

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 18

Lauantaina toukokuun 6 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitisi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 9 pyhäkoulu ja klo 19 iltakirkko pikkukirkossa (klo 10 ei ole jumalanpalvelusta). Janakkalan kirkolla siirtoväen seurakuntaan vastaanottojuhla alkaen klo 10 jumalanpalveluksella ynnä ehtoollisen vietolla kirkossa, juhlan jatkuessa arvokkaalla ohjelmalla kirkolla Palokunnan talossa.

Kirkkokuoron harjoitus maanantaina klo 19.

Tyttökerho ensi torstaina klo 18.

Äitienpäivätilaisuudet sunnuntaina 14. 5.: 1) Tervakoskella alkaen jumalanpalveluksella pikkukirkossa klo 10, sen jälkeen kirkko- ja äitienpäiväkahvit kerhuhuoneessa, jossa äitienpäiväjuhla jatkuu; juhlan järjestäjänä kansakoulu ja pikkukirkon tyttökerho; 2) Paistossa Matti Seitsoella klo 13 ja 3) Nummenpäässä Eljas Seitsoella klo 14 (järjestävät Martat).

— Avioliittoon on kuulutettu Harry Niemi ja Anna-Liisa Siltola molem. Tervakoskelta.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet Leo Oksanen Hallakorvesta ja Maija Sihvola Vähikkälästä.

KIITOS.

Pyydän lausua sydämelliset kiitokseni kaikille omaisilleni ja ystäville, jotka lahjoin, puhe, lauluin, kukin ja sähkösanomin muistivat minua täyttäessäni 85-vuotta. — Jumala Teidän hyvyttenne palkitkoon.

Sandra Virtanen.

Suomen liput jälleen liehumaan

Kesän ja vilkkaimman liputusajan jälleen lähetessä olemme kääntyneet Suomalaisuuden Liiton sihteerin, fil. maisteri Topi Nurmen puoleen ja tiedustelleet häneltä, mitä tällä hetkellä kuuluu lippumarkkinoille.

— Tällä kertaa meillä vihdoinkin on, kertoi maisteri Nurmi, ilmoitettavana iloinen uutinen, että pystymme jälleen monen vuoden jälkeen toimittamaan Suomen lippuja. Oikeata lippukangastahan ei ole ollut saatavissa sitten talvisodan jälkeen ja vanhat varastot ovat jo vuosia sitten loppuneet. Nyt ovat kuitenkin kotimaiset villatehtaat luvanneet valmistaa riittävästi täysin rauhanajan mukaista villaista lippukangasta ja toivomme näin ollen voivamme tyydyttää ainakin kipeimmän lipputarpeen. Monin paikoin sanomalehdissäkin on näkynyt kirjoituksia likaisista ja repeytyneistä lipuista, eikä tosiaan suotta. Kun nyt jälleen lippukangasta on saatavana, tulee meidän kansallisena kunnia-asianamme huolehtia siitä, että siniristilippu, vapautemme ja itsenäisyytemme vertauskuva, liehuu puhtaana ja ehyenä niin talon kuin maatalan majankin lipputangossa.

— Ennen sotia Suomalaisuuden Liitto oli eräs suurimmista Suomen lipun levittäjistä maassamme ja samalla Liitto toimi myös aatteellisessa mielessä ensimmäisenä suomalaisen lippukulttuurin kohottajana. Nytkin olemme tätä tarkoitusta varten painattaneet lyhyet ohjeet lipun käytöstä, liputuspäivistä, lipun ja tangon suhteesta jne ja tulemme näitä ohjeita jakamaan ilmaiseksi. Meillä on jo useita kymmeniä asiamiehiä eri puolilla maata ja uusia tulemme yhä hankkimaan, jotka Liiton antamien ohjeiden mukaan toimivat lippujemme välittäjinä ja tekevät myös aatteellista työtä lippukulttuurin edistämiseksi.

— Suomalaisuuden Liitto uskoo, että tilanne olympialaisiin mennessä on tältä osalta jo korjaantunut ja kaikkialla

maassa liehuvat puhtaat ja eheät liput todistamassa omalta osaltaan isäntämaan vapaudenrakkautta ja kulttuuritasoa, lopetti haastateltavamme.

Tervakosken Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen KEVÄTKOKOUS

pidettiin tiistai-iltana koulun huoneustossa. Kokouksen avasi ja sen puheenjohtajaksi valittiin majuri Gröndahl ja sihteerinä toimi rehtori Honkanen.

Seuraavan toimintavuoden toimintasuunnitelma vahvistettiin. Päätettiin jatkaa koulua 5-luokkaisena nykyisessä huoneustossa, jossa kesän aikana tehdään tarvittavia korjauksia. Päätettiin kartuttaa koulun kokoelmia ja opetusvälineitä.

Talousarvio, joka nousi noin neljään miljoonaan, vahvistettiin.

Johtokunnan jäsenten vaali erovuoroisten tilalle toimitettiin ja sai johtokunta seuraavan kokoonpanon: konsuli G. Gadd, majuri G. A. Gröndahl, agr. A. Hietanen, maanvilj. A. Sarviharju, kapt. L. Syrjänen, varalle rouvat I. Korhonen ja A. Heinonen sekä kunnan puolesta herra T. Valtonen.

Valittiin myös koulun johtokunnan jäseniksi: Ins. B. Serlachius, agr. A. Hietanen, maj. G. A. Gröndahl, maanvilj. A. Sarviharju, maanvilj. A. Kurki, kapt. L. Syrjänen ja rouva I. Korhonen.

Tilintarkastajiksi valittiin neiti Esti Sinivuori ja herra E. Englund sekä varalle herra L. Halme.

Vuosijäsenmaksu pidetään entisellään, siis vähintään mk 500:—.

Keskusteltiin opettajakysymyksestä, joka viikko sitten näytti hyvin synkältä, kun rehtori Honkanen uhkasi jättää meidät ja lehtori Väänänen siirtyy takaisin Lappeenrantaan. Kaikeksi onneksi paikkakunta, johon rehtorin piti muuttaa, ei miellyttänyt häntä ja hän päättikin jäädä tänne toistaiseksi. Kun lehtori Väänänenkin vuoden kuluttua palaa ja väliajaksi saadaan eräs nuori maisteri, on opettajakysymys turvallisella kannalla.

ÄITIENPÄIVÄÄ,

kansamme yhteistä suurta juhlaa, vietämme tänä keväänä toukokuun 14 päivänä. Tuona sunnuntaina on jumalanpalvelus Tervakosken kirkossa, joka keväisen kauniiksi koristettuna haluaa toivottaa kaikki juhlavieraansa sydämellisesti tervetulleiksi. Jumalanpalveluksessa saamme kuulla kansakoululaisten laulua, ja kirkonmenojen päätyttyä on kerhosalissa kirkkokahvit. Äitienpäiväjuhlasta ohjelmiseen huolehtii kansakoulu yhteistyössä marttojen ja tyttökerholaisten kanssa.

On toivottavaa, että jokainen koti huolehtii tuon päivän kotoisen ohjelman siten, että perheen äidit pääsevät — ilman jokapäiväisiä huoliaan — viettämään rauhaisan hetken Herralle pyhitetyssä huoneessa, Hänen sanansa ääressä ja Hänen pienimpiensä, lasten, esityksiä kuunnellen.

PUNAISEN RISTIN

Tervakosken osasto

on suureksi ilokseen ja yllätyksekseen voittanut viime vuoden osastojen välisen toimintakilpailun, jonka palkinto: hopeainen kastekalusto nyt tuotiin Tervakoskelle.

Jo v. 1944 sai Hämeen piirin silloinen varapuheenjohtaja arkkipiispa A. Lehtonen maaherra ja rva S. Mattsson'ilta vastaanottaa Piirihallitukselle tämän palkinnon, johon kuuluu hopeainen kastemalja ja -kynttilänjalat, käsin pakottamalla kirjaitu kastepöytäliina sekä uusi testamentti ja virsikirja yllämainitunlaisen kilpailun kiertopalkinnoksi.

Ensimmäisen kiinnityksen kalustoon sai Viialan osasto v. 1944, toisesta kudenteen Längelmäen osasto 1945 — 49 ja seitsemännen nyt siis sai Tervakoski 1950.

Kalustoa saa kastetilaisuuksiin lainata P. R:n paikalliselta osastolta Terveystalon välityksellä. Mukana on myös vieraskirja, mihin merkitään kastettavien lasten, heidän vanhempiensa ja kummiensa nimet.

Kastekalustoa voi käyttää sekä kotona, kirkossa, että pappilassa.

Kiertopalkinnon lisäksi sai osasto mk 15000:— lahjoituksen toimintaansa tukemiseksi.

Samalla kun Tervakosken osasto iloitsee saavuttamastaan osuudesta piirinsä kiertopalkintoon, se toivoo, että paikkakuntalaiset ahkerasti lainaisivat kalustoa kastetilaisuuksiinsa niin kauan kuin Tervakoskella on ilo saada sitä pitävä.

ILMOITUKSIA

Kisapirtin Näyttämö

3-näyt. farssi

Rakkauden rapsodia

Kirj. Eino Jurvainen. Ohj. Paavo Helin
Napialan työväentalossa lauantaina 6. 5.
klo 20

Lippuja à 60:— . Ennak. vahtimestarilta.
Tanssia 1½ tuntia.

TERVAKOSKEN V. P. K:n naisjaoston
kokous ensi maanantaina klo 19 Repi-
mön kerhuhuoneessa.

PADON JÄSENTENVÄLISET murto-
maajuoksukilpailut pidetään 6. 5. 50. klo
15.30. Kilpaillaan kaikissa sarjoissa. Läh-
tö urheilukentältä. Huom! Pojat mukaan.

COCKERSPANIEL pentuja "Sandyn"
jälkeläisiä myytävänä. Lähemmin Ryt-
tylä 10 Hannebergin Kartano tai Terva-
koski 205.

PALOKUNNAN HARJOITUS ensi maa-
nantaina klo 16.

Päällikkö.

TYÖNJOHTAJAT

Kerhomme kokous Seuratalon ker-
huhuoneessa tiistaina 9. 5. klo 19. Ohjel-
masta mainittakoon työnj. Pakarisen esi-
telmä y.m.

Sihteeri.

Janakkalan kunnan Tervakosken
piirissä suoritetaan

TUBERKULIINIKOKEIDEN TEKO
ja
CALMETTEROKOTUS

0 — 27 vuotiaalle.

Sekä Calmette-rokotetut että rokot-
tamattomat, koululaisia lukuunottamatta,
kutsutaan koolle.

Torstaina toukokuun 11 p:nä

Napialan kansakoulussa klo 9

Rehakan „ klo 10

Vähikkälän „ klo 11

Hallakorven „ klo 13

T:kosken terveystalossa klo 14—15

Kokeitten tarkastus maanantaina
toukokuun 15 p:nä samoissa paikoissa ja
samoina aikoina.

Jos olet rokoitettu keuhkotautia
vastaan, on Sinun otettava selville, onko
rokotuksen antama suoja vielä jäljellä.
Ellet ole rokotettu, älä viivyttelä, vaan
anna nopeasti rokottaa itsesi.

LASTENNEUVOLASSA ei ole vastaan-
ottoa tiistaina toukokuun 9 p:nä eikä
perjantaina toukokuun 12 p:nä.

ÄITIENPÄIVÄ KUKKIA

U. Mäkinen, Hallakorpi.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Ihmeellinen on elämä

(James Stewart - Donna Reed - Thomas Mitchell)
Ohjaus: Frank Capra.

Näytännöt:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Kiell. lapsilta.

Leppäkoski — Napiala

HAASTE-OTTELU

pidetään Leppäkosken työväentalossa
7. 5. klo 19.

Auto lähtee klo 17.30.

KESÄKURSSEJA TEINITYTÖILLE

kotitaloudessa ja lastenhoidossa

Viime vuonna saatujen crittän
myönteisten kokemusten perusteella jär-
jestetään Väestöliiton Kotisisaropistossa
Lohjan Virkkalassa tulevana kesänäkin
oppikoulujen tyttöoppilaille tarkoitetut
kurssit kotitaloudessa ja lastenhoidossa.
Oppilaksi otetaan teiniasteisia, 15—20
vuotiaita tyttöjä ja kurssit kestävät kol-
me viikkoa. Kurssien johtajana toimii
Virkkalan kotisisaropiston johtajatar, ter-
veysisair Aira Mäki.

Kurssien tärkeimpinä oppiaineina
ovat kotitalous ja lastenhoito, ja opetus
on sekä käytännöllistä että teoreettista.
Lastenhoidon opetus tapahtun oikeassa
lastentarhassa „oikeiden vauvojen” paris-
sa. Opetusohjelmaan sisältyy lisäksi
myös seksuaalikasvatuksen ja henkilö-
kohtaisen hygienian piiriin kuuluvia ky-
symyksiä. Keskitetyn opiskelun vas-
tapainoksi on tarkoituksena järjestää
oppilaille vapaata keskipäivän ajaksi,
uintia, auringonpalvontaa ja retkeilyä
varten. Tarkempia tietoja näistä kurseis-
ta saa Väestöliiton naistoimikuntien pu-
heenjohtajilta, kotisisarotoimistoista sekä
Väestöliiton Kotisisarokustoinmistosta
Helsingistä.

— PALOTORJUNTAPÄIVÄÄ
vietetään maassamme helatorstaina t.k.
18 p:nä.

Tervakoskelle kokoontuvat Janak-
kalan palokunnat klo 12. Eri palokunti-
en esitysten lisäksi on yhteinen valtava
suihkunäytös.

Ohjelmasta lähemmin tuonempana.

— TERVAKOSKEN V. P. K:n
kesäjuhla on heinäkuun 9 p:nä.

— JANAKKALAN palokuntapäi-
vä on heinäkuun 30 p:nä Leppäkoskella.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 19

Lauantaina toukokuun 13 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 10 ju-
malanpalvelus pikkukirkossa.

Huom. Pyhäkoulua ei huomenna ole.

Äitienpäivät ilaisuudet huomenna
sunnuntaina: 1) Tervakoskella alkaen ju-
malanpalveluksella pikkukirkossa klo 10,
sen jälkeen kirkko- ja äitienpäiväkahvit
kerhuhuoneessa, jossa juhlan muikin oh-
jelma tulee jatkumaan; juhlan järjestä-
jinä kansakoulu ja pikkukirkon tyttöker-
ho ynnä Martat; 2) Paistossa Matti Seit-
sosella klo 13 ja 3) Nummenpäässä Eljas
Seitsoosella klo 14 (järjestäjinä Martat).

Kirkkokuoron harjoitus maanantai-
na klo 19.

Lähetysompeluseura ensi tiistaina
klo 19 rva Tainion luona.

Helatorstaina klo 10 jumalanpalve-
lus pikkukirkossa, jossa saarnaa professo-
ri Jouko Vuorinen. Evankeliumi- ja Ja-
pani-lähetysjuhla, joka siten alkaa juma-
lanpalveluksella, jatkuu pikkukirkossa
monipuolisella ohjelmalla.

KIITOS.

Sydämellinen kiitokseni kaikille,
jotka avustivat minua rahalahjalla sairau-
teni aikana.

Lahja Lahtinen. Kartano.

— TERVAKOSKEN MIESKUORO
on ahkerasti harjoittanut lauluja Ruotsin
matkaansa varten ja on nyt päässyt niin
pitkälle, että se helatorstaina Tervako-
sen yleisölle uskaltaa tarjota näytteen
taidostaan.

OTTEITA

TERVAKOSKEN PIKKUKIRKKO- YHDISTYKSEN VUOSIKERTOMUK- SESTA V:LTA 1949.

Kun äsken kerrottiin Pikkukirkko-
yhdistyksen vuosikokouksesta, niin esitet-
täköön otteita myös vuosikertomuksesta.
Pikkukirkkoyhdistyksen toiminta tapah-
tui kuluneena vuonna vakiintuneissa uo-
missa pikkukirkon ollessa toiminnan kes-
kuksena. Jumalanpalveluksia on pidetty
pikkukirkossa kaikkiaan 64 kertaa. Niistä
yksi oli ruotsinkielinen. Lisäksi iltakirk-
koja tai hartaushetkiä pidettiin siellä 16,
ehtoollisen viettoja oli 8. Erikoistilaisuuk-
sista mainittakoon evankelioimispäivät,
raamattupäivät, nuorisoviikko, nuoriso-
ja lasten juhla, evankeliumijuhla, lähe-
tystilaisuudet, pyhäkoulujuhla, kirkko-
kuoron laulajaiset, Riihimäen seurakun-
nan nuorten, Helsingin Kristill. Työväen
Yhdistyksen vierailut sekä yhteiskoulu-
laisten ja kansakoululaisten jumalanpal-
velukset. Rippikouluja pidetty 1 yleinen
ja 1 yhteiskoululaisille. Hartausseuroja
pidetty pikkukirkon ulkopuolella Terva-
koskella tai sen ympäristökylissä 60 ker-
taa.

Kirkkokuoro pääsi jälleen toimi-
maan syksystä alkaen rehtori Seppo Hon-
kasen johdolla, esiintyen useita kertoja
juhlapäivinä jumalanpalveluksissa, har-
joitellen samalla utterasti koko maata-
käsittäviä kirkkolaulujuhla varten. Py-
häkoulu kokoontui edelleen säännöllisesti
pikkukirkon kerhuhuoneessa tai pikku-
kirkossa pyhäamuaisin kesäaikaa lukuun-
ottamatta. Pyhäkoulun opettajina toimi-
vat taidolla ja antaumuksella edelleen
neidit Tellervo Sillantie ja Maila Vainio
sekä uutena opettaja Tuovi Lönnroth.
Oppilaita pyhäkoulun luetteloissa on puo-
lisoista sataa. Tyttökerhon toiminta
jatkui myös säännöllisesti torstai-iltais-
in neiten Tellervo Sillantien ja Maila Vainion
johdolla. Poikakerhossa jatkui samoin
toiminta reippaana, askartelun supistuessa
johtajien puutteessa nyt vain lennokkien
rakentamiseen, mutta vuoden vaihteessa
päästiin myös alkamaan suurta mielen-
kiintoa herättäviä metallipakotustöitä

metallityömies Suomen johdolla. Lisäksi
pidettiin noin kerran kuussa ohjelmalli-
nen ilta, jossa usein nähtiin myös opet-
tavainen ja hauska elokuva, jota katso-
massa oli myös tyttökerho. Ohjelmallisiin
iltoihin sisällytettiin aina myös hengellis-
tä ohjelmaa. Päävastuun poikakerho-
työssä kantoi virkailija Jukka Keskitalo.
Lisäksi oli siinä mukana pastori J. Jääske-
läinen ja hienomekanikko Eino Selander
(elokuvan ohjaus). Nuorten ompeluseura
op. Tuovi Lönnrothin johdolla pyysi
koota nuoria tyttöjä hengellisesti raken-
tavaan ja kristilliseen palvelemisen työ-
hön.

Vapaasta kristillisestä toiminnasta
puheenollen mainittakoon samalla, että
Tervakoskella ovat jatkuvasti uskollises-
ti toimineet vielä Lähetysompeluseura ja
Evankeliumiyhdistyksen alainen ompelu-
seura sekä erikseen Paistossa on moni-
puolista hengellistä toimintaa, kuten raa-
mattupiiri, pyhäkoulu, tyttökerho ja kris-
till. nuoriso-osasto. Pyhäkoulutoimintaa on
eräissä muissakin ympäristökylissä, mutta
sen tehostamista monin paikoin kaivat-
taisiin.

Pikkukirkkoyhdistyksen palkattuina
työntekijöinä ovat edelleen toimineet en-
tiset: pastori J. Jääskeläinen, kanttori-
urkurina kapellimestari A. Hammar ja
vahtimestarin tehtävistä ovat huolehti-
neet Alfred ja rva Hilja Nurmela. Pik-
kukirkkoyhdistyksen johtokunnasta on
on kerrottu jo aikaisemmin.

Erikoisena tapauksena on pidettävä
sitä, että viime syksynä hankki seura-
kunta Tervakosken pastorille pappilan.
Siihen saakka huolehti Tervakoski Oy.
pastorin asunnosta. Kiitollisuudella on
mainittava, että Pikkukirkkoyhdistystä
ovat kuluneena vuonnakin erittäin huo-
mattavasti tukeneet Janakkalan seura-
kunta ja Tervakoski Oy.

Kun kristinusko merkitsee suurta
Jumalan lahjaa, niin täytyy hartaasti ja
sydämellisesti toivoa, ettei kukaan sitä
työntäisi pois luotaan, vaan sen vastaan-
ottajiksi, ja taivaan lahjojen omistajiksi
ja käyttäjiksi tulisivat kaikki nekin,
jotka monista syistä ovat vähitellen jää-
neet joko kylmiksi syrjästä katsojiksi ja

siten vieraiksi sille hengelliselle toiminnalle, jota edellä on kuvattu tai suorastaan käyneet sille vihamielisiksi. Välttämätöntä on aina muistaa, että "usko tulee kuulemisesta, ja kuuleminen Jumalan sanan kautta" ja kehoituksia "älkää ylenkatsoko yhteistä seurakunnan Jumalanpalvelusta", ja "meidän tulee tehdä työtä (myös sanan ja kristillisen palveluksen työtä) niin kauan kuin päivä on". Sanan ja sakramenttien ja seurakunnan ulkopuolelta emme löydä elävää pelastuksen Jumalaa, mutta noissa sen löydämme. Varmaan on meidän kiittäminen Jumalaa siitä siunauksesta, jota Hän on saanut tehdä Pikkukirkkoyhdistyksenkin työn puitteissa.

J. J.

YHTIÖN

SUUNNISTAMISKILPAILUT

on päätetty järjestää osastojen välisinä sekä mieskohtaisina kilpailuina sunnuntaina kesäkuun 4 päivänä.

Osastojako on seuraava:

Repimö	Puolimassaos.
Paperinvalmistus	Paperisali
Pakkahuone	Bobinaosasto
Käsitéhdas	Voimakeskus
Korjauspaja	Sähköpaja
Puutyöpaja	Rakennusosasto
Otia	Kuljetusosasto
Saha	Kartano
Metsäosasto	Konttori

Henkilökohtaisesta paremmuudesta kilpaillaan kolmessa sarjassa (yleinen, yli 35 v. ja naiset). — Osastojen välisessä kilvassa huomioidaan kolmen parhaan saavuttama aika.

AUTOMAKSUT HÄMEEN LÄÄNISSÄ KOHONNEET.

Hämeen lääninhallitus on 27. 4. 50 tekemällään päätöksellä nostanut automaksuja läänin alueella. Paketti-, hinaus- ja kuorma-autojen taksat korotettiin 15% entisestään. Edellinen korotus oli myönnetty 26. 1. 48 ja tämän jälkeen on mm. bensinin hintaa korotettu kahdesti ja talli- ym. käyttökustannukset ovat kohonneet huomattavasti. Henkilöautojen taksoja nostettiin siten, että 5 hengen autosta saadaan nyt ottaa 19 mk km. ja 7 hengen autosta 21 mk aikaisempien 17 ja 19 markan sijasta. Alimmaksi maksuksi on nyt määrätty 75 mk ja odotus-aikamaksu nostettu 140 mk:sta 160:een markkaan.

KAUKOPUHELUT

Riihimäen valtion keskuksen kautta tilataan tästä päivästä alkaen kaikkina vuorokauden aikoina valitsemalla n:o 0. Tilattaessa kaukopuheluja on oman numeron lisäksi ehdottomasti myös ilmoitettava, että tilaus on Tervakoskelta. Luettelossa oleva valkoinen ohjeliuska ei ole enään voimassa, joten se on poistettava.

TERVAKOSKI OSAKEYHTIÖ.

Rakkaamme

ALEKSANDER VAINIO

synt. 17. 4. 1882 Janakkalassa
kuoli 3. 5. 1950 Tervakoskella

Syvästi kaivatun

Alina Vainio (os. Pelinoja)

Aulikki Vainio

Aune (os. Vainio) Martti ja
Tarja SilénMarja (o.s. Vainio). Eero,
Tuula ja Anja TulonenLoppui tuskat tuli rauha,
uni kaunis iäinen.Mainen apu oli turhaa
Kristus tuskat vaimensi

Vainaja siunataan Janakkalan
hautausmaalla 14. 5. klo 9, jonka
jälkeen kokoonnutaan vainajan
kotiin muistohetkeä viettämään,
josta täten kutsuna ilmoitetaan.
Auto lähtee Tervakosken kartanosta klo 8.15.

Napialan Työv. Yhdistys "Voiton"

KOKOUS

on helatorstaina alkaen klo 11.

Puheenjohtaja.

KÄTILÖN viransijaisuutta hoitaa 1. 5.
— 15. 6. 50. välisenä aikana kättilö Irja
Paljakka. Asunto Mäyrä 6 puh. 413.

P A D O N

jäsenten väliset suunnistamiskilpailut pidetään huomenna, sunnuntaina, seuraavissa sarjoissa:

yleinen sarja

naisten "

poikien (alle 17 v.) sarja

Kokoontuminen Osuuskaupan (bens.
tankin luona) mäellä aamulla klo 8. 30.
Suunnistamisjaosto.

Vakuutus yhtiö "Turvan"

PALOVAKUUTUSMAKSUJEN

alennuttua vuodenvaihteessa, kehoitan
vakuuttajia uusimaan vakuutuksensa
ensi tilassa, päästäksensä osalliseksi alennuksen
suomasta edusta.

Toivo Valtonen.

Maatalousnaisten

OMPELU-ILTA

Napialan Eskolassa 15. 5. klo 19.

Siisti lapsirakas tyttö saa

PÄIVÄPULAISEN

paikan. Lähemmin rva Helvi Soivio.

PALOKUNNAN HARJOITUS ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT
Walt Disneyn piirtämä

Fantasia

(Musiikki: Leopold Stokowski)

Näytännöt:

Lauantaina 13. 5. klo 19,30 ja sunnuntaina 14. 5. klo 16 ja 19,30.

10 v. täyttäneille lapsille pääsy
päivänäytäntöön.Keskiviikkona 17. 5. klo 19.30
ja

Torstaina 18. 5. klo 14

Seikkailuelokuva

Afrikan aave

12 v. täyttäneille lapsille pääsy
päivänäytäntöön

TERVAKOSKEN MIESKUORON

Kevätkonsertti

Seuratalossa helatorstaina toukok. 18 p:nä
klo 20.

Ruotsin matkan ohjelma

Pääsylippuja ennakolta kuoron jäseniltä.
Ovella myydään mahdollisesti ylijääneitä
lippuja. Pääsymaksu mk 100.

Napialan työväen järjestöjen

ÄITIENPÄIVÄJUHLA

Napialan työväentalossa 14. 5. klo 13.

Ohjelmassa m. m. lastenohjelmaa,
kansantanssua, puhe past. Mohell.

Kahvitarjoilua y. m. Tervetuloa.

Vapaa pääsy.

KOIRAN OMISTAJAT.

Puutarhat muokattu, kylvöt tehty,
pitäkää koirat kiinni, etteivät tallaa
kylvöjä.

Paperityöntekijäin ammattios. N:o 54

KUUKAUSIKOKOUS

pidetään Repimön kerhosalissa sunnuntai-
t.k. 14 p:nä klo 10,30. Heti työttömyyskas-
san kokousedustajain valinnan jälkeen
esillä S.A.K:n jäsenäänestyksen järjestely.

PALOTORJUNTAPÄIVÄN

VIETTO TERVAKOSKELLA

Helatorstaina t.k. 18 p:nä klo 12
kokoontuvat Janakkalan palokunnat
tehtaan pääportin luo. Klo 12,30 marssi-
taan torvien soidessa urh. kentälle, jossa
eri palokuntien esityksiä y. m. Noin klo
15 suihkunäytös paloaseman luona.

KOTIAPULAINEN (keittäjä) saa toimen
Hannebergin Kartano, puh. Ryttylä 10.

MYYTÄVÄNÄ karjalaisen karhukoiran
pentuja, 11 viikkoa vanhoja. K. E. Ny-
man, puh. 261.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 20

Lauantaina toukokuun 20 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Tänään rukouslauantaina klo 19
iltaseurat pikkukirkossa.

Huomenna 2. rukouspäivänä klo 10
jumalanpalvelus pikkukirkossa, sitä ennen
klo 9 pyhäkoulu kerhuhuoneessa. Sankarivainajain muistopäivän johdosta on heti
jumalanpalveluksen jälkeen seppeleen las-
kutilaisuus sankarihaudalla

Kirkkokuoron harjoitus Marttilassa
ensi maanantaina klo 19.

Vähikkälän diakoniaompeuseura
keskiviik. klo 19 Jalmari Anttilan talossa.

Rippikoululaisten konfirmatio ja
ensi kerran Herran ehtoollisella käynti
1:nä helluntaipäivänä klo 10 pikkukir-
kossa. Ehtoolliselle voivat osallistua rip-
pilasten jälkeen muutkin seurakuntalai-
set, ja erittäinkin rippikoululaisten koti-
väkeä kutsutaan tällöin siihen osallistu-
maan.

TERVAKOSKEN TYÖNJOHTAJA- KERHON KOKOUS

pidettiin tiistaina 9. 5. Seuratalon ker-
huoneessa. Kokouksen puheenjohtaja-
na toimi O. Väre ja sihteerinä A. Laak-
sonen.

Kokouksessa pohdittiin kesänvietto-
paikan vihkiäisjuhlaa ja päätettiin se pi-
tää ensimmäisenä helluntaipäivänä Oja-
järven Kyöstilässä. Ohjelma sovittiin ko-
konaisuudessaan. Työnjohtaja Pakarinen
esitelmöi aiheesta: "Teollisuustalous".
Alustuksen johdosta keskusteltiin.

ENEMMÄN PERHEENÄITEJÄ LOMALLE

Koko länsimaisen sivistyspiirin mais-
sa viime vuosikymmenien kuluessa on
yhä enemmän siirrytty maanviljelys-
käsitöläiskulttuurista teollisuuteen. Tämä
on niin suuri muutos koko yhteiskunnas-
samme, että se tavallaan vaatii kaikkien
elämänalojen uudelleenarvioimisen ja uu-
delleensijoittamisen. Erityisesti huonolle
puolelle ovat jääneet kodit. Suurissa asu-
tuskeskuksissa tapahtuva avioerojen li-
sääntyminen osoittaa, että sellaisissa pai-
koissa puuttuu kodeilta ne luonnolliset
koossapitävät tuet, jotka maaseudulla
ovat voimakkaammin vielä olemassa. Työ-
voiman kato maaseudulta kaupunkeihin
asettaa erityisesti perheenemännät entis-
täänkin suuremman työtaakan alle. Muuta-
ma vuosikymmen sitten valittivat erityi-
sesti naimattomat naiset orjuutettua ase-
maansa, koska heillä ei ollut itsenäistä
paikkaa yhteiskunnassa, vaan usein eli-
vät omaistensa perheitten siipien suojassa
työskennellen heidän apunaan. Nyt roh-
kenisin melkein sanoa, että osat ovat
vaihtuneet. Miltei kaikkialla ne perheen-
äidit, joilla on hoidettavanaan suuri per-
he, työskentelevät jopa yli-inhimillisen
työtaakan alla, hoitaen yksin kotinsa ja
lapsensa. Lukuunottamatta poikkeuksia
harvoilla on varaa pitää kotiapulaista.
Mutta yhteiskunnassamme on olemassa
toisia naisia, jotka kärsivät usein kello
4 jälkeen yksinäisyydestänsä ja joiden
elämään puuhaileminen lasten parissa toisi
luonnollisen virkistykseen. Tätä pulmaa
emme voi kädenkäänteessä ratkaista. Eh-
käpä se aikaa myöten selviää, mutta
oikea lähimmäisenrakkaus löytää tiet väl-
littömästi tämän hetken yli pääsemiseksi.
Eräs ilahduttava toimenpide on väsyneil-
le äideille lomamahdollisuuksien järjes-
täminen, jossa useat, varsinkin naisjärjes-
töt, ovat viime vuosien aikana ryhtyneet
toimeen tehden kiitettävää työtä.

Että äitien lomajärjestely on to-
della ollut oikeaan osunut aloite, sitä
todistaa se, että se seurakuntien toimes-
ta on alkanut levitä yhä laajemmalle.
Viime vuosinahan on monissa seurakun-
nissa sodan jälkeen suuresti elpyneen
diakoniaverkoston kustannuksella toimi-
tettu äitejä eri lomakoteihin. On myös
löydetty monenlaisia tilapäisjärjestelyjä.
Eräät kansanopistot ovat kesäaikana
avanneet ovensa äideille, koska se niille
on mahdollista kesällä tyhjien huoneiden
ja valmiin henkilökunnan vuoksi. Mm.
Jyväskylän Kristillinen kansanopisto on

tässä kohden toiminut esimerkillisesti ja
kokemukset ovat rohkaisevia. Erityisesti
on äitien taholta lausuttu kiitollisuus sen
johdosta, että on huolehdittu myöskin
heidän sielunhoidostansa loman aikana.
Ruumiillinen lepokin tuottaa paljon suu-
remman tuloksen, jos samalla pääsee va-
pautumaan monenlaisista murheista ja
taakoista ja voi palata kotiin vapaana
ja rohkeana, lähdettyään sieltä mahdolla-
sti itsesäälän vallassa.

Onpa seurakuntien taholta suunnit-
teilla omiakin laitoksia. Rovaniemelle
aiotaan rakentaa lomakoti Lapin äitejä
palvelemaan. Varojenkeräys on parhail-
laan käynnissä.

Moni äiti kyllä varmaan ravistaa
epäillen päätänsä sanoen, että hänen ir-
roittautumisensa lomalle on mahdotonta.
Kuka hoitaa lapset? Mutta onpa vain
keinoja keksitty siihenkin.

Joihinkin lomakoteihin on saanut ot-
taa pari nuorempaa mukaan. Se tieten-
kin merkitsee sitä, että loma ei tule täy-
delliseksi. Mutta ehkä onnellisempi rat-
kaisu varsinkin maaseudulla on ollut se,
että diakoniaväki järjestää äidin loma-
ajaksi kodinhoitajan.

Vaikka äsken vietimme äitienpäi-
vää, olisi laajoissa piireissä hyvä hieman
tuumia, miten päästäisiin äitien auttamis-
essa sanoista tekoihin. Äitienpäiväjuhlat
joskus saattavat muodostua hieman tunte-
hikkaaksi juhlimaksi, joka ei pitkälle
ketään auta. Mutta eivätkö tällaisen
juhlan lisäksi järkimiehet ja naiset voisi
kokoontua asialliseen neuvonpitoon tuu-
mimaan, miten omalla paikkakunnalla
järjestettäisiin muutamalle kymmenelle
levon tarpeessa olevalle perheenäidille
kesäloma? Seurakuntien diakoniaelimille
on tässä eräs tärkeä ajankohtainen tehtävä.

Matti Joensuu.

UHKAAVA TULIPALONALKU

Torstaina 11. 5. klo 11,40 hälytet-
tiin VPK tehtaalle, missä jätekasassa oli
jostain syystä päässyt tuli valloilleen al-
kaen levitä ympäristöön. Välittömässä
läheisyydessä tuulen alla oleva puuvaras-
to oli myös vaarassa syttyä. Palokunnan
iskuyksikkö saapui nopeasti paikalle ja
selvitti uhkaavalta näyttäneen tilanteen
paloauton vesisäiliön suihkulla. Voimakas
tuuli ja savumuodostus vaikuttivat sam-
mutustöitä. Vahingot mitättömät.

MERKKITAPPAUS TERVAKOSKEN PAPERITEHTAAN HISTORIASSA

Tänään pysäytetään lopullisesti tehtaan vanhin paperikone, nimittäin P.K. II. Se on palvellut tehdasta ja koko Tervakosken yhteiskuntaa vuodesta 1864 lähtien, siis yli 85 vuotta, ja on näin ollen saavuttanut harvinaisen korkean iän. Tosin sitä on vuosien varrella osittain uusittu ja paranneltu, mutta vielä sen vanhoilla päivillä siinä pyörivät m.m. vanhat alkuperäiset kuivaussilinterit antiikkisen näköisessä kuivausryhmäkehelyksessään.

P. K. II ei ole Tervakosken paperitehtaan ensimmäinen kone, sen edeltäjänä oli v. 1851 tilattu ja v. 1853 käyntiin pantu kone. Tämä kone kuitenkin „kuoli lapsena”, se tuhoutui v. 1863 suuressa tehdastulipalossa.

P. K. II on englantilaista alkuperää, (Donkin & Co) siinä oli alkujaan vain 4 kuivaussilinteriä ja sen maksimi nopeus oli 75 jalkaa minuutissa, siis noin 23 metriä. Se maksoi 1.874 engl. punttaa.

Sillä on ajettu kaikenlaatuista paperia, 10—600g/m², alkuvuosina se valmistettiin ainoastaan lumppupaperia, sulfiitit ja sulfaatit olivat silloin vielä tuntemattomia.

Monet ovat ne koneenhoitajat, silinterimiehet ja prässipojat, jotka ovat ahertaneet ja osa heistä parhaat työvuotensa viettäneet tämän konevanhuksen ääressä. Moni hyvä paperinvalmistaja on P. K. II:lla ottanut ensimmäisen ja viimeisen askeleensa, oppinut, taitanut sekä opettanut muita.

P. K. II on nyt siirtynyt ”eläkkeelle” — sen pitkä työpäivä velvoittaa meitä nuoremman ajan paperintekijöitä pitämään tämän konevanhuksen meille antamaa oppia, työtä ja taitoa kunnialla.

Voi olla että P. K. II sisarkoneensa P. K. I kanssa yhdistettynä vielä jatkaa työtään uudistetussa muodossa ja uudessa paikassa. Vanhojen aikojen koneet ja vanhan aikakauden ihmiset ovat sitkeitä, uutteria ja väsymättömiä.

Kiitos ja kunnia P. K. II:lle ja sen hoitajille.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka eri tavoin kunnioittivat rakkaan vainajamme Aleksander Vainion muistoa, ja ottivat osaa raskaaseen suruumme.

Puoliso ja lapset.

Surulla ilmoitamme, että rakas pienokaisemme ja siskomme

EIJA-RIITTA KUOSSARI

synt. 30. 3. 1949 Janakkalassa, otettiin meiltä taivaan kotiin lastensairaalassa 15. 5. 1950.

Eija-Riittaa katkerasti kaivaten:

Äiti, isä, Juhani, Altti, Aila, Inga ja Heimo
Mummot, vaari, tädit, setä, ja enot perheineen

Olit meille liian rakas varmaan,
Siks' Herra kutsui sinut jo näin varhain.

On koti niin tyhjä ja autio,
on poissa Eijamme armahin.

MAAKUNNALLINEN METSÄMARSSIN haastekokous Riihimäellä.

Perjantaina tk. 5 päivänä pidettiin Riihimäellä Uudenmaan-Hämeen metsänhoitolautakunnan kokoonkutsutun metsämarssin haastekokous, johon oli kutsuttu lukuisasti metsänhoitolautakunnan alueella toimivien maatalous- ja metsänomistajajärjestöjen edustajia sekä muita metsäasian harrastajia. Kokouksen avasi metsänhoitolautakunnan puheenjohtaja, talousneuvos Y. Härmälä ja kokouksen puheenjohtajaksi valittiin agr. H. Kaartinen Hausjärveltä. Metsänhoitajien V. Koiviston ja L. Lamminpään selostettua metsämarssin aatteellista pohjaa sekä tähän saakka suoritettuja valmistelutoimenpiteitä, metsänhoitolautakunnan metsänhoitaja M. Uimonen esitti Pohjois-Savon muille maakunnille antaman haasteen, jossa kutsuttiin kaikki muut maakunnat kilpasille työssä metsien hyväksi. Tämä haaste päätettiin Uudenmaan ja Etelä-Hämeen metsänomistajien nimissä ottaa vastaan ja vakain tuumin asettaa savolaisille kova kovaa vastaan tuossa kilpailussa, joka suoritetaan tulevan kesäkuun 15—20 päivien välisenä aikana.

Kokouksessa keskusteltiin lisäksi monista muista metsämarssia koskevista kysymyksistä, jolloin ilmeni, että metsämarssi jo nyt on herättänyt ennen kuumatonta mielenkiintoa metsäasioita ja ennen kaikkea metsänhoitoa kohtaan. Kokouksen terveisinä kaikille alueen metsänomistajille päätettiin antaa kehoitus, että nämä runsaslukuisesti osallistuisivat metsämarssikilpailuun maakunnan maineen puolesta ja itse kukin oman metsänsä kunnostamiseksi.

Kokouksessa päätettiin antaa seuraava vastaus Pohjois-Savon metsävään ja metsämarssihaasteeseen:

Pohjois-Savon metsävälle

Kokootuneena Riihimäelle maakunnalliseen metsämarssikokoukseen Uudenmaan ja Etelä-Hämeen metsäväki, suuressa huvittuneena sankarillisesta käsityksestänne tämän jalon asian yhteydessä,

ilmoittaa ottavansa vastaan 27. 2. -50 yli maan sinkoamanne metsämarssihaasteen seuraavin julkilausumin:

1. Emme ole aikaisemmin tulleet vastanneeksi haasteeseen, sillä hätäisen ei koskaan käy hyvin.
2. Sen sijaan olemme loppuun suorittaneet omat metsämarssin valmistelutyömme ja uskomme olevamme huippukunnossa juuri oikeaan aikaan eli marssipäivinä 15 — 20. 6.
3. Koska olette jo etukäteen julistaneet voittavanne metsämarssin, haluaisimme huomauttaa, että suuressa itsekyläisyydessänne olette aivan varmaan unohtaneet meidät.

Riihimäellä, 5 p:nä toukokuuta 1950.

Uudenmaan ja Etelä-Hämeen metsäväki.

TERVAKOSKEN YHTEISKOULUN

Iukukauden päättäjätalouksuus on keski- viikkona t. k. 31 p:nä ja uusien oppilaiden ilmoittautuminen ja pääsytkinto kesäkuun 1. p:nä. Lähemmin ajasta ensi Kaussa.

PIKKU-OHJEITA.

Ruuan valmistuksessa jäljelle jääneet munankeltuaiset säilyvät kauan kuivumatta, jos niiden päälle kaadetaan raikasta vettä, jota vaihdetaan usein.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Historiallinen seikkailufilmi
värielokuva

Kastilian valloittaja

(Tyrone Power — Jean Peters — Cesar Romero)

N ä y t ä n n ö t :

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30
Kiell. laps.

Tervakosken Marttayhdistys pyytää ystävällisesti kaikkia paikkakunnalla olevia vanhuksia saapumaan

PIENEEN JUHLAHETKEEN

ja

KAHVITILAISUUTEEN

Marttalaan sunnuntaina t.k. 21 p:nä klo 14. Ohjelmasta mainittakoon kirkkoherra Oke Peltosen puhe, lauluyhtyeen esityksiä, lausuntaa y. m.

Tervetuloa!

Johtokunta.

HYVÄÄ PERUNAA

myytävänä Melkkolan Perttussa puh. 479.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.
Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 21

Lauantaina toukokuun 27 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

I:nä helluntaipäivänä klo 10 rippikoululaisten konfirmatio ja jumalanpalvelus pikkukirkossa. Ehtooliselle voivat osallistua muutkin seurakuntalaiset rippikoululaisten jälkeen, ja erittäinkin heidän kotiväkeään kutsutaan siihen osallistumaan. Rippilasten vanhempia, kummeja ja muita totisia seurakuntalaisia kehoitetaan neuvoin ja esirukouksin tukemaan heitä jalon, vilpittömän tunnustuksen tekemisessä ja heidän käydessään ensi kerran pyhälle ehtooliselle. — Tilaisuudessa laulaa myös kirkkokuoro.

II:nä helluntaipäivänä klo 9 pyhäkoulu kerhohuoneessa, klo 11 maakirkko Punkan koulussa, klo 19 iltakirkko pikkukirkossa. (Huom. klo 10 ei ole jumalanpalvelusta pikkukirkossa).

Kirkkokuoron harjoitus ensi perjantaina klo 19,30.

Lähetysompeluseura ensi tiistaina klo 19 rouva Uotilan kodissa Varisojalla.

KEVÄINEN JUHLA VANHUKSILLE.

Tervakosken Martat muistivat tänäkin keväänä paikkakunnan vanhuksia järjestämällä heille juhlan viime sunnuntaina. Keväisin koivuun koristetussa Marttatalassa vallitsi heti alussa viihtyisä tunnelma. Ohjelman päänumerona oli kirkkoherra Oke Peltosen puhe ihmiselämän ikäkausien kulusta päämäärätietoiseen vanhuuteen, jolla on oma arvokas tehtävänsä. Koko ohjelma, tervehdyspuhe, kuorolaulut, lausunta- ja soittoesitykset sekä lasten suloiset laulut muodosti kirkkoherra Peltosen puheen kanssa ehyen valoisanvakavan kokonaisuuden.

Kiitollisina, unohtamatta kahvipöytien runsaita antimia, lähtivät kutsuvieraat hiljaisiin koteihinsa.

EVÄSTÄ ELÄMÄN POLULLE

Tervakosken Yhteiskoulun V luokan läksiäisissä Keilalla 12. 5. 50.

Nyt kohta koulu ovensa jo jälkehenne sulkee, ja eri teille kunkin teistä polku kohta kulkee. On annettua opetusta teille täynnä pää nyt, jos jotain koulukurssista näet jäljelle on jäänyt.

Niin sanoo sananlasku, ettei oppi ojaan kaada. — Kai kyllin painolastia jo ennäitte saada. — Jos tutkittavaks pantais nyt tuon painolastin laatu, niin sanoisitte: „Tosiaan, noin paljon onko saatu?”

Te tiedätte nyt, mitä onpi k p t per sata — se tieteistä on kaikista kai kaikkein korkeimpata. Te osaatte myös korottaa jo binoominkin toiseen. — Niin koulu teitä opasteli oppiin suurenmoiseen.

Te tiedätte: on erään suolan nimi silikaatti, ja ettei sitä sekoittaa saa sanaan selibaatti. Te tiedätte myös senkin suuren salaisuuden, että on H ja O ne kaasuja, mut H₂O on vettä.

Tunnette myöskin Caesarin ja suuren Hannibaalin ja Napoleonin sotaretket maahan hapankaalin. Mut historian aikakautten suuret ääriiviivat ei liene yhtä tuttuja kuin kuulut filmidiivat.

Myös biblian te tunnette jo Aatamista asti ja aina saakka Paavaliin, mi pakanoita kasti. On tuttu Aapraham, mi kera Herran keskusteli, kun Saara kyökin kynnyksellä nauraa hihitteli.

Myös maantiedettä osaatte te aikalailla toki: ei Kongo ole kaupunki, ja Lontoo ei oo joki. Ja luokan seinäkartalla on lännen puolla itä. — No vieläköhän tässä tarttis tietää muuta mitä.

Te luonnontiedon viisauden tunnette syvät kaivot ja imukärsät itikkain ja ameebojen aivot. Tiedätte, ettei petokaan voi pyrstöpuolla purra. — Kun näin on täynnä tietoja, ei ole syytä surra.

Taidatte kirjeen kirjoittaa jo äidinkielellänne, kun pilkkuja ja pisteitä sinkootte sinne tänne. On instruktiivit, inessiivit ynnä illatiivit ne kaikki teille tuttuja kuin omat kureliivit.

Ni här i skolan har lärt er att svenska böcker läsa och vet ren säkert, vad betyder „torka någons näsa”. Men vad betyder ”kyss” — ni kanske ännu ej vet detta. Nä, vänta bara och häri ni komma skalla till rätta.

And you have learned here at school the english language too. You understand now very well what is „How do you do?” and what is this „Do you love me?” and you already know: when anyone ask that, you must say: „Excuse me, I must go”.

Te tiedätte myös: voimistellen kehonne se nuortuu ja sääret suorat väristyy ja väärät sääret suortuu. Siis jos te tyytymättömiä ootte omaan kehoon, niin varmasti te luottaa voitte voimistelun tehoon.

Jatk.

TERVAKOSKEN MIESKUORON KONSERTTI

Viime helatorstaina piti mieskuoromme konsertin, joka muodostui voitoksi kuorolle ja nautinnon hetkeksi kuorolaulun ystäville. Konsertilla oli kahdessakin suhteessa erikoisleimansa: se oli näyte siitä, mitä edessäolevalla Ruotsinmatkalla tullaan esittämään, ja se oli myöskin kuoron lipun vihkimistilaisuus.

Kuoron esitettyä Ruotsin kansallislaulun ja Suomen laulun, luovutti Marttojen lähetystö kuorolle kauniin lipun, rouva Säära Sillantien pitäessä luovutuspuheen, missä hän korosti laulajalipun velvoittavaa merkitystä. Kuoron puheenjohtaja kamreeri Emil Grönbom kiitti kuoron puolesta lipusta. — Tämän jälkeen kuoro lauloi uuden, Ahti Sonnisen säveltämän kunniamarssinsa, jonka viimeinen säkeistö on omistettu laulajalipulle. Marssi on komeakaikainen ja soi erinomaisesti.

Ohjelmassa oli kolme ruotsinkielistä laulua: "Du gamla, du fria" (Ruotsin kansallislaulu), "Kristallen den fina" ja "Aftonrodnad". Täytyy ihmetellä ruotsalaisen tekstin selvää ja yhdenmukaista lausuntaa, mikä osoittaa, että tässäkin suhteessa on työ otettu vakavalta kannalta. "Du gamla, du fria" otettiin ehkä tavanomaista hiukan harvemmassa tempossa, mutta sen harras hymnimäinen kauneus pääsee täten oikeuksiinsa. Uskomme, että kuoro tällä alkunumerollaan tulee heti voittamaan ruotsalaisen kuulijakuntansa suosion.

Muu ohjelma sisälsi edustavan valikoiman kuorosävellyksiämme, herkän tunnelmallisia ("Sydämeni laulu" ja "Mennyt"), reippaita ja voimavaroja vaativia ("Metsämiesten laulu", "Hiidenorjien laulu", "Isänmaalle", "Porilaisten marssi") samoin kuin leikkilisiäkin palasia ("Ii ii illalla", "Kirkonkäynti"). Kaikissa esityksissään kuoro suoriutui hyvin. Bassot ovat syvät ja kauniit ja tenorit tehoisamat kuin vuosi sitten kuulemassamme konsertissa.

Erikoisesti on kiitoksella mainittava solistit Sulo Sillanpää ja Reino Salmela, joiden laulusta voi sanoa, että "se koski kuulijan sydämeen".

Johtajana Reino Salmela on kyky, jolle ennustamme hyvää tulevaisuutta. Hän ottaa tarkasti huomioon sen, mitä säveltäjä on tarkoittanut, kuten oikean taiteilijan tulee, mutta samalla hän panee mukaan oman persoonallisen panoksensa muotoilemalla laulut niin, että vanhoja kuluneitakin lauluja kuuntelee joskus kuin uusina (esim. "Ii, ii, illalla" ja "Kirkonkäynti").

Tunnelma konsertissa kohosi loppua kohti, ja voimakkaat suosionosoitukset olivat hyvin ansaitut. — Rohkein mielin voi kuoro lähteä edustamaan suomalaista musiikkia naapurimaahan.

Lehterimies.

PALONTORJUNTAPÄIVÄ TERVA- KOSKELLA.

Helatorstaina klo 12 kokoontuivat tehtaan pääportin luona pitäjän eri palokunnat, eli Turengin, Tarinmaan, Tanttalan, Leppäkosken, Mallinkaisten ja Tervakosken V. P. K:t, yhteensä 13 päälystöön, 66 miehistöön ja 6 poikaosastoon kuuluvaa ja kalustoa 8 paloautoa.

Soittokunnan soittaessa reippaan marssin siirtyivät joukot urheilukentälle. Kansakoulun edustalla suoritettiin ohimarssi, jonka vastaanottivat palopäälliköt A. Tarino, A. Paturi ja A. Luther.

Urheilukentällä pidettiin puheita, suoritettiin rivistöliikkeitä, kaluston selviytyksiä ja niiden toimintaa sekä kilpailtiin köydenvedossa ja vesisankoviestissä. Voittajina selviytyi molemmissa kilpailuissa Mallinkaisten V. P. K.

Joen rannalla annettiin suurenmoisen ruiskunäytös, jota yleisö jännityksellä seurasi.

SANKARIVAINAJAIN MUISTON KUNNIOITTAMINEN.

Viime sunnuntaina, sankarivainajain muistopäivänä, heti jumalanpalveluksen päätyttyä kokoonnuttiin sankkana, hartaana joukkona Tervakosken sankarihauhdalle. Soittokunnan esitettyä surumarssin piti pastori J. Jääskeläinen lyhyen puheen, joka oli erittäinkin kohdistettu sankareille ja heidän omaisilleen. Veisattiin virrestä 589 kaksi säkeistöä, minkä jälkeen torvisoittokunta soitti "Yhteenkö saamme tulla".

Pikkukirkkoyhdistyksen, Vapaan Palokunnan, Marttayhdistyksen, Sotaleskien ja Kaatuneiden Omaisten Huolto r. y:n ja Janakkalan Reserviupseerikerhon hankiman seppeleen saattoivat 4:n ensimmäisen järjestön edustajat laskea sankarihauhdalle vasta klo 13, kun linja-auto oli erehdyksessä vienyt seppeleen aamulla Hämeenlinnaan. Seppeleen nauhoissa olivat sankareille omistetut sanat "Kunnia kaikkensa antaneille, uhriensa kalleimman kantaneille, kunnia heille, uskollisille kuoloon asti. Heidän on päivä, joka päällämme loistaa".

KIITOS

Vanhukset kiittävät Tervakosken Marttoja sekä kaikkia juhlaan osaaottaneita toimihenkilöitä viihtyisästä ja meille unohtumattomasta juhlasta. Jumala palkitkoon Teidän ystävällisyytenne ja vauvannäkönne.

Sydämellisesti kiittäen

Tervakosken Vanhukset.

— HARJOITUSAJAT TERVAKOSKEN URHEILUKENTÄLLÄ ovat samat kuin viime kesänäkin. — Pyrkivän kentällä on urheiluhajaaja tiistaina ja torstaina klo 18—21. — Harjoitusai-kataulukko julkaistaan ensi Kaiussa.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Paluu kotiin

(Clark Gable — Lana Turner)

Näytännöt:

Maanantaina 29.5. ja tiistaina 30.5.
klo 19,30

Kiell. laps.

MARTAT

Kevätkauden viimeisen Marttailta tiistaina 30.5.50 klo 19,30 Marttalassa. Keskustellaan kesäretkeä, kurseista y. m.

Emäntinä: Eila Ruokonen ja Saara Iisalo.

TERVAKOSKEN YHTEISKOULUN

päätäjäiset pidetään Seuralla toukokuun 31 p:nä klo 11.

Uusien oppilaiden ilmoittautuminen ja pääsyttökinto tapahtuu kesäkuun 1 p:nä klo 9 Yhteiskoululla.

Koulun johtaja.

TAIMIEN MYYNTI

aloitetaan Tervakosken Puutarhassa kesäkuun 1 p:nä.

Padon jäsentenväliset

SARJAKILPAILUT

aloitetaan keskiviikkona 31.5. klo 17.

Kilpaillaan kaikissa sarjoissa

TERVAKOSKEN TYÖNJOHTAJAKERHON JÄSENET

Lähtö Kyöstilään 1:nä Helluntai-päivänä Kaupan mäeltä (kuorma-autolla) klo 14,15.

Maakuntasarjan

PESÄPALLO-OTTELU

HU — PATO

(Hausjärvi)

Sunnuntaina 28.5. klo 14 Urheilukentällä. Liput 30:—

KINKKUJEN PALVAUSTA

otetaan vastaan heti helluntain jälkeen Niinimäessä puh. Tervakoski 466.

— PADON pojilla hyvä menestys SVUL:n Uudenmaanpiirin telinevoimistelumestaruuskilpailuissa, jotka pidettiin helatorstaina Ryttylässä Ryttylän Yrityksen järjestäminä.

14 vuotisten sarjassa tuli piirin mestariksi Kari Lehmuusaari pistemäärällä 20.43, toiseksi sijoittautui Martti Sokka 19.0 ja kolmanneksi Olavi Tarkka 17.30 kaikki Tervakosken Padosta.

16 vuotisten sarjassa olivat tulokset seuraavat: 1. G. Wegelius Ry Y 22.63, 2. Juhani Sinivuori Te Pa 21.84, 3. Jaakko Malvaranta Te Pa 20.67.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 22

Lauantaina kesäkuun 3 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina klo 10 jumalan-
palvelus pikkukirkossa. Pyhäkoulua ei ole.

Kirkkokuoron harjoitus ensi maa-
nantaina klo 19.30.

Poika- ja tyttökerholaisten yhteinen
retki Porvooseen 11. 6.

Kaikki ne pojat, jotka lähtevät
sunnuntaina 11. 6 Porvoon retkelle, ko-
koontuvat ensi torstaina klo 16 pikku-
kirkon kerhohuoneeseen lähteäkseen siel-
tä toiset pyörällä, toiset jalan, talkoo-
retkelle Poukapirtille. Voileivät ja sokerit
sekä harava tai luuta mukaan. — Ret-
kelle lähtevät tyttökerholaisten kokoontu-
vat ensi torstaina klo 18 pikkukirkon
kerhohuoneeseen.

VANHEMMAT, PITÄKÄÄ POIKANNE KURISSA

Tervakosken lintumaailma on ver-
rattain rikas. Mitä moninaisimmat säve-
leet heläjävät ympäristön metsiköissä au-
rinkoisina aamuina. Kun parina keväänä
on saanut näiden siivekkäiden puuhia
seurailla, ovat ne tulleet kuin vanhoiksi
tutuiksi: kävellessään tietää jo ennakolta,
missä paikassa minkin laulajan ääntä saa
kuulla.

Mutta paikkakunnan poikaviikareit-
ten keskuudessa on alkanut toimia jon-
kinlainen pesärosvojen veljeskunta, joka
koettaa tehdä parhaansa tuhotakseen tätä
lintumaailmaa hävittämällä pesiä ja ryös-
tämällä niistä munia. Tulokset ovatkin
jo selvästi näkyvissä.

Keväällä, pesimisajan alkaessa kaiut-
teli viisi, kuusi punasiipirastasta sävelei-
tään Suruttoman tien kuulumilla. Nyt
niistä on jäljellä yksi. Vuosi sitten pesi

EVÄSTÄ ELÄMÄN POLULLE

Tervakosken Yhteiskoulun V luokan läksiäisissä Keilalla 12. 5. 50.
Jatk.

Ja väliin teidän täytynt on tongiskella jaksaa
myös haimaa, pernaa, peräsuolta, munuaista maksaa.
Kun sitten nuukaan nuuskittu on ruumiin joka soppi,
niin onkin silloin selvinnyt jo teille terveysoppi.

On piirustus ja maalaus myös teille tuttu ala:
työstänne näkee heti, onko lintu se vai kala.
Teit' ehkei voine verrata Rembrandtiin, Rubensseihin —
mut' heitä varsin hyvin voipi verrata jo teihin.

On teille perin tuttuja niin ceet kuin myöskin cissit
ja deet ja dissit, effät, fissit, hissit, bissit, missit.
Te tarkkaan laulaa taidatte nyt duurit sekä mollit,
niin että kadehtivi teitä maaliskuiset kollit.

Te tytöt saitte koulussa myös keittotaidon varmaan.
Ja kun te kerran elämässä saatte oman armaan,
niin huomatkaa: on tämä taito tärkeä sen tautta,
tie että miehen sydämeen käy aina vatsan kautta.

Näin opetusta osaksenne monenlaista saitte,
Nyt viisautta pullollanne kaikki ootte kait te.
Mut onpa teillä tiedossanne lohdutus tää lievä:
on ensi kesän tuuli kaiken päästänne pois vievä.

Mut leikit sikseen. — Jospa jonkun värssyn vakavaakin
ma hölkytellä antaisin nyt vanhan runokaakin,
niin sanoisin voi turhalla näin kaikki tässä näyttää
se, millä koulu koitellut on päitä teidän täyttää.

Mut sittenkin on jotakin tään kaiken turhan alla
jotakin, mitä muistella sopisi maailmalla.
On koulu kaksi läksyä vain voinut teille antaa
sellaista, joita kannattaa muistissa aina kantaa.

Tää yks on läksy: vaikka kuinka vaikealta näyttää,
velvollisuutenne te aina koettakaatte täyttää.
Tää läksy on kuin summa kaikkein koululäksyjenne.
Se painakaa te lähtemättömästi mielehenne.

Ja läksy toinen: neuvojaan kun koulu teille jakoi
ja käskyjään ja kieltojaan se mielehenne takoi,
sen teki yksinomaan se vain teitä varten, siksi,
te että kasvaa voisitte hyviksi ihmisiksi.

Ma toistan vielä — sanotaan: ei oppi kaada ojaan.
Ei ainakaan, jos kulkuaan tukeupi sauvan nojaan.
Ja elontielleä kulkijan säilyypi kyllä kunto,
jos hällä matkasauvanaan on puhdas omatunto.

Ma toivon, että kauemmaks kun koulu aika siirtyy,
sen muisto sitä kirkkaampanana mielehenne piirtyy.
Te kouluanne muistelkaa parhaana maailmassa,
se joskin toimi Tervakosken tehtaan lumpulassa.

samoilla paikoin useita laulurastaita. Nyt
kuuluu illoin vain yhden huilun soitto.
Aivan tien läheisyyteen rakensi kissapöllö
pesänsä onttoon haapaan, ja hauska oli
katsella tuon komean linnun sulavia liik-
keitä sen lähtiessä pyyntimatkoilleen
ja kuulla sen kummaa huilua illoin. Pari
viikkoa sitten pesä tuhottiin, ja poikaset

ryöstettiin tai tapettiin. Esimerkkejä
voisi luetella enemmänkin. — Kun tätä
menoa jatkuu, ovat varis ja varpunen
parin vuoden kuluttua ainoat laululinnut
Tervakoskella.

Luonnonystävät rakentavat pesä-
pönttöjä pihoihinsa saadakseen yhä useam-
pia siivekkäitä ystäviä ympäristöönsä,

Rakas vaimoni
ja pikku Kaarinan äiti
HELMI ESTERI KOSKINEN
(os. Järvinen)

poistui luotamme 24. 5. 50.

Syvästi kaivaten:

Puoliso ja pikku Kaarina
mummot sekä laaja su-
kulais- ja tuttavapiiri.

Herra opeta meitä tahtoosi
tyyttymään,
silloinkin kun se kipeimmin koskee.

Hautaus toimitetaan Janakkalan
hautausmaalla 4. 6. 50 klo 11.30,
joka täten kutsuna ilmoitetaan.

mutta nuo mainitut sankarit ovat otta-
neet tehtäväkseen lintujen tuhoamisen.
Tuollainen pesien ryöstö on sydämmetön-
tä, yhtä sydämmetöntä kuin oli sodan
aikana vihollisen harjoittama kotiemme
pommittaminen ja hävittäminen. Se on
myöskin järjetöntä, sillä paria lajia lu-
kuunottamatta kaikki täällä pesivät lin-
nut ovat mitä hyödyllisimpiä ihmisen
apulaisia taistelussa tuhohyönteisiä ja
muuta vahinkoeläimiä vastaan.

Mikä on tuon tuhoamisen tarkoi-
tuksena? — Näistä pikku herroista tulee
muka luonnontieteilijöitä. Jos on todella-
kin kysymyksessä harrastus luontoa kohtaan,
niin sen tulee ilmetä muulla tavoin
eikä pesien hävittämisenä. Olen lukuisia
kertoja nähnyt, mitenkä noiden munako-
koelmien myöhemmin käy. Harrastus
sammuu tavallisesti, ja kokoelmat viska-
taan tunkiolle. Ja niin koko touhu on
ollut tolkutonta luonnon tuhoamista.

Useissa ihmisissä asuu tosin keräily-
tyyppi. Kuka keräilee mitään: yksi pos-
timerkkejä, toinen kävelykeppejä, kol-
mas vanhoja rahoja j.n.e. Ohjattakoon
noiden poikien keräilyvimma toisenlaisille
aloille. Suosittelen vaikka vanhojen hou-
sunnappien keräilemistä. Siitä ei ole kel-
lekkään vahinkoa. Mutta jätettäkään lin-
tumaailma rauhaan. Linnuilla on elämi-
sen oikeus yhtä hyvin kuin ihmisellä ja
kaikilla muillakin luonnon olennoilla.

Tämä kirjoitukseni tulee hiukan
myöhään tämän kesän osalta. Mutta se
johtuu siitä, että vasta vähitellen on mi-
nulle selvinnyt, missä laajuudessa tuota
pesien rosvoamista on harjoitettu. Nyt on
linnuilla jo poikaset. Annettakoon niiden
edes olla rauhassa.

Joka tapauksessa, tulevaisuutta aja-
tellen on vanhempien syytä vakavasti va-
roittaa poikiaan linnunpesien hävittämi-
sistä ja ohjattava heidän keräilyvimmansa
sellaisille aloille, mitkä eivät koidu vahin-
goksi luonnolle.

Kalle Väänänen.

PALOKUNNAN HARJOITUS pidetään
ensi maanantaina klo 16.

ILMOITUKSIA

H:linnan Työväen Teatterin
ja
Lahden Kaupunginteatterin
näyttelijät esittävät

Napialan Työväentalossa sunnuntaina
kesäkuun 4 p:nä klo 20

Viehättävän amerikkalaisen
menestyshuvinäytelmän

Kyyhkysen ääni

(THE VOICE OF THE TURTLE)

Kirj. John van Druten.

Suom. Toini Aaltonen. Lav. Tommi Rinne.

Ohjaus: Tauno Lehtonen.

Lippuja ennakolta vahtimestarilta.

Napialan Pyrkivän yleinen

KOKOUS

pidetään Napialan työväentalossa torstai-
na tk 8 p:nä klo 19.30.

Esillä tärkeitä asioita!

Johtokunta.

Hyvä

SOUTUVENE

myydään Kernaalan rannasta.

A. Raivio, Napiala.

ILMOITAN ASIAKKAILLENI, että vas-
taanotoni Tervakoskella Mäyrässä L.
Tammen talossa jatkuu edelleen maanan-
taisain ja torstaisin klo 16—18. (Huom aika.)

Kerttu Kalervon Ompelimo
Ryhtylä puh. 79.

Uusimallisia LEPOTUOLEJA saapunut.
Varastossa: tupakkapöytiä, keinutuoleja,
astiainkuivauskaappeja y.m.

Otamme vastaan myös verhoilutöitä.

Huonekaluliike E. Perttula
Mäyrä puh. 398.

YHTIÖN

KESÄURHEILUTOIMINTAA

1. 7. Tehtaiden väliset yleisurheilukil-
pailut KOLHON järjestäminä Keuruulla.

3. 7.—15. 7. Osastojen väliset pesä-
pallo-ottelut.

30. 7. Yleisurheilun massakilpailut.

YHTIÖN

SUUNNISTAMISKILPAILUT

ovat huomenna, sunnuntaina, alkaen klo
9.00. Kokoontumis- ja lähtöpaikka on
sijoitettu ampumaradan paviljongin lähei-
syyteen. — Kilpailu on samalla sekä
joukkue että mieskohtainen kilpailu.
Joukkueiden paremmuutta laskettaessa
otetaan osastoltaan huomioon 3 parhaan
miessuunnistajan aika. — Naiset kilpai-
levat pelkästään henkilökohtaisesta pa-
remmuudesta.

Jälki-ilmoittautumisia otetaan vas-
taan vielä kilpailupaikalla puoli tuntia
ennen kilpailujen alkamista.

Mannerheimliiton Tervakosken osaston
YLEINEN KOKOUS on torstaina 8. 6.
klo 19 Vesavarassa.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Tarzanin erämaaseikkailut

Näytännöt:

Lauantaina 3. 6. klo 19,30 ja maanantaina
5. 6. klo 18,00.

12 vuotta täyttäneille lapsille pääsy
maanantainäytäntöön.

Myytäväenä käyttökelpoinen
OMPELUKONE

R. Aho.

HARJOITUSAJAT TERVAKOSKEN URHEILUKENTÄLLÄ

1. 6. 1950 alkaen.

Maanantaina

Klo 16	Pojat	pesäp.	Urh. ohj.
17	Naiset	"	"
17	Tytöt	"	"
19	Miehet	"	"

Tiistaina

Klo 14	Lasten urheilua	Urh. ohj.
17	Miehet jalkap.	V. Rinne
17	Pojat	"

Keskiviikkona

Klo 17	Miehet yleisurh.	Urh. ohj.
17	Pojat	"
20	Naiset	"
20	Tytöt	"

Torstaina

Klo 17	Miehet pesäpallo	Urh. ohj.
17	Pojat	"
19	Naiset	"

Perjantaina

Klo 14	Lasten urheilua	Urh. ohj.
16	Pojat yleisurh.	"
18	Miehet jalkap.	"
18	Pojat	"
20	Tytöt pesäpallo	"

Lauantaina

Klo 15	Miehet yleisurh.	Urh. ohj.
15	pojat	"
15	Naiset	"

Pyrkivän kentällä on urheiluoajaaja tiis-
taina ja torstaina klo 18—21.

TERVAKOSKEN YHTEISKOULU

piti päättäjaisensä Seuralla viime keski-
viikkona, v. k. 31 p:nä klo 11. Tapaus
oli sikäli mielenkiintoinen, että koulu en-
si kerran voi jatkua päästötodistukset vii-
dennen luokan suorittaneille oppilaille.

Tilaisuus aloitettiin virrellä "Jo jou-
tui armas aika", jonka jälkeen past. Jääs-
keläinen piti puheen ja rukouksen. Oppi-
laat esiintyivät laulaen eri muodostelmissa
opettaja Salmelan johdolla ja pari laulua
säesti 7 tulevaa viuluniekkaa. Erinomais-
ta lausuntaa esitti oppilas Oili Pentikäi-
nen. Rehtori Honkanen selosti koulun
toimintaa, puhui järkeviä sanoja oppilaille,
varsinkin koulun lopettaville, ja jakoi
5:n luokan oppilaille heidän päästötö-
distuksensa. Koulun puolesta jaettiin par-
haille oppilaille joka luokassa stipendijä
3000 markasta 750 markkaan. Sitä paitsi
oli Tervakoski Osakeyhtiö lahjoittanut
kaksi 50.000 markan stipendiä, joitten
ehtona on, että oppilas jatkaa opintojaan
joko paperiteknillisellä tai kaupallisella
alalla. Teknillisen stipendin sai Jukka
Hietanen ja kaupallisen Rauno Leino.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.
Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 23

Lauantaina kesäkuun 10 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna sunnuntaina klo 10. — Kun Tervakosken pyhäkoulusta on alkanut pitkä loma, niin lapset muistavat usein saapua kirkkoon yhteiseen jumalanpalvelukseen klo 10 joko vanhempien kanssa tai yksin. Saman asian pitävät mielessä myös kaikki poika- ja tyttökerholaiset.

Samana päivänä klo 7 lähtevät pikkukirkon luota ennen valitut tyttö- ja poikakerholaiset yhteiselle Porvoon retkelle; klo 12 kokoontuvat tämän kevään ripikoululaiset Tervakosken koulun sillan luo lähteäkseen retkelle Kesijärvelle. Eväät ja virsikirja mukaan. — Klo 19 hartausseurat Piilon Pietilässä.

Lähetystilaisuudet ensi maanantaina klo 13 Toivolassa Taurulla, keskiviikkona 14. 6. klo 13 Paistossa Lottosella ja klo 19 V. Turtiaisella. (Piirisiht. Kuisma.)

Hartaushetki tiistaina 13. 6. klo 18 Lepolan kentällä. Sateen sattuessa Tekla Silanderilla.

Lähetysompeluseura ensi keskiviikkona kesäk. 14 p:nä klo 19 rouva Uotilan kodissa Varisojalla.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet 1. 6. hra Esko Rösssi ja nti Elsi Isoniemi mol. Tervakoskelta.

— 80 vuotta täyttää Lepolassa sunnuntaina 11. 6. rva Hulda Tenho.

— 70 vuotta täyttää täällä sunnuntaina 11. 6. Heikki Rauhala.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka eritavoin kunnioittivat rakkaan vaimoni Helmi Esteri Koskisen muistoa ja ottivat osaa suruuni.

Pentti Koskinen.

TERVAKOSKEN KANSAKOULUN

kevätkuuhla pidettiin 25. 5. Seuratalossa. Juhlan ollessa viimeisen, jonka koulu pitää yhtiön suojissa, oli tilaisuuteen kerääntynyt melko runsaasti koulun ystäviä. Oppilaitten suorittaman ohjelman lisäksi puhui op. Yrjö Haltila lausuen seuraavaa:

Olemme jälleen saapuneet kevääseen. Tuntuu, kuin olisi kulunut vain lyhyt tuokio siitä, kun luminitokset vielä kattoivat nyt jo kukkivia niittyjä. Työ koulussa kävi tasaista rauhallista latuaan, ehkä tosin pienin vuoksi- ja luodevaihte- luin. — Mutta talven kylmät värit peityivät kuin huomaamatta kevättä aavistelevaan, vaaleaan lilaan, joka vähitellen levisi rinnemaitten koivikoista rantojen pensakkoihin. Ja sitten tuo sinipunerva väri vaihtui vihreään lehteen. Kevät oli tullut. — Rinnan tämän vaihdoksen kanssa eli myöskin koulu, joka nyt lehtien paisumisaikaan on ehtinyt vastavaan täyteläisyysasteeseensa, viimeiseen koulupäivään, kevätkuuhlaan.

Näin on tapahtunut jo kymmenien vuosien ajan. Täällä oleva vanhempi väki muistaa varmasti — näitä lapsirivejä katsellessaan — oman kouluaikinsa. Ehkä minä uskallan sanoa, että te elätte näissä lapsissa, heitä kevätkuuhlassa katsellessanne, palasia omasta kultaisesta huolettomasta lapsuudestanne. — Ja te, lapset, jotka nyt parhaimpiinne pukeutuneina istutte omassa juhlassanne, tulette kerran siirtymään noille paikoille, joilla vanhempanne nyt istuvat. Toivon, että te olette silloin valmiita ja kypsyeitä vastaanottamaan sen elämäntehtävän, joka teidän osaksenne tulee, ja että te esi-isien tavoin rakastatte tätä maata, jonka hyväksi menneet polvet ovat työnsä, vaivansa ja tarpeen tullen henkensäkin uhranneet.

On ehkä syytä lyhyesti katsoa nyt taakse jäävää kouluvuotta ja sen tuloksia. Tämä lienee tarpeellista tehdä tässä näin julkisesti, varsinkin kun koulu ei muuten julkaise mitään erillistä kirjallista vuosikertomusta, joka olisi vapaasti saatavissa. Koulun oppilasmäärä on viimeisen tilaston mukaan 219, josta määrästä on poikia 109 ja tyttöjä 110. Oppilaitten edistyksen keskiarvojen keskiarvo on 7,24. Tähän ei ole mukaan luettu vielä iltakouluna käyvää VIII luokkaa. Korkein annettu keskiarvo on 8,90 ja alin 5,00. Oppilaitten huolellisuuden keskiarvo on 8,18. Luokalle jääneitä on 7, ehtoja an-

nettu yht. 16. Oppilaitten käytös on ollut kiitettävä. — — —

Tämä kevätkuuhla, jossa nyt olemme, on kuitenkin eräässä suhteessa historiallinen ja toisista aikaisemmista poikkeava: Hämeenläänin viimeinen yksityinen kansakoulu ja lajissaan koko maamme viimeisimpiä — Tervakosken tehtaan kansakoulu — viettää nyt viimeistä kevätkuuhlaansa yksityisenä jatkaakseen sitten toimintaansa virallisesti kunnan alaisena uudessa kohta valmistuvassa koululinnassa.

On ollut suurimerkityksellistä tälle seudulle oman koulun saaminen jo niin varhain kuin se on tapahtunut. Koulun asiakirjoissa mainitaan nim. tästä: "Kun sitten yleiseen kansanopetukseen tähtäävä toimenpide, Janakkalan ensimmäinen koulu, joka samalla on koko maamme ensimmäisiä, 1861 Hamppulassa aloitti toimintansa, avattiin Tervakoskella seur. vuonna tehtaan omistajien Waseniuksen ja Borgströmin perustama ja kustantama n. s. lapsukaiskoulu, jossa ensimmäisenä vuonna oli 25 oppilasta. — V. 1888 perustettiin Tervakoski Aktie Bolagin ylläpitämä yksityinen kansakoulu merkitsemällä yläkouluun ensimmäiset 54 oppilasta, joista 26 suoritti koulun loppuun — kansanopetuksen ollessa silloin ja vielä neljättä vuosikymmentä sen jälkeenkin vapaaehtoisuuden pohjalla". Vielä mainitaan, että myöhemmin, siis 1891, koulu siirrettiin uuteen, vielä nykyisinkin käytössä olevaan, kaksi luokkaa sisältävään koulurakennukseen joen rannalle.

Nämä 62 vuotta, jotka Tervakosken yksityinen kansakoulu on virallisesti toiminut, ovat olleet koululle onnellisia vuosia. Olen sen todennut koulun arkistossa olevia asiakirjoja tutkimalla, olen kuullut sen monasti täällä aikaisemmin toimivilta opettajilta, ja olen sen itse kokenut näinä muutamina täälläoloni vuosina. Yhtiön suojissa koulu on saanut kehittyä, kypsyä ja täyttää tehtävänsä. Se on aina saanut osakseen suurta ymmärtämystä, ja tarpeen tullen se on myös aina saanut avun suojelijaltaan. — Kun me nyt, tämän hetken kouluväki, tuomme sydämellisen, vilpittömän kiitoksemme yhtiölle ja sen johdolle kaikesta osaksemme tulleesta, niin me olemme varmat siitä, että hengessä kanssamme on tätä syvää kiitolisuutta tulkitsemassa kouluväki 62 vuoden ajalta. — Samalla me toivomme hartaasti, että se intiimi suhde, joka vuosikymmeniä on ollut yhtiön ja koulun kesken, yhä edelleen pysyisi ja säilyisi.

Konkreettisenä osoituksena siitä, että yhtiön johto jatkuvastikin tukee

koulun opillisia kulttuuripyrkimyksiä, on minulla ilo ilmoittaa, että ins. Serlachius on yhtiön nimessä myöntänyt koululle stipendin, jolla joka vuosi parhaimmalle IV luokan oppilaalle suodaan ilmainen opiskelu Tervakosken yhteiskoulussa antamalla stipendin saajalle mk 12 000:— vuosittain läpi koko keskikoulun. Siis käytännössä tämä merkitsee sitä, että joka vuosi yhdelle jokaisen IV vuosiluokan oppilaalle annetaan täysin ilmainen opiskelu yhteiskoulussamme.

Pyydän tuoda koulun syvän kiitollisuuden teille, ins. Serlachius, ja teidän kauttanne yhtiölle tästä suuriarvoisesta lahjasta. Olen vakuuttunut siitä, että tämä stipendi on omiaan kannustamaan koulun oppilaita yhä suurempiin ja korkeampiin saavutuksiin, ja uskon, että tämä lahja on sinun kansa ei vain sen saajille vaan välillisesti koko tehdaskylällemme ja ehkä laajemmallekin. — Samalla ilmoitan, että tämän stipendin ensimmäiseksi ja tämänvuotiseksi saajaksi on ehdotettu ja hyväksytty IV B-luokan oppilas Ahti Ilmari Lundan, jonka käytös ja huolellisuus ovat 10 sekä edistyneen keskiarvo 8,90.

Yhteisesti laulettu päätösvirren jälkeen oppilaat hajaantuivat luokkiinsa todistusten jakoa varten.

TERVAKOSKEN TYÖNJOHTAJA-KERHOLLE

oma lomanviettopaikka

Ensimmäisenä helluntaipäivänä olivat Tervakoski Oy:n työnjohtajat naisineen kokoontuneet Ojajärven Kyöstilään vastaanottamaan tätä yhtiön heille luovuttamaa loman- ja viikonlopon viettopaikkaa. Kutsuvieraitten joukossa nähtiin yhtiön toimitusjohtaja Serlachius, konsuli Gadd ja agr. Posti rouvineen ja rakennusosaston johtaja ins. Löf. Aurinkoinen, joskin koleahko sää suosi tilaisuutta. Aluksi työnj. V. Helle kiitti yhtiön johtoa tuoden samalla ilmi sen tyytyväisyyden, joka työnjohtajien keskuudessa vallitsee sen johdosta, että heidän kaukainen toiveensa — oma lomanviettopaikka — nyt on tapahtunut tosiasia. Kahvin jälkeen otti toimitusjohtaja Serlachius puheenvuoron. Hän toivoi, että työnjohtajat täällä Kyöstilässä viihtyisivät ja keräisivät uusia voimia selviytyäkseen niistä entistä suuremmista tehtävistä, jotka heitä odottavat. Lähimaastossa retkeillen, niiden ja kylpien kuluivat iltapäivän viimeiset tunnit nopeasti. Takkatulen ääressä laului raikui iltamyöhään asti. Olihan Tervakosken Mieskuorosta osa sen voimaa ylläpitämässä. Välipaloina työnjohtaja Rikh. Helle kertoi kuinka ennen elettiin ja asuttiin Tervakoskella, silloin kun vielä osattiin olla tyytyväisiä. Tyytyväisinä mekin tämän kerran, aivankuin ennen vanhaan suuntauduimme kotiin valmistelevaan työmme lomassa uutta Kyöstilän matkaa.

A. L.

— MIESKUOROMME ja SOITTOKUNTAMME tekivät viime sunnuntaina retken Suomen Pankin huvilaan Kallvikin rannalla, vähän matkaa Helsingistä itään päin.

Huvila sijaitsee luonnonkauniilla pakalla aivan meren rannalla, jossa on hieno hiekkaranta, pukeutumiskoppeineen ja telttatuoleineen auringonpalvojille. Pari saunaa ja nuorten miesten yömaja täydentävät mukavuuksia. Matkaa on meriteitse ainoastaan 7 km, mutta nykyään eivät rannikkolaivat kulje, joten Suomen Pankin henkilökunta matkustaa huvilalle autoilla, jotka Pankki vapaasti asettaa heidän käytettäväkseen.

Lähdimme kahdella linja-autolla Tervakoskelta klo 10 ja saavuimme perille 12.30. Vastassamme oli joukko kauniita naisia ja muutama mies, joille autosta päästyämme kajautimme "Kuulkaa veikkoset kuin kaikuu". Meidät vietettiin huvilaan, jossa runsas kahvipöytä oli katettu. Maisteri Moilanen lausui meidät tervetulleiksi ja selosti matkan syntyä ja sen tarkoitusta. Sen jälkeen tutustuimme ympäristöön. Soittokunta oli sillä aikaa saanut torvet kotoistaan ja aloitti ohjelmansa reippaalla marssilla. Mieskuoro esiintyi kahteen otteeseen laulaen sävelmiä Ruotsin matkan ohjelmasta ja op. Haltilan toimien humoristisena kuuluttajana. Tanssin tahdissa kului iltapäivä ja kun raitis meri-ilma rupesi muistuttamaan vatsan olemassaoloakin, tuli jättäiläispäädällinen nakkeja pöydälle.

Kotiinpalaamisen aika lähestyi ja mieli olisi ollut jäädyä, mutta aikamääräykset oli annettu ja niitä oli noudatettava. Kello 22 ajoivat linja-autot Seuratalon pihalle ja siellä laulettiin vielä "Suomi armas" ja erottiin väsyneinä, mutta tyytyväisinä hyvin vietettyyn päivään.

YHTIÖN SUUNNISTAMISKILPAILUT

pidettiin viime sunnuntaina ampumaradan ja Joutjärven välisessä maastossa. Yleisessä ja ikämiessarjassa oli radan pituus 7 km ja naisilla 4,5 km. — Kilpailuja suosi kaunis aurinkoinen sää koko suunnistamisajan. Henkilökohtainen paremmuus näissä kilpailuissa muodustui seuraavaksi:

Yleinen sarja: 1) Kalevi Ahonen aika 1.06,40; 2) Olavi Ahonen 1.07,22; 3) Tuomo Sihvo 1.13,17; 4) Juhani Sinivuori; 1.13,45; 5) Harry Niemi 1.32,35; 6) Henrik Paersch 1.36,08; 7) Tauno Mustonen 1.36,39; 8) Matti Saloniemi 1.40,40; 9) Risto Vainio 1.42,35 ja 10) Erkki Ronkoinen 1.42,40.

Ikämiessarja: 1) Markel Lehtonen aika 1.08,23; 2) Vike Uttu 2.21,40 ja 3) Erkki Liljeström 3.07,00.

Naisien sarja: 1) Seija Kanervo aika 1.18,26 ja 2) Raija Oksanen 1.19,26.

— Avioliittoon on kuulutettu hra Jouko Koljonen ja nti Maiju Angervuo.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

V ä r i e l o k u v a

Vihreä laguuni

(Ester Williams — Peter Lawford)

N ä y t ä n n ö t:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Laps. pääsy sunnunt. näytant.

TYÖNJOHTAJAT

Kevätkauden viimeinen kokous pidetään Seuratalon kerhuhuoneessa tiistaina 13. 6. klo 19. Asiasta mainittakoon Mäntän retken suunnittelu ym.

Sihteeri.

RANTA — KIOSKIIN

otetaan

HOITAJA

kuluvan kesän ajaksi. Asiasta innostuneita pyydetään ottamaan yhteys rva Margith Lehtoseen Pariisissa. Puh. 305.

Koululaisia

ja varhaisnuorisoa kehoitetaan saapumaan Puutarhaan juurikasvien harvennukseen ensi viikon alusta.

TERVAKOSKEN PUUTARHA.

PIENI RAHAKUKKARO löydetty 4. 6. Pariisin tieltä. Perä saa Kaiun painosta.

M Y Y T Ä V Ä N Ä

suurempi erä munivia nuoria kanoja, kalkkunapari, untuvikkoja, 2 puhelinkonetta sekä mukulapekonia.

Ammuttuja kiviä ilmaiseksi.

U. M ä k i n e n, Hallakorpi.
Puh. Ryttylä 70.

KIITOS

Saamastani arvokkaasta lahjasta kiitän sydämellisesti Napialan kansakoulun johtokuntaa, koululaisia, vahtimestaria ja opettajatovereitani.

Eva Valo.

— Riihimäen seudun palo-päällystökerho vieraillee huomenna täällä! Asiasta kiinnostuneet voivat nähdä klo 13 jälkeen R:mäen kauppalan vakinaisen palokunnan uuden komean paioauton paloaseman luona.

— UUSI LINJA-AUTOJEN AIKATAULU jaetaan tänään Kaiun kanssa, jossa myös mainitaan mille Helsingistä tulevalta junalta auto lähtee Tervakoskelle. Muitakin junia tietysti lähtee ja tulee, eikä pohjoiseen tai itään lähteviä junia ole mainittu.

Uudessa "Turistissa" on taulukko n:o 90, josta kaikki Helsingin — Riihimäen junat nähdään.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.
Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 24

Lauantaina kesäkuun 17 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna sunnun-
taina klo 10 pikkukirkossa.

Hartaushetki ensi maanantaina klo
19 Vähikkälässä Kujanpään Aaltosella.

Juhannusatonna 23. 6. klo 20 kok-
kojuhla Poukapiirtillä Joutjärven saarella.
Siellä puhuu m. m. yliopp. Altti Eskola.
Veneet lähtevät Pumpuhuoneen luota
klo 19,30.

Juhannuspäivänä klo 10 jumalan-
palvelus pikkukirkossa, saarnaa pastori
Matti Joensuu.

Past. J. Jääskeläisen kesäloma alkaa
ensi viikolla ja kestää n. 3 viikkoa. Kir-
kollisissa toimituksissa pyydetään silloin
kääntymään Janakkalan muiden pappien
puoleen.

TEATTERIKONGRESSI

Pohjoismaisen teatterikongressin jä-
senet vierailivat Tervakoskella keskiviik-
kona 7. 6.

Aulangolta he saapuivat tänne kol-
mella komealla linja-autolla ja astuivat
Seuratalon avaraan saliin, jossa pikkupöy-
dille oli katettu voileipiä, kakkuja, pikkuleipiä ja kahvia. Majuri Gröndahl astui
lavalle, lausui vieraat tervetulleeksi ja se-
losti Tervakosken oloja, varsinkin sen
amatööriteatterielämää, jota vieraat eri-
koisesti olivat tulleet tutkimaan. Vieraat
saivat tämän jälkeen tutustua näyttämöön
ja kun he jälleen olivat asettuneet paikoil-
leen esittivät neiti Aune Autio ja opettaja

HAMMASMÄDÄSTÄ JA SEN EHKÄISEMISESTÄ

Hammasmätä on meillä eniten le-
vinnyt sairaus. Sen ajatellaan nykyään
syntyvän siten, että ravintoomme sisäl-
tyvät hiilihydraatit: sokeri ja tärkkelys
(viimemainittu muuttuu syljessä olevan
käyteaineen vaikutuksesta myös sokeriksi)
hajoavat suussa, hampaitten uurteissa ja
erikoisesti ahtaissa hammasväleissä, käy-
misbakteerien (esim. Lactobacillus aci-
dophilus) vaikutuksesta orgaanisiksi ha-
poiksi. Tämä hajoaminen tapahtuu no-
peammin kuin tähän asti on luultu. Se
alkaa jo 3—4 min. aterian jälkeen. Nämä
hapot ja erikoisesti niistä vahingollisin
maitohappo, irroittavat kalkin hampaista,
syntyy reikä, mihin taasen suuontelon
toiset bakteerit hyökkäävät tulehdutta-
maan hammaskudosta. Tällainen on siis
tapahtuman kulku makeisia ja leivoksia
nauttivan kulttuuri-ihmisen suussa. Mutta
esim. eskimoilla, jotka elävät pääasiassa
rasva-munavalkuaisravinnolla ei hammas-
mätää esiinny. — Herääkin kysymys:
Miten voimme estää hammasmädän ke-
hittymistä?

1. Ruokavalioissa olisi hiilihydraat-
tien määrä pienennettävä. Lasten tulisi
luopua tikkukaramelleista ym. makeisista.
Leipä ei saisi olla huonosti paistettua,
ettei takertuisi hampaisiin jne.

2. Hiilihydraatit olisi poistettava
hampaitten pinnoilta, ennenkuin ne ehti-
vät hajota hapoiksi. Suun huuhtonta

Reino Salmela kohtauksen Luxemburgin
Kreivistä, jossa heitä vihitään saamatta
nähdä toinen toistaan. Säestystä hoiti
erinomaisella taidolla rouva Aino Pilvinen.
Koska kuuliakunta oli pelkkää ammatti-
väkeä teatterin alalla, lienee tämä seikka
innostanut esiintyviä, sillä heidän laulunsa
soi tenhoavalla taidolla ja voimalla. Mies-
kuoromme, jolla piti olla harjoitus sama-
na iltana, oli kokoontunut parvekkeelle,
josta se lauloi muutamia lauluja, jotka
palkittiin valtavin suosiosoituksin.

Kun aika oli rajoitettu, oli vieraitten
parin tunnin yhdessäolon jälkeen jälleen
astuttava autoihin. Se ylitsevuotava kii-
tollisuus, jonka he isännille osoittivat, ei
voinut olla pelkkää imartelua. sillä se oli
niin välitön ja niin moneen kertaan toistu-
tu, että se on otettava todeksi.

heti jokaisen aterian jälkeen on siis tar-
peen vaatima.

Tässä samalla kehoittaisin erikoises-
ti opettajia valvomaan, että oppilaat
kouluaterioitten jälkeen kävisivät heti
huuhtelemassa suunsa raikkaalla vedellä.
Tämä siis ensi lukuvuotta varten.

3. Jo muodostumaan ehtineiden
happojen tehottomaksi tekemiseen olisi
ryhdyttävä (neutralisoiminen) sitä mukaa
kun ne syntyivät. Tässä näyttelee tär-
keintä osaa sylki. Se olisi siis saatava
erittymään runsaana ja sen olisi päästä-
vä vaikuttamaan hammasväleihin.
Nämä tulisi järjestää sopivan suuruisiksi
jo maitohammasasteella esim. sopivaan
aikaan tapahtuvilla hammaspoistoilla.

Keinotekoisesti on happoja koetettu
neutralisoida viemällä suuhun aineita,
joilla on pitkäaikainen alkalinen vaikutus.
Tällaiseksi on osoittautunut karbamidi-
niminen aine. Sekoitettuna ammonium-
fosfaattiliuokseen ja eräisiin toisiin ainei-
siin aineisiin on sillä saavutettu hyviä
tuloksia. Kokeilut sillä ovat kuitenkin
vielä keskeneräisiä. Lopullista varmuutta
odoteltaessa suosittelisinkin hammaspesu-
aineeksi ainakin toistaiseksi tavallista
liitujauhoa.

4. On yritetty aikaansaada sellai-
nen hammaskudos, joka olisi vähemmän
liukeneva happoihin. Tällaisena on ensi
sijassa mainittava ja yleiseen tietoisuu-
teen tullut fluori-niminen aine, jolla par-
aikaa suoritetaan kokeiluja eri puolilla
maailmaa. Sen eräiden haitallisten omi-
naisuuksien takia on ehkä parasta odot-
taa vielä jonkun aikaa tai ainakin käyt-
tää sitä hyvin varovasti, erikoisesti an-
nostus ei saa nousta liian voimakkaaksi,
muuten saattaa koitua enemmän vahin-
koa kuin hyötyä.

Lopuksi saanen ehkä kohottaa hie-
man tulevaisuuden esirippua mainitsemal-
la, että eräs tutkija on jo lausunut ajatuk-
sen, että hammasmätää vastustava aine
pantaisiin jo sokeritehtaissa suoraan soke-
riin.

Jääkäämme toivorikkaina odotta-
maan tätä kehityksen vaihetta.

J. T.

PIKKUKIRKKOYHDISTYKSEN TYTTÖ- JA POIKAKERHO

oli tavanmukaisella kevätretkellä viime sunnuntaina. Aamulla klo 7 kokontui 19 tyttöä ja 20 poikaa sekä neljä kerhon johtajaa pikkukirkon eteen, josta nousimme viihtyisään Airikkalan autoon ja lähdimme matkaamaan kohti Porvoota. Ensimmäisen kerran pysähdyimme Mäntsälässä, jossa nautimme paikallisten kioskien antimia. Kun Mäntsälää oli katseltu n. 15 minuutin ajan, jatkoimme matkaa Sääksjärven kautta kohti Porvoota. Heti Porvooseen saavuttuamme suuntasimme matkamme Linnamäelle, entiselle Porvoon puolustuspaikalle. Tutkittuamme aikamme Linnamäkeä, lähdimme sitten suurmiehemme J. L. Runebergin kotia katselemaan. Talo oli maalattu keltaiseksi. Tässä talossa saimme tutustua huoneistoon, jossa runoilijamme oli viettänyt elinvoimaisimmat päivänsä sekä kärsivällisesti kestänyt vanhemmalla puolen ikää kohdanneen sairauden. Eniten kiinnostusta sekä myöskin hilpeyttä herätti sängyn jalkapäähän seinälle kiinnetty peili, jonka avulla runoilija oli tilaisuudessa seuraamaan liikennettä kadulla. Huoneistoa näyttävä neiti kertoi, että runoilija vaati kaikkia porvoolaisia herroja nostamaan lakkiaan kulkiessaan hänen ikkunansa ohitse. Sattuipa sitten kerran, että eräs hänen tuttavistaan kulki ikkunan ohi eikä nostanut lakkiaan, niin seuraavalla kerralla tämän tullessa tapaamaan runoilijaa, hän nuhteli vierastaan laiminlyönnistä — mainiten viikon päivän ja kellomäärän koska tämä oli kulkenut ikkunan ohitse nostamatta lakkiaan. Mielenkiintoista oli myöskin kuulla, että runoilijan aikaiset kukat kasvoivat vielä niillä paikoilla joilla ne olivat olleet hänen eläessäänkin.

Jätettyämme J. L. Runebergin kodin, kävimme syömässä ja suuntasimme sitten kulkumme Porvoon tuomiokirkkoon. Täällä selostettiin meille kirkon moninaisia vaiheita aina sen perustamisesta nykypäiviin saakka. Mainittakoon, että jatkosodan aikana Porvoota pommitettaessa oli kirkkoon sattunut täysosuma kesällä, mutta jo jouluna oli kirkko valmis ottamaan vastaan joulusanoman kuulijat. Vielä ennen kirkosta poistumista tyttö- ja poikakerholaiset lauloivat „Riennä riemuin eespäin vaan”.

Kirkosta poistuttuamme nousimme linja-autoomme ja suuntasimme matkamme Helsinkiin. Saavuttuamme Hakaniemen torille olimme jokainen ihmetyksellä lyötyjä siitä väestöpaljoudesta, mikä tälle torille oli kerääntynyt katselemaan Helsingin 400-v. juhlien historiallisen kulkueen lähtöä. Meillä ei tässä ollut tilaisuutta pysähtyä, vaan oli matkaa jatkettava yli Hakaniemen sillan — ohi Suurkirkon — pitkin Esplanadia ja Mannerheimintietä. Ajaessamme autollamme sitä reittiä, mitä hetken kuluttua oli kulkeva historiallinen kulkue, emme voineet olla ihmettelemättä sitä väestön paljouutta, mikä oli kerääntynyt katujen vierille. Tuftuamme Messuhallin luo, ei tilanne ollut meidän kannalta katsottuna muut-

JUHANNUKSEN VIETTO AATTONA

Torvisoittoa Kansakoulun kentällä klo 18

”Siniristilipun” soidessa nostetaan liput salkoihin.

Alasjärven kokko klo 21

Torvisoittoa ja mieskuorolaulua uimarannalla. — Punaisen Ristin virvoketarjoilu.

JUHANNUSTANSSIT Urheilupuiston lavalla klo 22

Soittaa torvisoittokunta ja Ja-Ma-Ka. — Marttojen virvokkeita.

V a p a a p ä ä s y.

J ä r j. K a n t a k e r h o.

JUHANNUSPÄIVÄNÄ nostetaan liput salkoihin klo 8 ja lasketaan klo 22.

H U V I R E T K E N Turkuun ja Naantaliin järjestää Napialan Pyrkivä 1 — 2. 7. -50. Retkelle halukkaat voivat ilmoittautua 25. 6. mennessä seuraaville: Pentti Virtanen, Olavi Kalkkila ja Leo Oksanen. Kaikki tervetulleita.

Paperityöväen ammattiosaston

KUUKAUSIKOKOUS

pidetään Napialan työv. talossa sunnuntaina t. k. 18 p:nä klo 15. Esillä tärkeitä asioita!

Toimikunnan ja jäsenmaksujen kerääjien kokous klo 13,30.

tunut yhtään paremmaksi, sillä täälläkin oli kansoitettu käytännöllisesti katsoen jokainen „neli-senttimetri”. Kierreltyämme hetken autolla pysäköimme viimein toivottomina lähelle Stadionin takakatso-moa. Tilanne näytti nyt siltä, että kulkueen näkemiseen ei meillä ole mitään mahdollisuuksia. — Istuessamme autosamme ja ihmettellessämme, huomasimme hetken kuluttua, että kansaa ja autoja alkoi kerääntyä meidän ympärillemme. Tiedusteltuamme lähelle kerääntyneiltä ihmisiltä kulkueen käyttämää reittiä saimme iloksemme kuulla, että se tulisi kulkemaan juuri siitä meidän ohitsemme. Ilomme oli jo todella suuri. Mutta sitä ei kestänyt kauan, sillä paikalle ilmestyi „piiska-auto”, josta nousut poliisiupseeri antoi paikalle kerääntyneille autoille käskyjä ja suruksemme teimme sen havainnon, että sitämukaan kun upseeri ehti auton luo, se myöskin häipyi kadun viereltä. Sitten olimme vuorossa me ja käsky kuului myöskin meille. Nyt olivat hyvät neuvot tarpeen. Aloimme neuvottelemaan poliisiupseerin kanssa, joka viimein antoi „armon käydä oikeudesta” ja me saimme jäädä ainoana auton jalkakäytävän vierelle. — Autossa istuen saimme sitten nähdä tämän meidän oloisamme harvinaisen kulkueen kaikessa komuudessa ja värikylläisyydessä kulkevan ohitsemme. Nopeasti vaihtuivat siinä vuosisadat ja vuosikymmenet. — Kulkueen näkeminen olikin sitten elämys, joka varmaankin tulee säilymään lähtemättömänä jokaisen mukana olleen mielessä.

Kierreltyämme vielä hetken Helsinkiä ystävällisen ja taitavan autonkuljettajan täyttäessä toivomuksiamme — lähdimme kotimatalle — kohti Tervakoskea. Kaikin puolin onnistunut matka päättyi tehtaan pääportin luona kello puoli yhdeksän illalla.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Suomen Filmitoimiston
KATUPEILIN TAKANA

N ä y t ä n n ö t:

Sunnuntaina klo 16 ja 19,30

Maanantaina klo 19,30

Laps. pääsy päivänäytant.

PALOKUNNAN HARJOITUS

ensi maanantaina klo 16.

P ä ä l l i k k ö.

HEINÄHUUTOKAUPPA

T. k. 25 p:nä klo 14 myydään kasvavaa heinää 151 aaria. Samalla myydään k.o. maa sekä piikkilankaa.

E. L i n d r o o s, Rauhal

KOULULAISIA

ja varhaisnuorisoa kehoitetaan saapumaan uudelleen punajuuren ja porkkanan harvennukseen puutarhaan ensi maanantaina t. k. 19 päivänä.

TERVAKOSKEN PUUTARHA.

N:o 7 — 8 — 84 saavat hakea maljakkonsa Marttojen puheenjohtajalta.

JANAKKALAN SUVILEIRI

Jälleen kutsuu suvileiri kaikkia Janakkalan nuoria keskellä kauneinta kesää.

Leiri kestää 3. 7. — 9. 7. 50 välisen ajan ja pidetään se pappilan rannassa kuten viime kesänäkin. Sekä tytöt että pojat, jotka ovat 10 — 16 vuotiaita, ovat tervetulleita. Leirillä on telttamajoitus.

Majoitusta varten olisi jokaisen tuotava mukanaan makuuhuopa sekä ruokailemista varten yksinkertaiset ruokailuvälineet, kuten kulho, lusikka ja juomamuki. — Muista välttämättömistä varusteista mainittakoon selkäreppu (tai matkalaukku), johon on mukava pakata pyyheliina, peseytymisvälineet, nenäliina, lämpimät alusvaatteet, villapaita ja villasukat yökyymien varalle, puukko sekä neulaa ja lankaa. Muistakaa, että leirille otetaan mukaan vain kaikkein välttämättömin tavara. Mitä vähemmällä leiriläinen tulee toimeen, sitä parempi retkeilijä hän on.

Leirillä oleskelu on ilmainen, samoin kuljetus leiripaikalle. Ilmoittauduttava J. Keskitalolle ja E. Alankolle.

— 85 VUOTTA täyttää t. k. 22 p:nä eläkel. Matilda Virtanen Rauhalassa.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.
Tervakoski 1950

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 25

Perjantaina kesäkuun 23 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Juhannuksen aattona 23. 6. klo
20 kokkojuhla Poukapirtillä Joutjärven
saarella, puhuu ylioppilas Altti Eskola.
Veneet lähtevät Pumpuhuoneen luota
klo 19,30. Tervetuloa retkelle.

Juhannuksena klo 10 jumalanpal-
velus pikkukirkossa, saarnaa pastori Matti
Joensuu. — Sunnuntaina 25. 6. ei ole
jumalanpalvelusta pikkukirkossa, vaan
tehdään silloin Tervakoskeltakin kirkko-
matka isolle kirkolle.

Sunnuntaina 2. 7. klo 19 iltakirkko
pikkukirkossa. Saarnaa past. M. Mäkinen.

Pastori Jääskeläinen on toistaiseksi
kesälomalla. Papillisissa tehtävissä pyy-
detään tänä aikana kääntymään Janak-
kalan toisten pappien puoleen.

YHTEISVASTUUKERÄYKSEEN,

joka päättyi viime kuussa, ovat janakka-
lalaiset lahjoittaneet n. 260.000 mk. ja
jonkun verran vaateapua. Tervakoskella
koottiin tästä n. 10.000 mk. Tervakoski
Oy. oli lisäksi lahjoittanut erillisenä sum-
mana 50.000 mk. Myöskin eräät muut
liikkeet olivat tehneet erillisiä lahjoituk-
sia. Keräyksen tulos tullaan käyttämään
Pohjois- ja rajaseudun asukkaiden autta-
misen kirkollisten elinten välityksellä.
Lahjoittajiin ja uhriemielisiin kerääjiin on
kohdistuva erittäinkin rajaseutulaisten sy-
vä kiitollisuus. Sanassa on myös Jumalan
lupaus: "Joka köyhää armahtaa, hän lai-
naa Herralle, ja hän maksaa jälleen hänen
hyvän tekonsa".

Mieskuoromme Ruotsinmatka

Unohtumaton matka on päättynyt.
Sen varrella nähtiin ja kuultiin niin pal-
jon, että selostamiseen tarvittaisiin koko-
nainen kirja. Kaiun kapeille palstoille
mahtuu sen takia ainoastaan pieniä vä-
lähdyksiä matkan varrelta. Sitäpaitsi
on nimimerkki HWg Hämeenlinnaan leh-
dissä selostanut matkan kulkua krono-
logisessa järjestyksessä, joten viittaam-
me noihin kirjoituksiin.

Laulumme oli pääasia ja sitä esitim-
mekin alkerasti sopivissa tilaisuuksissa.
"Wellamon" irroittautuessa Turun sata-
masta kajautimme yläkannelta Suomen
laulun ja Porilaisten marssin sankkojen
saattajien ja laivan noin kolmeensataan
henkeen nousevan matkustajain kuunnel-
lessa hartaasti. Päivällistä syödessä lai-
vassa kajautettiin laulu toisensa perään.
Matkustajat kertyivät ruokasalin ulko-
puolelle kuuntelemaan ja eräs harmaa-
tukkainen herra piti meille kauniin pu-
heen mainiten laulumme korkeata kult-
tuurista ja lausuen monta imartelevaa
sanaa ja vakuuttaen meille menestystä
konserttimatkallamme. Hän sanoi mat-
kustajien haluavan tietää mistä tällainen
kuoro oli kotoisin ja hänelle annettiin
täydentävä vastaus, joten Tervakosken
tunnetuksi tekemiselle koitui hyvä prop-
aganda. Tukholman rantaan saapuessam-
me viritimme Ruotsin kansallista laulun ja
Porilaisten marssin, joita rannalla oleva
yleisö paljain päin kuunteli.

Kun ilmakin suosi meitä, oli laivan
kannella ihanaa loikotella nojatuoleissa
ja ilta-auringon paahtaessa nousi laulu
poikineen matkustajien ja laivaa seuraavien
lökkien huviksi.

Ehdimme vain muuttaa vaatteita,
pukeutua "laulajaformuumme" kun lähtö
Tumba oli jo edessä. Nautittuamme
herkullisen aamiaisen ja tutustuttuamme
seutuun, joka rehevine kasvillisuuksineen
ja pienine tehtaineen vaikutti hyvin idyl-
liseltä, suoritimme ohjelmanmukaisen
konserttimme vanhassa koulusalissa, jona
marmoriseinistä äänet komeasti kajah-
tivat takaisin korviimme. Säälä vain, että
sali oli niin pieni, ettei sinne mahtunut
kuin satakunta kuulijaa. Näin hyvissä
oloissa onnistuikin laulu erinomaisesti ja
pieni kuulijakunta tuntui olevan lau-
lumme tyytyväisiä. Konsertin jälkeen
tarjottiin vielä kahvia ja voileipiä ja tie-
tysti me vielä lauloimme.

Maanantaina kävimme Ruotsin Tu-
pakkamonopoolin upeassa, aivan uuden-
aikaisessa tehtaassa. Sen avarassa ruoka-
salissa tarjottiin meille herkullinen aami-

ainen, jonka jälkeen esitimme osan oh-
jelmastamme. Erikoisen innoituksen antoi
eräs johtajista, joka itse oli laulaja, oli
käynyt Suomessa, osasi suomalaisia lau-
lujia ja oli sekä M. M:n että Y. L:n jäsen.
Kun tehtaalaiset eivät kaikki voineet
olla konsertissa läsnä, saivat he mikro-
foonien välityksellä kuunnella laulua
me työpöytänsä ääressä. Havaitsimme
kuuntelijain joukossa monella olevan kyy-
neliä silmissään meitä kuunnellessaan.

Iltapäivällä oli kapteeni Gripenberg
kutsunut meidät päivällisille suureen ra-
vintolaan Tivolin läheisyydessä. Pyysim-
me saada laulaa pari pöytälaulua, johon
suostuttiin. Yleisö osoitti kuitenkin niin
valtavaa suosiota laulullemme, että hovi-
mestari tuli ilmoittamaan, että saamme
jatkaa laulamistamme. Koska ravintolassa
myös oli orkesteri, vuorottelimme sen
kanssa ja poistuessamme soitti se meille
"30-vuotisen sodan marssia" siksi kunnes
olimme poistuneet ravintolan alueelta.

Seuraavana päivänä alkoi 12 tuntia
kestävä matka Varaan. Bussissakin po-
jilla oli niin kova lauluinto, että heitä
piti hillitä jotta äänet eivät menisi piloil-
le. Siitä huolimatta meni kuitenkin solis-
tillamme "Suikalta" ääni niin poikki, et-
tei hän Varassa voinut esiintyä.

Perille päästyämme meidät majoi-
tettiin Varan komeaan Kansanopistoon,
jossa saimme käyttää oppilaiden asuin-
huoneita — puolet kuorosta 2 miestä
huoneeseen ja nuoremmat luentosaliin
yhteiselle vuoteelle. Illallisen aikana kuu-
limme, että Varan Lotilla oli viereisessä
huoneessa joku tilaisuus. He olivat toi-
voneet saavansa kuulla meidän laulavan.
Aterian päätyttyä siirryimmekin talon
terassille, jonne myös Lotat olivat kerään-
tyneet ja soitujen palaessa pihalla ole-
van lammikon ympärillä lauloimme muu-
tamia lauluja.

Saavuttuamme keskiviikkoiltana
konserttitalon edustalle, oli meitä vastas-
sa Varan mieskuoro, vahvistettuna muu-
tamilla Lidköpingin kuorolaisilla, joka
laulutervehdyksin otti meidät vastaan. Me
kuittasimme kohteliaisuuden laululla ja
niin oli tuttavuus tehty. Täällä oli sali
suurempi, mutta nähtävästi harvoin käy-
tetty lauluesityksiä varten, koska ei ollut
minkäänlaisia korokkeita esiintyjille. Vah-
timestarin avulla saimme pakkilaatikoita
ja penkkejä hyväksi käyttäen jonkinlaisen,
vaikkakin horjuvan lavan syntymään.

Laulettuamme ohjelmamme loppuun
nousi parvekkeella istuva Varan kuoro
ja lauloi meille "Maamme" suomen kielellä.

Tätimme

HILMA MARIA LAMPELA

synt. 4. 8. 1881

kuoli 13. 6. 1950

Rakkaudella muistaen

Leevi, Mirja, Riitta
ja Pirkko Syrjänen.
Sisaret ja veljet
perheineen.

Vainajan siunaus tapahtuu
sunnuntaina 25. 6. klo 12.

Kosketus yleisöön oli näin saavutettu ja ohjelma jatkui hyvin enteisiin ja päättyi yleisön valtaviin suosiosoituksiin. Ylimääräisenä lauloimme Finlandian. Ensimmäisellä väliajalla tuli luoksemme eräs rouva, joka työnsi käteemme pari seteliä sanoen: "ostakaa appelsiineja ja makeisia kotimatalla". Kun sitten tarkastimme mitä olimme saaneet, näimme 10 dollaria ja 10 kruunua.

Konsertin jälkeen siirryimme Kansanopistoon, jossa teepöytä oli katettu ja johon saapui Varan mieskuoro ja osa yleisöstä. Molemmat kuorot esiintyivät vuorotellen ja välillä laulettiin yhteisesti, vaikkakin eri kielillä. Ilta kului rätöistään (ilman alkoholia).

Seuraavana aamuna alkoi paluumatka Tukholmaan. Nyt ei ollut konsertteja enää tiedossa, joten jokainen sai käyttää ääntään niinkuin halusi. Ei käynyt matka pitkäksi, sillä esiintymisiä oli runsaasti, sekä soolo-, että kuoro-, ja huumori eli.

Viimeisenä iltana nautimme illallisen "Gyllene Freden" nimisessä vanhassa, Bellmanin aikuisessa ravintolassa, syvällä maan alla, kallioon louhitussa luolassa, jossa laulu kaikui erinomaisesti. Luoksemme tuli eräs Bellmanin lauluja laulava ja itseään luutulla säestävä trubaduuri, joka tiesi tulostamme ja oli kohteliaisuudesta meitä kohtaan opetellut "Tuoli" on mun kultani" Suomen kielisenä. Keskeytimme hänet ja pyysimme häntä laskemaan luutun kädestään ja rupesimme itse säestämään häntä. Tämä oli hänelle aivan suurenmoinen yllätys ja meistä tuli hyvät ystävä. Jopa niin hyvät, että hän meille lainasi luutunsa, kuitenkin huomauttaen, että se on hyvin arvokas.

Lauantaiamuna jätimme laulaen hyvästi Tukholmalle ja kotimatkamme alkoi. Vaikka äänet olivat painuneet, soi laulu vielä matkan varrella, mitä ihanimman sään vallitessa ja Itämeren levätesä peilikirkkaana. Helsingin satamassa tervehdittiin Suomea laululla ja vielä Seuratalon pihalla kaikui reippaasti tervehdyksemme vastaamme saapuneille omallemme.

Juhannuksen vietto aattona

TORVISOITTOA KANSAKOULUN KENTÄLLÄ KLO 18.

"Siniristilipun" soidessa nostetaan liput salkoihin.

Alasjärven kokko klo 21

Torvisoittoa ja mieskuorolaulua uimarannalla. — Punaisen Ristin virvoketarjoilu.

JUHANNUSTANSSIT Urheilupuiston lavalla klo 22

Soittaa torvisoittokunta ja Ja-Ma-Ka. — Marttojen virvokkeita.

V a p a a p ä ä s y.

J ä r j. K a n t a k e r h o.

JUHANNUSPÄIVÄNÄ nostetaan liput salkoihin klo 8 ja lasketaan klo 22.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Värielokuva

Elämän kevät

Gregory Peck — Jane Wyman

N ä y t ä n n ö t:

Sunnuntaina klo 16 ja 19,30

Maanantaina klo 19,30

10 v. täyttäneille lapsille pääsy päivänäyt.

MAITOMYYMÄLÄ

on suljettuna juhannuspäivänä.

Sunnuntaina ajoinna 8 — 10

TERVAKOSKI OSAKEYHTIÖ.

M A R T A T

Kesäretki Lahti — Vierumäki
— Heinola sunnuntaina 2. 7. 50. Osanot-
tomaksu 100:—. Ilmoittautumiset sihtee-
rille puh.365. Lähemmin ensi Kaiussa.

Myytäväenä 250 sm^s Victoria

MOOTTORIPYÖRÄ

Hyvä kuntoinen. M/39. Lähemmin puh.
Turenki 82259.

Työväen Sivistysliitto järjestää Kauniai-
sissa Työväen Akatemiassa

AMMATTIYHDISTYSTIEDON

KURSSIT

30. 7 — 5. 8 välisenä aikana.

Paperityöväen osasto N:o 54:n kurs-
seille halukkaat jäsenet voivat ilmoittaa
1. 7. mennessä O. Kalkkilalle, jolta myös
saa lähempiä tietoja.

Puheenjohtaja.

Napialan T. Y:n Voiton

KUUKAUSIKOKOUS

on maanantaina t. k. 26 p:nä klo 19.
Samalla nimetään kunnanvaltuuston jäsen-
ehdokkaat.

Puheenjohtaja.

— **TEKNILLISEN KONTTORIN**
ulkoseinälle on asennettu kello, joka näyt-
tää samaa aikaa kuin teltaan kaikki
muutkin kellot. Kelloja ohjataan sähköi-
sesti automaattipuhelinkeskuksessa ole-
vasta keskuskellosta. Koska kellot käy-
vät sähköllä, voivat ne joskus sähköhäi-
riön johdosta käydä jälessä. Keskuksessa
on kuitenkin sellainen laite, että se säh-
köhäiriön loputtua automaattisesti ajaa
kellot oikeaan aikaan. Toinen samanlainen
kello asetetaan piakkoin Lumpullinnan
seinään näyttämään aikaa kylään päin.

— **MIESKUORO** kokoontuu ju-
hannusaattona vasta uimarannalla klo 21.

— **TERVEYSSISAR** lomalla 23.
6. — 26. 7. — 50. Tarvittaessa käännyt-
tävä Turengin terveyssisaren puoleen.

Lastenneuvola terveyssisaren loman
aikana vain tiistaisin klo 13 — 15.

Vähikkälän äitiys- ja lastenneuvo-
lassa ei ole heinäkuussa vastaanottoa.

— **HAMMASLÄÄKÄRI J. Tam-
mer** lopettaa vastaanottonsa Tervakoskel-
la 1. 7.

Uusi hammaslääkäri saadaan paik-
kakunnalle ehkä noin kuukauden tai pa-
rin kuluttua.

— **AVIOLIITTOON** vihittyjä:
Aitti Laine ja Eila Lehtonen; Reino
Suomela ja Alli Jokinen; Harry
Niemi ja Anna-Liisa Siltola.

— **KIHLAUKSENSA** ovat jul-
kaisseet 8. 6. Otto Kankkunen Uhkoi-
lasta ja Maire Rosendahl Paistosta.

— **50 VUOTTA** täyttää t. k. 24
p:nä rva Astrid Valtonen Rauhalassa.

— **LASTEN KESÄKAITSENTA**
uimarannalla on jälleen alkanut uintihar-
joitusten ja leikkien merkeissä.

Arkisin klo 9 — 11 ja 13 — 15. Il-
moittautuminen Vesavarassa.

**OTE KIRKKOHERRA TEBBORGIN
KIRJEESTÄ**

Lähetän tässä konserttiarvostelut
paikkakunnan eri lehdistä. Kuten näet
ovat ne yksinomaan kiittäviä. Ja samaa
olen suullisesti kuullut kaikilta, joita olen
tavannut. Lauloitte itsenne Varalaisten
sydämiin. Olemme kaikki niin iloisia
käynnistämme.

Pyydän Sinua tervehtimään laulaja-
veikkoja, minullahan on kunnia lukeutua
heihin nyt.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 26

Lauantaina heinäkuun 1 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstalaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 19 iltakirkko pikkukirkossa. Saarnaa past. M. Mäkinen.

Sunnuntaina 9. 7. klo 10 jumalanpalvelus pikkukirkossa. Saarnaa rovasti Pärnänen.

— Kuollut. Maanantai aamuna 26. 6 vaipui sydänhalvauksen murtumana työnjohtaja Rikhard Helle ikuiseen uneen.

R. Helle oli syntynyt 3. 9. 1879. Hän tuli yhtiön työhön 11. 2. 1895. Tuli paperikoneen käyttäjäksi 1905 ja työnjohtajaksi 1928.

Helle kuului niihin kanta-asukkaisiin, jotka tarmolla ja innostuksella osallistuivat kaikkiin kylämme rientoihin.

Häntä jäi lähinnä suremaan täysi-ikäiset lapset.

— Avioliittoon vihittiin juhannuspäivänä hra Jouko Koljonen ja nti Maiju Angervuo molem. Tervakoskelta.

— Tohtori O. Visapää on lomalla heinäkuun ajan. Tällä ajalla hoitaa tehtaanlääkärin tehtäviä tohtori J. Ketola. Hänen vastaanottoaikansa on Tervakoskella tiistaisin ja perjantaisin klo 14—16.30.

Terveyssisar Katri Hirvosen kesäloma on siirtynyt, joten hän hoitaa tehtäviään entiseen tapaan koko heinäkuun ajan.

— Tervakosken V. P. K:n kesäjuhla on heinäkuun 9 p:nä vaihtelevalla ohjelmalla. Lähemmin ensi Kaiussa.

”SKARABORGS LÄNS TIDNING’IN” arvostelu Mieskuoromme konsertista Varassa.

Kun Tervakosken kuoro keskiviikkona antoi konsertin Yhteisrealikoulun aulassa Varassa, seurattiin mielenkiinnolla suuren kuoron jäsenten marssia sisään tuomaan julkisina edustajina kiitoksen kummikunnalta meidän yhdyskunnallemme siitä avusta, joka vihan päivinä annettiin. Juhlalliset olivat myöskin alkuseremoniat, kun kuoron molemmat liput tuotiin saliin ja molemmat kansallislaulut laulettiin.

Mutta jo ennenkuin konsertti alkoi oli pihalla vaihdettu laulajatervehdyksiä vierailevan ja Varan mieskuoron välillä, joka viimeksimainittu oli vahvistettu Lidköpingin kuoron jäsenillä. Jo silloin sai käsityksen, että Tervakosken kuoro kuului keskinkertaista parempiin ja tämä käsitys vahvistui yhä enemmän illan kuluessa. Mutta on syytä mainita ei ainoastaan inspiroivan johtajan Reino Salmelan johtama hyvä laulu, vaan myöskin kuoron puheenjohtajan, kamreeri Grönblomin kiitospuhe ja Mannerheimliiton adressin ojentaminen Varalle.

Harvoin, ehkei koskaan, on mieskuorolaulu kaikunut tällä tavalla Varassa. Ehkä kuoron sointi joskus oli karkeahko, mutta tämä verhottiin vaikeuksista tartuttavalla laulumielellä, dynaamisella voimalla ja vivahdusrikkauksella, joka ei voi olla pitemmälle kehittynyt amatöörlaulajien keskuudessa. Erikoisesti kiinnitti huomionsa bassojen jyrisevään syvääänisyyteen, joka muistutti parhaita kasakkakuoroja. Ensisijalla voidaan mainita molemmat humoreskit ”Ii, ii, illalla” ja ”Kyöpin laulu”. Eräs Varakuoron lempilauluista ”Kentuckyläinen kehtolaulu” laulettiin loistavasti ja oli toistettava. ”Juhannustanssi” ihan säkenöi, mutta lyriikkaa tuotiin myös esille ”Iltataivaassa”, joka laulettiin ruotsin kielellä, ja pienessä kehtolaulussa ”Tuuti lasta”.

Erikoisesti suomalaisina tahtoisi kuitenkin pitää kaihomielisiä mollissa käypiä lauluja. Niitä on parhaiten tulkinut kai Sibelius. Hänen sävelensä ”Sydämeni lauluun” ja ennen kaikkea ”Finlan-

diaan”, joka laulettiin ylimääräisenä, sisältävät paljon suomalaisen kansansielun vuosisatoja pitkästä, kaihomielisestä kai-pauksesta.

Kirkkoherra Tegborg kiitti varalaisen puolesta ja kirjanpitäjä K. Nordström tulkitse kotikuoron kiitoksen. Tätä seurasi ”Maamme laulu”, jonka Varan ja Lidköpingin kuoro lauloi suomeksi, ja tämä kuitattiin heti ”Du gamla, du fria” laululla, johon kaikki kuorot yhtyivät. Sitten seurasi laulutervehdyksiä ja ”Eläköön” laulu, jonka jälkeen kuoro asettui riviin ja marsseja laulaen, seuraten lippujaan, marssi Kansanopistolle.

SANANEN JONOTUSKULTTUURISTA

Äskeinen sota opetti Suomen kansalle, ellei muuta, ainakin jonottamisen taidon. Jonottaminen sellaisenaan on ikävä asia, mutta se on erinomainen koetinkivi, jonka avulla tutkitaan, kuka kukin on. Ihmisen sivistystaso — emme tarkoita opillista sivistystä, vaan sitä sivistystä, mikä kullakin on jossakin liivien sisäpuolella — lähinnä oikeuden tunne ja sydämen laatu joutuu jonossa koetukselle.

Sellaisissa tapauksissa, joissa ei luoteta jonottajien omaan oikeamielisyyteen, pannaan poliisi valvomaan, ettei joku pyri etuilemaan toisten kustannuksella. Niin esim. kaupunkien viinajonoissa. Useimmiten on selvittävä kuitenkin omin voimin.

Tervakoskellakin jonotetaan kaupapapudeissa etenkin viikon lopulla ja juhlapäivien edellä. Ja osataan yleensä jonottaa niinkuin pitääkin. Saattaa kuitenkin sattua sellaista, mikä osoittaa, ettei sota ole kaikkia opettanut kylliksi. — Pari pikku tapausta esimerkiksi.

On maitomyymälä, jossa jonottaa 7—8 henkilöä. Myymälähuoneen toisella puolen sekataivaramyymälä, toisella lihavaramyymälä, jossa kumpaisessakin jono. Saapuu rouvashenkilö maitomyymälään, menee — sivuuttaen aikaisemmin tulleet — myyjättären luo, ostaa jotakin, mitä on noudettava lihata-

Rakas isämme ja vaarimme
työnjohtaja

RIKHARD JOHANNES
HELLE

synt. 3.9.1879, kuoli 26.6.1950
kotonaan Tervakoskella.

Irma Helle
Matti, Hili (o.s. Hietanen),
Riku, Kirsti ja Pirkko-
Liisa Helle
Vilho, Impi (o.s. Liukkonen),
Markku ja Tarja Helle

„Vähässä sinä olet ollut uskollinen,
minä panen sinut paljon haltijaksi!”

Ystäviä ja työtovereita pyydetään
vain täten osallistumaan hautaus-
tilaisuuteen Janakkalan hautaus-
maalla 2.7.1950 klo 9. Auto lähtee
Tervakosken torilta klo 8.15.

varapuolelta. Sillä aikaa, kun paketteja
laitetaan, rouva puhelee puoliääneen ikään-
kuin itseksensä ja varmaankin rauhoittaak-
taakseen omaatuntoaan: ”Minun on jou-
duttava aamiaista laittamaan.” — Ikään-
kuin minä ja ne toiset seitsemän olisimme
syypäät siihen, ettei rouva lähtenyt ai-
kaisemmin liikkeelle.

Toinen tapaus. Näyttämö sama kuin
edellisessäkin. On ilmoitettu jaettavan vain
maitoa. Maitomyymälässä parikymmentä
henkilöä ja ulkopuolella ehkä samanver-
ran. Työntäytyy ovensuusta esiin herras-
mies — jaa herrasmies on väärä sana, jos
tarkoitamme sillä hyviä tapoja noudatta-
vaa miestä, siis työntäytyy esiin vain
mies — antaa astiansa jollekin tiskin ää-
ressä jonottavalle, saa siten maitonsa en-
nen kuin aikaisemmin tulleet, ostaa samalla
voita, jota ainoan toimessa olevan myyjän
on noudettava toisesta huoneesta, ostaa
vielä tupakkaa, taas toiselta puolelta nou-
dettavaa, hökälehtii samalla koko ajan
kuin omantunnonpistoksissa mäkättäen
jotakin, mistä en saa selvää, ja loukat-
tuaan parikymmenen ihmisen oikeutta
poistuu.

En puuttunut asiaan, koska en ol-
lut järjestyspoliisiksi pantu, mutta va-
kuutan, että jos hän olisi tullut minun
vuorollani, olisin ilman muuta tarttunut
niskasta ja housuista kiinni ja heittä-
nyt tuon hökälehtijän ovesta ulos.
Olen nimittäin tottunut pitämään kiinni
oikeuksistani.

Mistä johtuu, etteivät kaikki ole
oppineet jonottamisen taitoa? — Se voi
johtua joko väärästä omanarvontunnosta
eli toisin sanoen tyhmyydestä: ihminen
luulee olevansa muita parempi. Se voi

johtua myöskin häikäilemättömyydestä,
siis sydämen pahuudesta: ihminen haluaa
tahallaan loukata toisten oikeutta.

Aina kun näen tällaisia tapauksia,
huomaan, että meissä tervakoskelaisissa
olisi paljon parantamisen varaa.

Kalle Väänänen.

KUNNNAN ASIOITA

Janakkalan kunnanvaltuuston 26.6.
pidetyssä kokouksessa päätettiin m. m.
seuraavaa:

Ahveniston Parantolasta päätettiin
lunastaa kunnalle kaksi uutta hoitopaik-
kaa.

Valittiin kunnallisvaalien keskuslau-
takunnan ja vaalilautakuntien jäsenet.
Tervakosken äänestysalueen vaalilaut-
kuntaan L. Halme, L. Syrjänen ja V.
Vuorela, varalle T. Koivu, Saima Laiti-
nen ja A. Sarviharju.

Tervakosken kansakoulun johtokun-
taan valittiin B. Serlachius, L. Syrjänen,
A. Aaltonen, T. Koivu, K. Parkkinen ja
Saara Marttila.

A. Karjalaisen kuoleman johdosta
valittiin hänen tilalleen kunnanhallituksen
puheenjohtajaksi Toivo Valtonen ja huol-
tolautakunnan puheenjohtajaksi L. Myl-
lymäki.

Tervakosken uuden kansakoulutalon
täysin valmiina kunnalla vastaanotta-
maan valittiin ins. T. Sillantie ja L. Löf
sekä rak.mest. E. Sinivuori.

Päätettiin perustaa kuntaan kaksi
kodinhoitajan virkaa, asuinpaikkoina Tu-
renki ja Tervakoski. Tervakosken kodin-
hoitajan virka 1.1.51 alkaen.

Hyväksyttiin arkitehti H. Kautosen
laatimat Tervakosken kansakoulun 6 opet-
tajan opettajarakennuksen piirustukset ja
päätettiin rakennuksen rakentamisesta.

Päätettiin ostaa kunnalle Anttilan
tilasta noin 1,26 ha suuruinen maa-alue
Vähikkälän urheilukenttää varten.

YHTIÖN PESÄPALLO-OTTELUT

Naiset

Käsipaperit. + bobinaos. — Kont-
tori 3.7.klo 18.

Maa- ja metsäosasto — Paperisali
+ pakkahuone 3.7.klo 19.15.

Kummankin ottelun voittajat pelaav-
vat keskenään loppuottelun 5.7.klo 18.

Miehet

I) Paperikoneet—Tehdas 6.7.klo 18.

II) Puuseppä- ja sähköverstas —
Ulkotyöosasto 7.7.klo 18.

III) Korjauspaja — Kuljetus ja
maa- ja metsäosasto.

IV) Konttori on lepovuorossa.
I ja II ryhmän voittajat pelaavat
keskenään 10.7.klo 18.

III ryhmän voittaja ja konttori pe-
laavat keskenään 10.7.klo 19.15.

Loppuottelu on 12.7.klo 18 häviöt-
tä olevien joukkueiden välillä.

E L O K U V I A

ei ole ensi lauantaina ja sunnuntaina,
koska Suomen Filmivuokraajaliitto ei
hyväksy meidän nykyisiä pääsymaksu-
hintojamme, vaan pitää niitä liian alhai-
sina.

HUUTOKAUPPA

Kasvavaa kylvöheinää myydään
huutokaupalla heinäkuun 8 p:nä klo 15
Varis-ojan yhteislaitumella 4 ha ala.
Huudot maksettava heti huutokaupan
päätyttyä. Toimitus aloitetaan Eljas Ta-
posen rajalta.

L. Halme
Toimeksi saanut

M A R T A T

Retkelle Lahti — Vie-
rumäki — Heinola läh-
tö sunnuntaina 2.7.
klo 9 aamulla pää-
konttorin edestä, Paluu samana iltana.

HEINÄHUUTOKAUPPA

Sunnuntaina heinäk. 2 p:nä klo 14
(2) myydään kasvavaa heinää ja kana-
verkkoa Hallakorven Lepolassa.

M. Salovaara.

PALOKUNNAN HARJOITUS pidetään
ensi maanantaina klo 16.

TYTTÖJEN JA POIKIEN

yleisurheilua on urheilukentällä tiistaina
ja perjantaina, alkaen aina klo 14.

Urheiluohtaja

K O U L U L A I S I A

kehoitetaan saapumaan Puutarhaan pork-
kanan harvennukseen ensi maanantaina
heinäkuun 3 p:nä.

Tervakosken Puutarha.

U I M A K O U L U

alkaa Tervakoskella maanantaina 3.7.klo
10 Hiekkarannalla.

Uimaopettajaksi tulee Punaisen Risti-
n Piirihallituksen lähettämä nti Else Ty-
nys. Kuten aikaisemminkin, antaa hänkin
varttuneemmille ohjausta iltasin ottaen
samalla vastaan suorituksia.

Uimaopetus on kaikille ilmainen.

TURUN — NAANTALIN retkelle läh-
tijät. Autot lähtevät Napialan työ.talol-
ta 1.7.klo 15.30.

S U V I L E I R I

Auto suvileirille lähtee pikkukirkon
luota maanantaiaamuna jo klo 7.

MYYTÄVÄNÄ hyvin säilynyttä perunaa.
Lähemmin keskusvarastolla.

Sofia Nylund, Uhkoila

V. P. K:n naisjaoston KOKOUS on Re-
pimön kerhuhuoneessa ensi maanantaina
heinäk. 3 p:nä klo 19.

Valmistajan kestäviä KATTOTIILIÄ kevyt-
tä mallia H.v. 25 Vilho Ventola Ryttylä.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 27

Lauantaina heinäkuun 8 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitoi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 10 ju-
malanpalvelus pikkukirkossa. Saarnaa
rovasti E. Pärnänen.

Iltakirkko pikkukirkossa 16.7 klo 19.

KIHL OISSA

Arvo Kanervo

Hilla Engman

Tervakoski Hämeenlinna

Kalevi Kalkkila

Sylvi Seuranen

Tervakoski Rehakka

Erkki Pohjantähti

Anja Siivonen

Tervakoski

KIITOS

Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä,
jotka muistivat minua lahjain, lauluin,
sähkösanomin ja kukin täyttäessäni 85-
vuotta.

Matilda Virtanen.

KIITOS

Kiitämme sydämellisesti kaikkia ni-
itä, jotka ovat kunnioittaneet rakkaan
isämme

RIKU HELTEEN

muistoa ja ottaneet osaa syvään suruum-
me.

Lapset.

MÄNTTÄ-YHTYMÄN JA TERVAKOSKI OY:n väliset kesäkisat Keuruulla 1. 7. 1950.

Viime perjantaina klo 14 keräänty-
tehtaan pääportin edustalle yhtiömme
edustusurheilujoukkue lähteäkseen jälleen
kohtaamaan vanhoja kilpaveikkojaan Keu-
ruulla. — Kun nämä 24 "aktiivia" ja lo-
puksi 3 "passiivia" olivat nousseet Airik-
kalan upeaan linja-autoon, alkoi matka
iloisen mielialan vallitessa. Matkalla tut-
tustuttiin Vehoniemeen, sekä Oriveden ja
Ruoveden kirkonkyltiin. Klo 20 olimme
perillä, jossa Kolho Oy:n sosiaalipäällikkö
Jorma Lehmusvuori otti meidät ystäväl-
lisesti vastaan, ohjaten meidät majapaik-
koihimme sekä heti sen jälkeen ravitse-
van ruokapöydän ympärille. Tutustut-
tuamamme vielä hetkisen tähän Suomen
suurimpiin ja varmasti komeimpiin kirkon-
kyltiin kuuluvaan paikkakuntaan ja käy-
tyämme "tanssitalkoissa", lähdimme ma-
japaikkoihimme keräämään voimia seu-
raavan päivän ponnisteluja varten.

Herättyämme lauantaiaamuna näytti
taivas sateiselta, mutta aamupäivän ku-
luessa auringon kultainen valo ja lämpö
jälleen kohtasi Keuruun ja kilpailut saat-
toivat alkaa kauniin sään vallitessa.
Vaikka Tervakoskelle ei tullutkaan voittoa
muussa kun ikämiesten 4×100 m viestin-
juoksussa, niin iloksemme pystyimme kui-
tenkin hyvin monessa tapauksessa tasavä-
kiseen kilpailuun. Varsinkin miesten 4×
100 m viestijuoksussa ankkurimme Veik-
ko Angervuon loppukiri oli katselemisen
arvoinen kun hän rinnan mitalla pystyi
voittamaan Kankaan tehtaan ankkurin.
Pojatkin suoriutuivat "urakastaan" odotet-
tua paremmin ja meidän "ikiomat tyttöm-
me", jotka melkein aina ovat olleet kär-
kipäässä, suoriutuivat nytkin kilpailuista
kiitosta ansaitsevalla tavalla. Vaikka aivan
ensimmäisiä sijoja ei tullutkaan, niin ko-
ko kilpailujen naistasoon nähden tyttömme
olivat rajaviivan paremmalla puolella. Lo-
pulliset tulokset näissä kilpailuissa muo-
dostuivat seuraaviksi:

Naisten 3-ottelu:

1. Maila Pynnönen, Kangas (14,04,
9,20, 415 = 837,5 pist.) 2. Toini Park-
kinen, Kangas (15,0, 9,05, 441 = 767,0
pist.) 3. Sirkka-Liisa Jokinen, Mänttä

(13,9, 7,95, 398 = 730,0 pist.) 4. Soili
Niittymäki, T:koski (15,3, 9,33, 409 =
703,0 pist.) 5. Hilikka Kanervo, T:koski
14,53, 7,08, 412 = 619,0 pist.

Joukkue tulokset:

1. Kangas, keskim. pistemäärä 802,25
2. T:koski " " 661,00

Ikämiesten 3-ottelu

1. Viljo Nyman, Tako (12,9, 14,61,
5,95 = 1855 pist.) 2. Osmo Palander,
Kangas (14,5, 14,87, 4,86 = 1441 pist.)
3. Viljo Pyykkö, Mänttä (13,32, 12,00,
5,02 = 1334 pist.) 8. Osmo Tamminen,
T:koski (13,27, 9,33, 4,62 = 1036 pist.)
10. Pentti J. Virtanen, T:koski (13,82,
8,42, 4,35 = 8,40 pist.)

Joukkue tulokset:

1. Tako keskim. pistemäärä 1536
5. T:koski " " 938

Miesten 3-ottelu:

1. Reino Puskala, Mä. (11,8, 12,24,
623 = 1893 pist.) 2. Pauli Laulaja, Mä
(12,5, 12,48, 601 = 1724 pist.) 3. Reino
Lamminpää, Mä (12,2, 53,85, 569 = 1703 p.)
11. Veikko Angervuo, Te (11,9, 9,54, 150
= 1489,5 pist.) 17. Onni Helminen, Te
(13,1, 9,93, 150 = 1302 pist.) 19. Tauno
Korporanta, Te (14,1, 11,07, 150 = 1261,5
pist.) 20. Matti Saloniemi, Te 1246,5 pist.
21. Olavi Kalkkila, Te 1085 pist.

Joukkue tulokset:

1. Mänttä keskim. pistemäärä 1662
4. T:koski " " 1299,5

Poikien 3-ottelu:

1. Lasse Saari, Mä (12,1, 14,5, 15,15
= 1928 pist.) 2. Raimo Hytönen, Ka
(12,7, 16,0, 12,70 = 1714 pist.) 3. Klaus
Lunden, Mä (12,6, 16,0, 11,87 = 1653
pist.) 5. Eero Nyholm, Te (12,6, 14,5,
10,36 = 1372 pist.) 6. Toimi Lehtonen,
Te (12,34, 14,0, 9,90 = 1281 pist.)

Joukkue tulokset:

1. Mänttä keskim. pistemäärä 1790,5
3. T:koski " " 1326,5

Naisten 4×100 m viesti:

1. Kangas (T. Parkkinen, P. Hiltunen,
S. Lyytikäinen ja M. Pynnönen) aika 57.8.
3. Tervakoski aika 60.2.

Ikämiesten 4×100 m viesti

1. Tervakoski (Osmo Tamminen, Antti
Virtanen, Väinö Syrjänen ja Eero Pih-
lajänmäki) aika 54.8.

Poikien 4×100 m viesti

1. Mänttä aika 48.2
2. Tervakoski " 50.3

Rakkaamme
KUSTAA LEINO

synt. 13. 7. 1874 Janakkalassa,
nukkui ikuiseen uneen Jyväskylän yl. sairaalassa 30.6.1950.

Kaivaten ja kiitollisuudella muistaen

Lapset ja lastenlapset perheineen

Siunattu olkoon, isä sun tiesi.

Siunataan Janakkalan hautausmaalla 9. 7. 1950 klo 9.

Miesten 4 x 100 viesti

1. Mänttä aika 48.2
4. Tervakoski „ 49.0

Miesten 4 x 1500 m viesti

1. Kolho aika 17.44
4. Tervakoski „ 18.36

Lopulliset pisteet tehtaittain:

1. Mänttä	38	4. Kolho	52
2. Kangas	33.5	5. Tako	16
3. Tervakoski	27.5		

— SAUNAMATKAN Kesijärven rannalle, Uutun "sissäänlämpiävään" päättivät muutamat vanhat aseveljet tehdä viime lauantaina. Keräännyttiin Suruttoman rantaan, jossa astuttiin Uutun komeaan moottoriveneeseen, missä Vike toimi sekä kapteenina, että koneenkäyttäjänä. Tuuli oli raikas (7 beaufortia) ja sen suunta Alasjärven yli kohti Viken laituria. Kun kapteeni komensi: "selvä", työnnettiin vene perä edellä ulos laiturista aikomuksella tehdä komea kaari joen suun poikki. Vike pani kuluneen narunpätkän vauhtipyörän ympäri ja nykäisi. Nuora katkesi ja moottori vaikenä. Löytyihän kajuutasta vaijerin palanen, jolla tehtiin uusi yritys, parikin kertaa parikymmentäkin kertaa, mutta moottori vaikenä. Sillä välin oli tuuli vienyt meitä pari kertaa rannalle, mutta yhden vaikean melan ja "poosha'an" avulla pääsimme väljimmille vesille. Matka päättyi kuitenkin joen kahilistoon, josta Matti meidät soutuveneellä pelasti. Kapteenin selitys oli: "kyllä tämä tavallisesti jo toisella nykyäksellä lähtee käyntiin".

Ei auttanut muu kuin astua rannalle, johon auto hankittiin ja kun sen moottori jo ensinmäisellä nykyäksellä lähti käyntiin, pääsimme onnellisesti, vaikkakin vähän myöhästyneenä perille, jossa sitten nautittiin hyvin lämmitetystä saunasta ja kapteenin, joka nyt oli muuttunut kokiksi, keittämistä perunoista ja kahvista.

ILMOITUKSIA

Tervakosken Pato

järjestää

NUORTEN

„Olympialaiset”

— ottelujen muodossa —

urheilukentällä lauantaina, heinäkuun 15 p:nä klo 15.

Sarjat ja kolmiottelulajit:

Pojat:

17 vuotiaat 100 m, korkeus, keihäs
15 „ 100 m, pituus, kuula
12 „ 60 m, pituus, kuula
10 „ 60 m ja pituus
1000 m juoksu ja seiväshyppy
ovat avoimet kaikille alle 17 vuotiaille.

Tytöt:

16 vuotiaat 100 m kuula ja pituus
12 „ 60 m ja pituus.
Ilmoittautumiset paikan päällä klo 14,30. Olympialaisiin ovat tervetulleita kaikki Etelä-Janakkalan pojat ja tytöt.

MYYTÄVÄNÄ

2 puutarhapenkkiä sekä pöytä.

L. Laitio. Varisoja.

HALUTAAN VUOKRATA

liikehuoneisto. Vast. Kaiun konttoriin nim. "1950".

MYYTÄVÄNÄ kasvavaa kylvöheinää.

V. Sillanpää Tietty.

HUUTOKAUPPA

Vapaaehtoisella huutokaupalla, joka pidetään lauantaina heinäk. 8 p:nä klo 16 Tervakosken Nummenpäässä, myydään Matilda Hakalan jälkeen jäänyt irtain omaisuus ja pois siirrettävä hirsinen 2 huonetta käsittävä asuin- ja navettarakennus.

Huudot maksettava käteisellä.

Perikunta.

HUUTOKAUPPA

Vapaaehtoisella huutokaupalla, joka pidetään sunnuntaina kuluvaan heinäkuun 9 päivänä alkaen klo 14 Napialassa Vihdori Lehdon luona, myydään n. 24 aarin ala kasvavaa hyvää kylvöheinää, naisten vaatteita ja kenkiä, piironki, parisängyt y.m. irtaimistoa. Huudot maksettava käteisellä.

Janakkalassa heinäkuun 2 p:nä 1950.

V. L e h t o.

POIS JUOSSUT. Viime Juhannuksen aikaan karkasi Otian työläisten ruokasalista tuliterä miesten sadetakki. Tunnettua kiinnottajaa pyydetään tuomaan ensi tilassa karkuri hissun kissan samaan paikkaan.

KANTAKERHON ELOKUVAT

KOMEDIA

Etusivun sensatio

Tyrone Power — Gene Tierney

N ä y t ä n n ö t:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Lapsille pääsy sunnuntai näytäntöön

Lippujen hinnat ovat toistaiseksi 70:—, 50:— ja 30:—.

UIMAKURSSIT ALKANEET.

Uintiopetusta tytöille ja pojille annetaan Alasjärven uimalassa klo 12—14, sekä varttuneimmille uimareille klo 16—20, jolloin myös vastaanotetaan merkkisuorituksia.

Edelleen kokoontuvat lapset rantaan aamuisin klo 9—11 ja klo 13—15 kesäkaitsijan valvoessa uintia ja leikkejä. Torstaisin ja perjantaisin klo 14—15 siirrytään kilpailemaan ja urheilemaan urheilukentälle.

HIETALAHDEN

lomaviikkoaloissa on vielä majoja vapaana kaikkina elokuun viikkoina. — Niitä henkilöitä, jotka ovat suunnitelleet viettä muutaman viikon lomastaan Hietalahdessa, pyydetään jättämään majatilauksensa sosiaaliosastolle ensi tilassa.

Auto Hietalahteen lähtee 1. 7. 50 alkaen joka lauantai pääportin edestä klo 16 ja Hietalahdesta takaisin klo 17.

Sosiaaliosasto.

KESÄJUHLAN

järjestää Tervakosken V. P. K. heinäk. 9 p:nä klo 13.

Ohjelma:

- V. P. K:n marssi urheikentälle
- Torvisoitto
- Kansankilpailuja
- Paloaiheisia esityksiä
- Virvokkeita

Tanssit

Lavalla klo 20—24.

Soittaa Ja—Ma—Ka

Liput 60:—.

Järjestää V. P. K

— Koska mieskuoromme äsken kävi tutustumassa Tumban paperitehtaaseen, voimme mainita, että Tervakosken historiaa lukiessamme huomasimme, että v. 1875 valmisti Tumba parempaa setelipaperia kuin Tervakoski, koska Suomen Pankki silloin tilasi setelipaperia Tumbasta ja setelit painettiin Kööpenhaminassa.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 28

Lauantaina heinäkuun 15 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Laäkäarin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina iltakirkko
pikkukirkossa klo 19.

— KUOLLUT. Sunnuntaina t. k.
9 p:nä kuoli Lepolassa eläkeläinen, ent.
lajittelija Ida Koskinen 86 vuoden
ikäisenä.

— AVIOLIITTOON on kuulutettu
Kaarlo Falck ja Kyllikki Saarela
molemm. Tervakoskelta.

— YHTIÖN yleisurheilun massa-
kilpailut pidetään sunnuntaina heinäkuun
30 p:nä. Lähemmin ensi Kaiussa.

— METSÄMARSSI on nyt tapah-
tunut tosiasia ja tulokset osoittavat sen
onnistuneen yli odotusten. Yksityismet-
sissämme tehtiin yhden marssiviikon ai-
kana työtä metsien tuotannon hyväksi
enemmän kuin monina vuosina aikaisem-
min, mutta sitäkin tärkeämpi lienee Met-
sämarssin herättävä vaikutus.

Metsämarssiajatus levisi kulovalkean
tavoin syrjäisimpiinkin saloseutuihin ja
synnytti todellisen kansanliikkeen. Tämä
ei olisi ollut tässä laajuudessa mahdollista
ilman kolmannen valtiomahdin, sanoma-
lehdistön, myötävaikutusta.

Keskusmetsäseura Tapio esittää
Metsämarssin järjestäjien puolesta täten
kunnioittavan kiitoksen kaikille siitä suu-
riarvoisesta työstä, jonka ovat Metsämar-
sille antaneet.

RUOTSIN MATKAN HAVAINTOJA

Heti maihin noustuamme jouduim-
me kosketuksiin liikenteen kanssa. Huo-
masimme, että liikenne on vasenpuolinen,
siis päinvastoin kuin meillä ja autoissa
ja raitiovaunuissa matkustettaessa, ei tä-
hän tahtonut tottua, vaan aina tuli
mieleen tuo kotona opittu oikealle väis-
täminen. Vaikka liikenne oli hirveän vil-
kas, oli se kuitenkin hyvin järjestetty
ja autoilijat osoittivat sellaista kohtelai-
suutta jalankulkijoille, jota meillä ei
poikkeustapauksissakaan näe.

Itse Tukholmassa oli tietenkin eri-
laisia laitteita suuremmissa risteyspaikois-
sa, kuten kieltevä punainen valo, sen
jälkeen valmistava keltainen valo ja lo-
puksi salliva vihreä valo. Näitä nou-
dattivat autoilijat tarkkaan ja jalankul-
kija voi huoletta ja vaaratta ylittää sul-
jetun kadun. Toisissa paikoissa valvoi
poliisi liikennettä. Mutta siellä missä
merkkejä tai valvontaa ei ollut, sielläkin
ajoivat autot varovasti, tullen kylläkin
hyvällä vauhdilla kadunkulmaan asti,
mutta siellä he säännöllisesti hiljensivät
vauhtiaan. Ajoin eräänä iltana autolla
majapaikkaan. Olimme jo "Södernin"
puolella, jossa oli melko hiljaista, silloin
astui kaksi naista käytävältä kadulle.
He olivat autosta noin 3 metriä ja olisi-
vat hyvin ehtineet vetäytyä takaisin
käytävälle ja auto olisi vaaratta ehtinyt
sivuuttaa heitä. Mutta ei, kuljettaja py-
säytti autonsa ja antoi naisten mennä.
Kysyin: oliko tämä tarpeellista, johon
kuljettaja vastasi, että näin tehdään aina,
sillä vahinko olisi voinut sattua.

Kun linja-autolla ajoimme tuon
pitkän matkan Varaan, kiinnitin huomio-
ta kuljettajamme kohteliaisuuteen ja aut-
tavaisuuteen. Hän piti säännöllisesti 50—
60 km tuntinopeuden, mutta kun hän
huomasi henkilöauton takanaan, hän tie-
si että tämä tahtoo sivuuttaa, jolloin hän
katsoi eteensä ja jos tie oli selvä, antoi
hän kädellään merkin "ajakaa ohi". Mut-
ta kun hän huomasi, että tiessä oli mutka,
tai toinen auto tuli vastaan, antoi hän
varoittavan merkin.

Paluumatkalla ajoin henkilöautossa,
joka noilla hyvillä teillä teki 90—100 km

tuntinopeuden, vaikka oli pieni Citroen
auto. Ei kertaakaan tarvinnut torvella
pyytää tietä, kun oli aikomus sivuuttaa
edessä kulkevaa autoa. Kaikki kulkivat
tien vasempaa laitaa ja pysyivät siellä,
joten ohittaminen kävi vaivatta. Kun
meillä henkilöauto tahtoo ohittaa toista
henkilöautoa, syntyy usein kilpa-ajo, sillä
toinen ei suvaitsi toista ohittamaan.
Ja kun meillä joudutaan kuorma-auton
taakse, saa torvea toivottaen ajaa kilo-
metri kaupalla pääsemättä sen rinnalle,
koska se ajaa keskellä tietä, eikä ole tie-
tävinään muitten autojen olemassaolosta.

Koko pitkällä, yli 1000 km. kestä-
vällä matkalla, ei kertaakaan syntynyt
uhkaavia tilanteita, sillä vaikkakin vauhti
kaikilla oli hyvä, hiljensivät he sen heti
kun maantielle ilmaantui vaarallinen mut-
ka, tai auto tuli vastaan sellaisessa pai-
kassa.

Tiet olivat leveitä ja erinomaisessa
kunnossa. Kaupungeissa ja niiden lähei-
syydessä, noin 40—50 km. säteellä oli kes-
topinta ja niiden välillä, jos ensinkään sat-
tui olemaan soratietä, oli se "suolattu",
joten pölyä ei noussut. Pölyä näimme
vasta kotimatalla ja aivan tarpeeksi.
Kun Riihimäeltä ajoimme kahdella kuor-
ma-autolla, oli välimatkaa pidettävä noin
300 m. jotta takimmainen auto ensinkään
näki ajaa. Kuinka käy meillä Olympia-
vuonna, kun autoja kulkee suuret jonot?

Kohteliaisuudesta voin mainita yh-
den esimerkin. Siirryin ensimmäisen yön
hotellista varsinaiseen majapaikkaamme
"Sievertsin kasarmiin". Käytin raitiovau-
nua ja kun en tuntenut kaupunkia, enkä
vielä ollut ehtinyt hankkia karttaa, pyy-
sin rahastajaa ilmoittamaan koska minun
on poistuttava. Vähän ajan kuluttua tuli
luokseni herra, jonka rahastaja oli lä-
hettänyt, ja pyysi minua seuraamaan hän-
tä. Koska majapaikka oli hyvän matkan
pässä raitiotiestä ja tämä herra seurasi
minua perille asti, luulin häntä oppaaksi,
joka oli lähetetty meitä vastaan. Kävi
kuitenkin ilmi, että kun rahastaja ei var-
maan tienyt missä "Sievertsin kasarmi"
oli, pyysi hän tätä herraa, joka asui niillä
seuduin, opastamaan minua. Hän oli lei-

Rakkaamme

IDA KAROLIINA KOSKINEN

(os. Käcklund)

synt. 22. 9. 1864, nukkui ikuisen uneen kodissaan Tervakoskella 9. 7. 1950.

Kaipaaksella muistelevat

Poika, tytär, vävyt, sukulaiset ja ystävät

Loppui tuskat, tuli rauha, uni kaunis ikuinen.

Siunaustilaisuus on Janakkalan hautausmaalla 16. 7. 1950 ennen Jumalanpalvelusta, joka täten kutsuna ilmoitetaan.

puri ja asui pari kadunkulmaa majapainokasta, mutta ei tyytynyt neuvomaan matkaani, vaan tuli perille asti saattamaan.

G.

V. P. K:n KESÄJUHLA

Viime sunnuntaina tasan klo 13 kauppajoukko torvisoittokunta vanhan kansakoulun portilla "Siirtolaismarssin". Marssin tahdissa läksi V. P. K. paloasemalta lippuineen liikkeelle. Paloautot seurasivat rivistöä. Mukana oli myös Ryttylän V. P. K:n paloauto, jossa oli sikääläinen V. P. K:n poikaosasto varustettuna teräskypärein. "Napoleonin" marssin soidessa otti koulun portilla ohimarssin vastaan V. P. K:n ent. päällikkö J. Sillantie seurassaan Karihaaran palomestari V. Kokko. V. P. K:n saavuttua kentälle, asettivat lippuryhmät liput päälipputangon juurelle. Tämän jälkeen alkoivat tavanmukaiset kansankilpailut. Ilmapist amunnassa koeteltiin silmän tarkkuutta. Pikkunuolen heitossa käden vakavuutta. Renkaanheitto kokosi harrastajansa ja aina joku rengas näkyi tappiin pysähtyvän. Pallon heitto oli onnen peliä, joskus syytönkin pääsi sijoittumaan, kun toisen pallo sattui hyvin tönäsemään. Onnenpyörä kehitti tunnelmallisen räminänsä. Onkimispaikalla aina tärppäsi. Kiiltävä kahvipannu houkutteli vallankin naisväkeä arvaamaan riman pituutta. Torvet päästelivät ilmoille kauniita säveleitä, joita mielihyvin kuunneltiin. Nuori väki sai ajella oikealla paloautolla. Varmaan siinä tehtiin lupauksia, että jahka tullaan suuremmiksi, niin palokuntaan liitytään. Naisjaosto oli järjestänyt "kanttiinini" yhtä sun toista suuhun pantavaa, aina "jätskiä" myöten ja hyvin näkyi asiakkaita oievan. Välttämättömät sadekuurot silloin tällöin lisäsivät puolestaan ohjelmaa ja pitivät yllä aitoa palokuntajuhlaa tuntua. Pari palokuntalaista ryhtyi kaksintaisteluun ja selvittivät riitansa vesisuihkujen avulla. Padon naiset loistivat juhlan loppuvaiheessa löylyttämällä Järvenpään Pallon naiset pesäpallo-ottelussa. Epävakaisten sään takia siirrettiin tanssit Seuratallolle, jonne kokoontui tanssiväkeä salin täydeltä. Kiitos kaikille mukanaolijoille.

ILMOITUKSIA

Tervakosken Pato

järjestää

NUORTEN

„OLYMPIALAISET"

—ottelujen muodossa—

urheilukentällä tänään, heinäkuun 15 p:nä klo 15.

Sarjat ja kolmiottelulajit:

Pojat:

17 vuotiaat 100 m, korkeus, keihäs

15 " 100 m, pituus, kuula

12 " 60 m, pituus, kuula

10 " 60 m ja pituus

1000 m juoksu ja seiväshyppy ovat avoimet kaikille alle 17 vuotiaille.

Tytöt:

16 vuotiaat 100 m, kuula, pituus

12 " 60 m ja pituus.

Ilmoittautumiset paikan päällä klo 14.30. Olympialaisiin ovat tervetulleita kaikki Etelä-Janakkalan pojat ja tytöt.

Aikataulu linjalla

METSÄMAA — FORSSA — RENKO —

RIIHIMÄKI

alkaen 1. 7. 1950.

7.15	Metsämaa	17.50
7.30	Ypäjän as.	17.30
—	"	17.05
7.50	Ypäjän kk	16.40
8.15	Jokioinen	16.10
8.30	S Forssa L	15.50
8.45	L Forssa S	15.40
9.20	Teuro	15.00
10.10	Renko kk	14.10
10.50	Tervakoski	13.25
11.20	Riihimäki	12.50

J. Oklahti.

N A I S I A

otetaan urakkatyöhön Piilonsuon poltto- turvekuivatusyömaalle. Ilmoittautuminen työnj. Venni Koskiselle puh. 293.

Tervakoski Osakeyhtiö.

Lahdessa vietettävälle Sos. dem. piiritoukunnan järjestämille

MAAKUNTA JUHLILLE

järjestää Napialan Työv. Yhdistys retken heinäk. 30 p:nä. Ilmoittautumisia ottaa vastaan Pentti Lehtinen ja Niilo Niittunen.

Napialan Työväen Yhdistys "Voitto".

SEURA-OTTELU

Janakkalan Jana — Hausjärven Urheilijat

— Tervakosken Pato

Tervakosken urheilukentällä 16. 7 klo 13.

Liput 30:— Järj. Pato

KIITOS.

Parhaimmat kiitoksemme yksityisille ja yhteisöille isämme Kustaa Leinon muiston kunnoittamisesta.

Kiitollisuudella

Lapset

KANTAKERHON ELOKUVAT

Värielokuva

MEKSIKON TAIVAAN ALLA

(Walter Pidgeon — Jose Iturbi — Jane Powell — Ilona Massey)

Näytännöt:

Lauantaina 15. 7 klo 19.30

Sunnuntaina 16. 7 klo 18.30

Lapsille pääsy sunnuntainäytäntöön

— TOIMITUKSEMME kääntyi tällä viikolla Janakkalan kunnansairaalan johtokunnan puheenjohtajan Niilo Valtonen puoleen tiedustellen kuuluisia kunnan uudelta synnytyslaitoksesta, jolloin Valtonen kertoi seuraavaa: "Kuten tunnettua, päätti valtuusto synnytysosaston perustamisesta kunnansairaalan yhteyteen viime vuonna. Tämän vuoden alussa hankittiin sitten täysin nykyaikainen kalusto ja instrumenttivälineistö, joten synnytysosasto voitiin avata käyttöön viime helmikuussa. Synnytysosastolle, joka on viisi paikkainen, on voitu toistaiseksi ottaa synnyttäjiä vain kolme ja nekin ennakolta tehtyjen tilausten perusteella. Mutta nyt kun synnytysosastolle saatiin toinen kättilö, joka on astunut virkaansa 4. 7. 50, voidaan synnyttäjiä ottaa vastaan ilman ennakkotilauksia, koska tilastojen mukaan 5 paikkaa pitäisi riittää Janakkalan suuruiselle kunnalle". Vielä tiedustelimme kustannuksista ja siitä, voidaanko synnytysosastolle ottaa vastaan myöskin ennakolta tiedettyjä vaikeita synnytystapauksia. Tällöin Valtonen kertoi edelleen, että vuorokausi maksu on 200:— ja lääkärinpalkkio 50:— päivältä sekä synnytyspöydän vuokra 500:—, joten normaali synnytys tulee maksamaan vain n. 2000:— — 2500:—. Jo tästäkin syystä on kuntalaisten syytä ajatella kaksi kertaa ennenkuin lähtee oman kunnan ulkopuolelle. Ja mitä siihen tulee, että voidaanko myöskin vaikeatkin tapaukset hoitaa tynnytytosastollamme, haluan lopuksi mainita, että kevään kuluessa on siellä tehty kolme keisarinleikkausta ja kaikki ovat onnistuneet hyvin.

Koska kuntamme on kuntalaisten etuja silmällä pitäen tehnyt näin huomattavan uhrauksen, toivomme, että synnytysosastosta muodostuu janakalalaisten "uusi höyhensaari".

"OI AIKA ENTINEN"

Viimeksi ilmestyneen Kaiun Tehdasnumeron takasivulla on hauska kuva. Piirtäjällä on mielikuvitusta riittämiin ja huumorin tajua tarpeeksi. Eräs pieni yksityis kohta kuvassa kuitenkin häiritsee. Se tuo mieleen ajatuksen, että jos kuvattuna ajankohtana sähkö oli jo käytännössä, niin miksi sitä ei käytetty muuta kun valaistukseen? Jos tuon sähkölampun tilalla roikkuisi esim. kynttilällyhty, voisi keskien sivuuttanut tunnustaa kuvassa esiintyvät touhut omikseen,

J a m u.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 29

Lauantaina heinäkuun 22 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitisi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Tänään rukouslauantaina klo 19
iltahartaus pikkukirkossa.

Huomenna 3:ntena rukouspäivänä
klo 10 jumalanpalvelus pikkukirkossa.
Kiinnitetään erikoisesti nuorten huomio-
ta Lopen huomisiin nuorisouhliin, joihin
lähtee nuoria ympäri Janakkalaa.

Torstaina 27. 7. klo 20 tartaushet-
ki Vähikkälän koulussa. Samalla pohdi-
taan seurakunnallisen nuorisopiirin perus-
tamista Vähikkälän seudulle. Kysymyk-
sen alustaa nti Ritva Lehtinen.

Sunnuntaina 30. 7. klo 10 Herran
ehtoollisen vietto jumalanpalveluksen
yhteydessä pikkukirkossa, klo 12,30 läh-
tevä tämän kevään rippikoululaiset to-
vereineen pikkukirkon luota yhteiselle
pyöräilyretkelle Joutjärven rantaan, josta
veneillä Poukapirttiin.

OSALLISTU KILPAILUUN!

Kansakoulun Liikuntakasvatusliiton
uintimerkkisuorituksia vastaanottaa Hiek-
karannalla uimaopettaja t.k:n 24, 25 ja 26
p:nä alkaen klo 16.

Merkkivaatimukset: Rautamerkki: 25
m:n uinti ilman aikaa, Prossimerkki: 50
m:n uinti ilman aikaa. Hopea- ja kulta-
merkin vaatimukset ilmoittaa uimaopet-
taja. Merkit lahjoittaa suorittajille Man-
nerheimliiton Tervakosken paikallisosasto.

Tytöt ja pojat! Opettajat toivovat
teidän runsaslukuisesti suorittavan uinti-
merkkejä. Muistakaa, uinti on urheilun
tärkeä muoto, uintimerkki huomioidaan
urheilunumerossanne.

Kumpi puoli voittaa uintimerkki-
kilpailun.

MEKIN LÄHDIMME

Heinäkuun ensimmäisenä sunnun-
taina, josta muodostuikin oikea terva-
koskelaisien retkeilypäivä, suuntasimme
me martat retkemme linja-autolla kohti
Lahtea, Vierumäkeä ja Heinolaa kolmen-
kymmenen toimeliaan martan voimalla,
johtajanamme puheenjohtajamme rva
Saimi Englund.

Ensimmänen pysähdyspaikkamme
oli Kärkölän kirkonkylä, jossa tutustuim-
me sen kauniiseen kirkkoon ja kirkon
edessä olevaan erikoisen juhlaavaan san-
karivainajien lepopaikkaan. Seuraava
pysähdyspaikkamme oli n. 2 km Lahden
kaupungista sijaitseva Kärpäsän kansa-
koulu. Koululla oli meitä vastassa joukko
Lahden marttoja johtajanaan opett. Anna
Tukiainen. Heidän seurassaan tutustuim-
me koulun vahtimestarin opastuksella
kouluun, saimme nähdä sen kaikki hie-
noudet: akustisesti käsitellyt seinät, hie-
not tuuletusmetoodit, loistevalaisimet,
radiot, sekä upean juhlasalin ja uima-
altaan. Koulun vieraskirjaan oli joku
ennen meitä käynyt kirjoittanutkin sat-
tuvasti "Kaikki ihmettä on meille, koulu
lie tää enkeleille". Matkamme jatkui siel-
tä lahtelaisten marttojen seurassa Lahden
radioasemalle, jossa katselimme ja ihmet-
telimme silmät pyöreinä tekniikan saa-
vutuksia. Seuraava kohteemme oli Lah-
den Kansanopisto, jossa sen nykyinen
johtajatar kouluneuvos Kojonen kertoli
meille herttaisesti opistonsa historiasta ja
toiminnasta. Senjälkeen opasti hän mei-
dät eri luokkahuoneisiin ja työsaleihin.
Eryteisesti kiinnosti meitä marttoja lu-
kuisat kangaspuut ja ompelukoneet.
Opistolla oli juuri toveripäivät, siksi pä-
näimmekin ympärillämme paljon iloisia
nuoria ihmisiä. Kansanopistolta me-
nimme erään martan kotiin, jonne lahte-
laiset emäntämme olivat järjestäneet
meille kahvituksen. Siellä opett. Tuki-
ainen puhui meille tervakoskelaisille mar-
toille, korostaen erikoisesti puheessaan
sitä suurta merkitystä mitä tällaiset vir-
kistävät ja hauskat retket antavat per-
heenäideille. Puheenjohtajamme kiitti
lahtelaisia marttoja ystävällisyydestä ja

vieraanvaraisuudesta. Entinen tervakos-
kelainen pastorinrouva Kaisu Laasio oli
tullut myös meitä tervehtimään ja jäi
nyt lahtelaisten marttojen kanssa laula-
maan meille laulua "Kotiseutu kullan
kallis" lähdettyämme jatkamaan mat-
kaamme kohti Vierumäen Urhoiluopistoa.
— Urhoiluopisto kohosi eteemme ylvää-
nä linnana kesän vehreydessä, värikkäi-
den Pohjoismaiden lippujen hulmutessa
sen saloissa. Itse opistorakennukseen tu-
tustuimme oppaan johdolla. Viimeksi vei
hän meidät opiston parvekkeelle, josta
avautui suursmmoinen maisema Valkjär-
velle. Vierumäeltä jatkoimme matkaam-
me viimeiseen pääetappiimme Heinolan
pieneen idylliseen kylpyläkaupunkiin.
siellä hajaannuimme ryhmiin ja tutus-
tuimme kaupungin nähtävyyksiin. Torilla
saivat jäätelökauppiat meistä ainutlaa-
tuisen hyviä asiakkaita. Heinolassa tapa-
simme jälleen entisiä tervakoskelaisia,
jotka olivat odotelleet automme tuloa
useita tunteja. Puolentoista tunnin py-
sähdysten jälkeen aloitimme kotimatkan.
Matkalla tutustuimme Vääkсын kanava-
laitteisiin sekä kävimme ihailmassa
Vesijärven aavaa selkää. Tämän jälkeen
pysähdyimmekin ainoastaan hetkeksi
Lammin kirkolle, josta matkamme jatkui
suoraan Tervakoskelle.

Matkanteko Airikkalan tilavassa
linja-autossa oli mukavaa ja kaikkien
tyytyväinen ja iloinen mieli myötävai-
kuttivat retken kaikinpuoliseen onnistu-
miseen.

PESÄPALLO-OTTELUJEN TULOKSET

Pesäpalloilijoiden "puulaakiottelui-
den" sarjan aloittivat 6. 7. konttorin ja
pap. koneiden joukkueet. Ennakkosuosik-
kina oli "koneiden" nimivahva joukkue,
jonka oletettiin vievän helpon voiton.
Toisin kuitenkin kävi, sillä konttorin yri-
teliäs joukkue otti luulot pois Oksanen
ja kumppaneilta, ja poistui kentältä voit-
tajana 8—6. Joukkueesta erottautui
tekijämiehet Ahonen ja Salminen varmoi-
na lyöjinä samoin kuin siepparikin akro-
baattitemppuineen.

Edellisen pelin päätyttyä juoksivat
kiilaan korjauspajan — maa, metsä +
kuljetuksen joukkueet. Tässä koitoksessa
oli yleisön mielestä korjauspaja, Nurmes-

niemi ja "Roopé" kumppaneineen, varma voittajaehdokas. Toisin oli kuitenkin käydä, sillä Matti Saloniemi pani joukkonsa todella heilumaan ja viimeisen sisävuoron alkaessa oli peli vielä tasan 4—4. Korjauspajan onnistui kuitenkin saada tässä vuorossa vielä 2 juoksua ja niin oli voitto 6—4 heidän.

Tiistaina 11. 7. olivat vastakkain sähkö- ja puutyöos. — ulkotyöosasto. Kireän pelin jälkeen saavuttivat verstaat voiton 7—5.

Puulaakisarjan toisen kierroksen aloittivat Konttori — Korjauspaja. Otelun odotettiin muodostuvan ennennäkemättömän kireäksi, mutta taaskaan ennakoarvelut eivät pitäneet paikkaansa, sillä korjauspajan lyönnit mursivat konttorin takakentän ja juoksua alkoi tulla tukuttain. Peli päättyi korjauspajan yivoimaiseen voittoon 14—3. Ahonen, Kilpinen ja Nurmesniemi löivät kunniajuoksun.

Loppuottelu pelattiin torstaina 13. 7. klo 18. Tähän olivat selvinneet Korjauspajan sekä sähkö- ja puutyö os. joukkueet. Vastustajan kovasta yrityksestä huolimatta vei korjauspaja voiton tuloksella 9—3 ja poistui tyytyväisenä kentältä mainion huutosakin saattamana. Voittaneen joukkueen kokoonpano oli lyöntijärjestyksessä; Kalkkila, K, Ahonen, E, Kilpinen, R, Nurmesniemi, I, Selin, P, Brännny, P, Nurmela, K, Korpiranta, T ja Salminen, R.

NUORTEN OLYMPIALAISET.

Lauantaina heinäkuun 15 p:nä pidettiin kolmannet "nuorten olympialaiset" Tervakosken Padon järjestäminä, ihanteellisten olosuhteiden vallitessa. Kisoihin osallistui n. 40 urheilijapoikaa ja -tyttöä, jotka nuoruuden innolla kamppailivat mitalleista. Tulokset muodostuivat seuraaviksi.

Tytöt alle 12 v 2-ottelu

1. Kyöstilä, Ritva	85	pist.
2. Heinonen, Maila	80,4	"
3. Nurmi, E.	63	"

Tytöt alle 16 v 3-ottelu

1. Kanervo, Seija	190,8	pist.

Pojat alle 10 v 2-ottelu

1. Virtanen, T.	147,1	pist.
2. Korte, K.	146,9	"
3. Nieminen, T.	129,5	"

Pojat alle 12 v 3-ottelu

1. Pekkonen, K.	191,8	pist.
2. Pekkola, P.	174,7	"
3. Tamminen, K.	168	"

Pojat alle 15 v 3-ottelu

1. Pihlajamäki, L.	230,3	pist.
2. Pyssing, V.	219	"
3. Pyssing, T.	200,5	"

Pojat alle 17 v 3-ottelu

1. Aaltonen, A.	196,5	pist.
2. Surakka, P.	187,5	"
3. Lindberg, O.	146	"

Yhtiön massaurheilukilpailut

pidetään sunnuntaina t. k. 30 päivänä klo 12 urheilukentällä

3-ottelu (100 m, kuula ja pituus)

Sarjat: Miehet, yleinen

Ikämiehet yli 35 ja yli 45 vuotta

Pojat alle 18 vuotta

3-ottelu naisille (60 m., kuula ja pituus)

1500 m juoksu

4 × 100 m viestin juoksu, osastojen välinen

Kilpailuihin saavat osallistua ainoastaan yhtiön palveluksessa olevat henkilöt.

Kiertopalkinnosta kilpailevat seuraavat osastot:

Repimö	Pakkahuone	Korjauspaja	Kuljetusos.
Puolimassaos.	Bob. osasto	Sähköos.	Maa- ja metsäos.
Paperinvalm.	Käsitehdas	Puutyöos.	Konttori
Paperisali	Voimakeskus	Rahennosos.	Otia

Osastojen paremmuus ratkaistaan prosenttikilpana kuten hiihdossakin. Osastoksi katsotaan jonkin kilpailulajin loppuun suorittaminen. Osastojen vahvuutta laskettaessa jätetään huomioonottamatta 40 vuotta täyttäneet naiset ja 50 vuotta täyttäneet miehet sekä osapäivien tekijät.

Kilpailujen ohjelma: torvisoittoa ja lipunnosto, kilpailut, loppumarssi.

PALKINTOJENJAKO JA PÄÄTTÄJÄISTANSSIT

Seuratalossa klo 19.

Seiväshyppy alle 17 v.

1. Aaltonen, A.	2,55
2. Malvaranta, J.	2,30
3. Kerilahti, M.	2,30

1000 m alle 17 v.

1. Lipiäinen, I.	3,00
2. Malvaranta, J.	3,10
3. Lankinen, H.	3,19

Kun jälleen ensi kesänä pidetään nuorten olympialaiset, niin toivottavasti nuoret silloin runsaslukuisemmin osallistuvat omiin kisoihinsa.

SIISTEYTTÄ UIMARANNALLE!

Varsinkin aurinkoisten sunnuntaipäivien jälkeen on kaunis uimarantamme ollut kovin epäsiistissä kunnossa, kun huolimattomat auringonpalvojat ovat jättäneet suuret määrät erilaista jätepaperia lojuamaan rannalle. Se on ollut ikävä näky niin vieraan kuin omankin silmään. Nyt on uimarannalla pantu roskalaatikot jäätelö- ja muita pienempiä jätepapereita varten ja yleinen hyvä tapahan on, että suuremmat eväspaperit korjaa kukin omaan kassiinsa. Näin toivottavasti tästä lähtien uimarantamme pysyy siistinä ja viihtyisänä.

KIIITOS

Sydämelliset kiitokseni työtovereilleni saamastani rahalahjasta sairauteni aikana.

Suoma Lintumäki.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

PENNITÖN PARATIISISSÄ

Gary Cooper — Ann Sheridan

Näytännöt:

Sunnuntaina 23. 7. klo 19.30

Maanantaina 24. 7. klo 18.30

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

MIESTEN POLKUPYÖRÄ myytävänä. Lähemmin rva Holmberg.

PALOKUNNAN HARJOITUS

maanantaina klo 16.

Päällikkö.

KUKKIA myytävänä. L. K. Lehmussaari, Mäyrä 23.

MYYTÄVÄNÄ hyvä miesten musta pukukangas. Lähemmin Kaiun painosta.

MUKULAPEKONIA myytävänä halvalla U. Mäkinen Hallakorpi.

— ILMOJEN NYT LÄMMETTYÄ odottaa uimaopettaja runsasta osanottoa uimakursseille. Opetusta annetaan uimarannalla tytöille ja pojille klo 12—14 ja varttuneimmille uimareille klo 16—20. Uintimerkki-, kandidaatti- ja maisterisuurituksiin on mahdollisuudet.

Kesäkaitsijan valvomat uinti- ja leikkiajat lapsille ovat klo 9—11 ja klo 13—15.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino

Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 30

Lauantaina heinäkuun 29 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina 30. 7. klo 10
jumalanpalvelus ja Herran ehtoollisen
vietto pikkukirkossa; klo 12,30 lähtevät
tämän kevään rippikoululaiset toverein-
neen pikkukirkon luota yhteiselle pyöräi-
lyretkelle Joutjärven rantaan, josta venei-
llä Poukapiirttiin, eväitä mukaan.

APTEEKKARI RAKENTAA

Yhtiö on myynyt apteekkia varten
tontin Pikkukirkon luota ja talon raken-
nustyöt on aloitettu jo tällä viikolla.

Soitimme apteekkari Humaloja-
Järvisele tiedustellen, minkälaiset raken-
nussuunnitelmat hänellä on. Apteekkari
kertoi, että talo rakennetaan kivistä ja
tulee siitä kaksikerroksinen. Ensimmäi-
seen kerrokseen tarpeelliset asuinhuo-
neustot, apteekki ja kemikaaliliike, ja
toiseen kerrokseen tarpeelliset asuinhuo-
neustot. Tämän kesän tavoitteena on
saada talo vesikattoon, jotta talven ja
ensi kevään aikana suoritettavien sisä-
ja viimeistelytyöiden jälkeen apteekki vuo-
den päästä voisi avata ovensa uudessa
talossa. Apteekkari mainitsi vielä, että
tähän hänelle suureen yritykseen hän on
ryhtynyt voidakseen palvella Tervakos-
ken yleisöä lähempänä, täydellisemmin
ja ajanmukaisemmissa suojissa kuin tä-
hän saakka.

— Terveysissar lomalla 30. 7.
— 20. 8. 50. Loman aikana lastenneuvola
vain tiistaina klo 13—15.

Terveystalon työstä

Päiväkotilapsille, Vesavaran naapu-
riksi on viime syksyn aikana kohonnut
kunnan Etelä-Janakkalaa varten raken-
nuttama kaunis ja ajanmukainen Terva-
kosken terveystalo. Tämä on ensimmäi-
nen varsinainen terveystalo Janakkalan
kunnassa, mutta piakkoin valmistunee
vastaavanlainen myös Löyttymäelle ja
Turenkiin. Terveystalo käsittää äitiys- ja
lastenneuvolan odotus-, vastaanotto-, la-
boratorio- ja eristysluoneineen sekä tar-
joaa asunnon terveystalolle, kättilölle,
kodinhoitajalle ja talonmiehelle.

Kansanterveystyön suurta merki-
tystä yhteiskunnan ja yksityisen hyvin-
voinnin kohottamiseksi ei nykyaikana
enää tarvitse ruveta todistamaan, sillä
kaikki myöntävät sen. Yhtenä suurena
osana kansanterveystyöstä on äitiys- ja
lastenneuvola. Terveystalo on terveydelli-
sen äitiys- ja lastensuojelutyön korkeim-
pia saavutuksia ja se toimii terveydelli-
sen huoltotyön keskuksena.

Tarvittiin kuitenkin pitkä ja sitkeä
kehityskausi, ennenkuin tajuttiin tällai-
sen toiminnan suuriarvoisuus ja ennen-
kuin valtio otti asian omaksi huolekseen.
Vuonna 1944 tuli maassamme voimaan
laki, joka määrää kaikkiin kuntiin kun-
nalliset äitiys- ja lastenneurolat. Tällaisen
neuvolan tehtävistä ja päämäärästä sanoo
sama laki: "Kunnallisen äitiys- ja lasten-
neuvolan tehtävänä on valistusta levittä-
mällä sekä apua antamalla ja tarvittaessa
opastamalla äitejä käyttämään tarkoituk-
senmukaisesti hyväkseen äitiys- ja perhe-
lisäavustuksia, vähentää raskauden ai-
kaan, synnytykseen ja lapsivuoteeseen
liittyviä terveydellisiä vaaroja, edistää
tulevien äitien ruumiillista ja henkistä
terveyttä sekä lasten syntymistä mah-
dollisimman terveinä ja voimakkaina,
samoinkuin lastenhoidossa ja kasvatuk-
sessa ohjata vanhempia siten, että lap-
silla on suotuisat mahdollisuudet säilyt-
tää terveytensä ja kehittyä hyvin".

Edelläolevasta selviää neuvolan
tarkoitus.

Terveystalon varsinaiseen henkilö-
kuntaan kuuluu terveystalon johdossa

oleva lääkäri, kättilö ja terveystalossa. Heillä
jokaisella on oma vastaanotto- ja neuvola-
asemalla.

Kättilön toimintapiiriin kuuluu äitiys-
huolto, jonka tehtävänä on huolehtia
raskaanaolevista äideistä. Äitiyshuollon
lähempiä tehtäviä on äitiyskuolleisuuden
sekä keskossyntyvyyden alentaminen.
On tarkoitus saada jokainen odottava
äiti ennen neljännen raskauskuukauden
päättymistä neuvolan hoitoon. Tähän
tähtää myös uusi äitiysavustuslakimme,
joka määrää avustuksen saannin ehdoksi
vain sen, että henkilö on käynyt lääkärin
tai kättilön luona ennen neljännen ras-
kauskuukauden päättymistä ja käy sään-
nöllisesti neuvolan vastaanotoilla. Äitiys-
neuvolan vastaanotoilla otetaan kaikista
odottavista äideistä verikoe sukupuolitau-
din selville saamista varten ja ikäväsä-
kin tapauksessa ajoissa annettu hoito
parantaa äidin ja saa hänet myös syn-
nyttämään terveen lapsen. Aivan erikoi-
nen huomio kiinnitetään myös raskau-
denaikaiseen munuaistautiin kuin myöskin
heikkoverisyyteen. Veren kierto ja sydä-
men toiminta on myös koko raskauden
ajan huomion kohteena ja tuberkuloosi-
tarkastus kuuluu myös asiaan. Vastaan-
otolla neuvoo kättilö erikoisesti raskauden
aikaista terveydenhoitoa. Kättilö huoleh-
tii myös kotona tapahtuvista synnytyk-
sistä ja tekee kotikäyntejä tarpeen vaa-
tiessa odottavien äitien luo antaakseen
asianomaisia hoito-ohjeita. Hän huolehtii
myös siitä, että äiti 2 kk. synnytyksen
jälkeen tulee neuvolaan lääkärin tutki-
mukseen.

On selvää, että kun huolehdimme
äidistä siten, että raskaus kehittyy nor-
maalisesti ja aikanaan annetaan oikea
synnytysapu, kaikki tämä koituu myös
lapsen hyväksi. Näin ollen äitiys- ja las-
tenhuollon täytyy kulkea käsi kädessä.

Varsinainen lastenneuvola tapahtuu
lastenneuvolassa, jonka johtajana toimii
lääkäri kuten äitiysneuvolassakin. Lasten-
huollosta vastaa neuvolassa erikoiskoulu-
tuksen saanut terveystalossa. Lastenneuvolan
huollettaviin kuuluvat kaikki 0—6 vuo-
den ikäiset lapset ja sen käyttö on kai-
kille maksuton kuten äitiysneuvolankin.

On huomattavaa, että mitä valistuneempi paikkakunta on, sen enempi käytetään neuvolaa. Jokaisen lapsen syntymästä tulee tiedoitus terveysisarelle ja hänen tehtäviinsä kuuluu neuvolassa tai kotikäynnillä ottaa jokainen lapsi neuvolan kirjoihin ja seurata hänen ruumiillista ja henkistä kehitystään. Neuvolan huoltopiiriin kuuluvat terveet lapset ja neuvolan vastaanotot ovat myös vain terveille lapsille. Tämä tuntuukin monesta ihmeeltä, mutta on tosiasia, että moni sairaus on helpompi estää kuin parantaa. Tämä ilmaiseekin koko neuvolan tarkoituksen, ennakolta ehkäisevän terveydenhoidon.

Millaisia sairauksia voin sitten estää, käyttämällä lastani neuvolassa? — Tietenkään ei pelkkä neuvolassa käyttäminen estä mitään, täytyy myös noudattaa siellä annettuja ohjeita. Aikaisemmin oli ripuliin kuolevaisuus huomattavasti suurempi kuin nykyisin, ja vähenemiseen lienee neuvolatyöllä huomattava osuutensa. Neuvolassa myöskin tehostetaan erikoisesti rintaruokinnan tärkeyttä, mikä taas vaikuttaa edullisesti lapseen. Oikea ruokinta oikeaan aikaan on lapselle äärettömän tärkeää ja tässä neuvola auttaa äitejä ja lapsia. Lastenneuvolan ja keskeisimpiä päämääriä on riisitautin ehkäiseminen. Riisitauti on monien hoitovierheiden yhteistulos. Verenheikkous eli anemia on myöskin niitä sairauksia jotka uhkaavat lapsiamme hoitovierheitte ja yksipuolisen ravinnon johdosta. Monissa muissa lapsen jokapäiväiseen hoitoon liittyvissä seikoissa kuten kylvetyksessä, ihon ja navan hoidossa, ulkoiluttamisessa j. n. e. opastaa neuvola äitiä. Kulkutautien suhteen voimme suojata lastemme suojarokotusten avulla, jotka neuvolassa suoritetaan lapselle sopivana aikana.

Terveysisaren työpiiriin eivät kuulu ainoastaan neuvolaikäiset lapset vaan he ovat vielä koululaisinakin hänen toimintapiirinsä alueella. Neuvolalapsen kortti muuttuu vain koululaisen kortiksi, mihin on kopioitu tiedot varhaisimmista vaiheista ja näin ollen on koululaisesta todella hyvät esitiedot. Koulutyö on myös yhtenä osana terveysisaren työtä. Hän avustaa lääkäreitä koulutarkastuksissa, pitää omia terveystarkastuksia kiinnittäen erikoisesti huomiota ryhtiin, sillä monet ryhtiviät aiheuttavat vakavia terveydellisiä häiriöitä. Rokotukset, terveystarkastukset ja koululasten sairaskäynnit kuuluvat myös koululäkäisten keskuudessa suoritettavaan työhön. Edelleen hänen työkenttäänsä kuuluu tuberkuloosi huoltotyö, jonka keskeisimpiä tehtäviä on tällä hetkellä calmette-rokotus ja pienoisoröntgen kuvaus. Tuberkuloosipotilaat kuuluvat myös terveystalon kortistoon. Terveystalotyö käsittää vielä kulkutaudit ja ehkäisevän työn rokotusten muodossa sekä moninaisen valistustoiminnan ja sosiaalisen huoltotyön. Kotisairaanhoidon kotikäyntien muodossa sekä neuvontakäynnit vievät sentään suurimman osan työajasta. Varsinaisen sairaanhoidon työ ja pitempiaikainen potilaan luona oleminen ei kuulu terveysisartyöhön.

Laki määrää jokaista 4000 asukasta kohden yhden terveysisaren, mutta näin

Yhtiön massaurheilukilpailut

pidetään sunnuntaina t. k. 30 päivänä klo 12 urheilukentällä

3-ottelu (100 m, kuula ja pituus)

Sarjat: Miehet, yleinen
Ikämiehet yli 35 ja yli 45 vuotta
Pojat alle 18 vuotta

3-ottelu naisille (60 m., kuula ja pituus)

1500 m juoksu

4 x 100 m viestin juoksu, osastojen välinen

Kilpailuihin saavat osallistua ainoastaan yhtiön palveluksessa olevat henkilöt.

PALKINTOJENJAKO JA PÄÄTTÄJÄISTANSSIT
Seuratalossa klo 19.

monisäikeisessä työssä on tuo asukasmäärä osoittautunut liian suureksi ottaen huomioon jo sen ajan mitä kuluu pyörämatkojen teossa suurissa, laajoissa kunnissa. Akin tekeillä uusi lakiehdotus, jossa piirit ovat huomattavasti pienempiä, ja niin myöskin työ tulisi perusteellisemmin hoidettua.

Terveystalon työntekijöihin kuuluu ehdottomasti myös kodinhoitaja, joka perheen emännän sairauden, synnytyksen tai jonkun muun syyn takia saapuu perheeseen. Varmasti hän on aina tervetullut. Kodinhoitajan raskas työ pelottaa kuitenkin nuoria naisia ja sentähden kodinhoitajista on suuri puute.

Kodinhoitajatoiminta on tähän saakka ollut meillä Mannerheimliiton paikallisen osaston ylläpitämää, mutta 1.1.51 lähtien tulee toimi kunnallistetuksi.

Osa terveystalon työstä tapahtuu ulospäin näkymättä. Siihen kuuluu itse terveystalon työohjelman ja lisäksi n. s. sivuneuvolatyönsuunnittelu, terveystalon suuren kortiston hoito, selostusten, työsuunnitelmien ja raporttien kirjoittaminen, jotka vaativat myöskin kaikki paljon aikaa.

Terveystalossa toimitettavien lakisääteisten rokotusten lisäksi voidaan calmette-rokotus ja tuberkuloosilain edellyttämät joukkotarkastukset keskittää sinne. Myös kurssitoimintaa ja jatkolukkiin työlle pidettävät lastenhoitotunnit voidaan terveystaloon järjestää. Huolellinen siivous, joka tietysti ilman muuta kuuluu terveystalon jokapäiväiseen ohjelmaan, on on riittävä tartunnan ehkäisijä.

Terveystalonhuoltotyö on vielä maassamme jatkuvassa kehitysvaiheessa ja varmaankin vielä terveystaloihin tullaan keskittämään yhä uusia työmuotoja.

Terveystalosta tulisi todella muodostua se ahjo, jonka tehtävänä on levittää tarpeellista terveydenhoidollista valistusta ympäristöönsä, sillä valistustyö on koko neuvolatyön tärkein ja oleellisin puoli. Se on eräänlaista kansanvalistustyötä, jonka avulla maan lastenhoidollista tasoa kyetään nostamaan ja siten myös alentamaan imeväiskuolleisuutta ja luomaan uusi terve sukupolvi.

— Napialan Pyrkivä järjestää retken Valajärvelle elokuun 5. p:nä klo 15. Lähemmin ensi Kaiussa.

KANTAKERHON ELOKUVAT.

Suomen Filmitoimiston

ORPOPOJAN VALSSI

Sakari Halonen — Eija Inkeri —
Aku Korhonen

Näytännöt:

Lauantaina 29.7. klo 19,30

Maanantaina 31.7. klo 17,00 ja 19,30

Laps. pääsy maanant. klo 17 näytant.

MARTAT

Kuukauden kestävät

ompelekurssit alkavat tiis-

taina 15. 8. Opettajana

käsityönopeett. Aila Ahro,

Hämeen-Satakunnan Marttapiiriliitosta.

Ilmoittautumiset sihteerille

Elokuun 1 p:stä lähtien annetaan voimalaitoksen vihellyspilillä seuraavin kellonajoin merkit työajan alkamisesta ja loppumisesta.

Arkisin klo 7.00 — 11.00 — 12.00 — 16.00.

Lauantaisin klo 7.00 — 10.40 — 11.00 — 14.00.

Vihellykset puolta tuntia ja 10 min. ennen työajan alkamista jäävät siis pois.

TERVAKOSKI OSAKEYHTIÖ.

Lapsirakas tyttö saa PÄIVÄAPULAISEN paikan. Lähemmin rouva Helvi Soivio.

Napialan T. Y. Voiton

KOKOUS

on maanant. heinäk. 31 p:nä alkaen klo 19.

Samalla toimitetaan puolueäänestyksen kunnanvaltuustoehdokkaista.

Puheenjohtaja.

Maatalousnaisten OMPELUILTA pidetään Nap. Nuutilassa t. k. 31 p:nä klo 19.

HALUTAAN hyvä koulukoti 10 vuotiaalle tytölle. Arv. vast. pyydet. lähettämään tämän lehden painoon nimim. "Loppilainen".

KIIITOS

Sydämellinen kiitokseni kaikille jotka muistivat rakasta äitiäni Ida Karoliina Koskista hänen sairautensa aikana sekä hänen hautaus-tilaisuudessaan.

Otto Koskinen.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 31

Lauantaina elokuun 5 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina jumalanpal-
velus pikkukirkossa klo 10. Hartaushetki
Punkalla Matti Oikinuoralla klo 15.

— Avioliittoon on kuulutettu
hra Toivo Saario ja nti Milja Salmi-
nen mol. Tervakoskelta.

TUNNETTEKO ISRAELIA?

Juutalaisten paluu omaan maahan-
sa ja Israelin valtiot ovat tosiasioita, jotka
ovat toteutuneet raamatun ennustusten
mukaisesti. Israelin sinivalkoinen lippu lie-
huu Jerusalemissa vapaan maan symboo-
lina ja kansallislaulu "Toivonlaulu". hep-
reaksi "Hatikva" tulkitsee parin vuositu-
hannen aikana juutalaisten sydämissä ole-
leen kaipuun.

Täällä Tervakoskella saamme ehkä
myöskin myöhemmin kesällä nähdä väri-
filmikuvia Israelin maasta ja kansasta sekä
sen teollisuuden nopeasta kehityksestä.
Näitä kuvia esittää Suomen Karmel-Yh-
distys, joka toimii Pohjoismaisen Karmel-
instituutin Suomen osastona. Yhdistys jul-
kaisee myöskin kerran kuussa ilmestyvää
"Karmel"-lehteä, jonka tarkoituksena on
luoda henkistä siltaa Israelin maan ja Poh-
jolan välille.

On erikoisen mielenkiintoista kaikille
seurata tapahtumia Israelissa ja miten jokai-
nen raamatun ennustus aikanaan toteutuu,
siten pätevästi todistaen, että raamattu on
Jumalan kirja.

Antti Kurki.

YHTIÖN

YLEISURHEILUKILPAILUT

Viime sunnuntaina pidettiin yhtiön
tavanmukaiset "massakilpailut" yleisur-
heilussa. Kilpailuja suosi kaunis sää ja
aurinkoinen päivä oli houkutelut urhei-
lulentälle tavallista enemmän yleisöäkin,
arviolta noin 400 henkeä. Ohjelma aloi-
tettiin lipunnostolla. Soittokunnan soit-
taessa "Lippulaulua" kohotettiin liput
viiteen urheilukentän salkoon, mitä toi-
mitusta yleisö seisaillen nousten seurasi.

Kilpailuihin otti osaa kaikkiaan
63 urheilijaa ja osastojen välisen pro-
senttikilvan — osanottajamäärä, johon
sisällytettiin myöskin kilpailujen toimi-
henkilöt, prosentteina osaston vahvuus-
desta — voitti pakkahuone 29,4 %:lla.
Toinen oli sähköosasto 27,6 % ja kolmas
voimakeskus 25 %. Käsitehdas oli ainoa
osasto, josta ei ollut yhtään osanottajaa.
Huipputuloksia näissä kisoissa ei saavu-
tettu, mutta useissa lajeissa nähtiin kau-
niita ja tasaväkisiä kilpailuja. Yksityis-
kohtainen tuloluettelo ilmestyy Kaiun
tämän numeron lisälehtenä.

Osastoilta saatujen ennakkoilmoi-
tusten mukaan odotettiin kilpailuihin
noin 90 osanottajaa, mutta niistä jäikin
pois melkein kolmasosa. Kun tällaiset
massakilpailut on ennakkoilmoitusten
perusteella yksityiskohtaisesti valmistelta-
va, aiheuttaa näin suuren joukon pois-
jääminen kilpailujen kululle suuria han-
kaluuksia ja suorituserien vajavaisuuden
takia tekee kilpailut hajanaisiksi. Tämän
johdosta olisikin suotavaa, että vastai-
suudessa osastojen luettelot osanottajista
pitäisivät paremmin paikkansa.

Kilpailujen palkintojenjako suoriteti-
tiin illalla Seuratalossa ja iltaa jatkettiin
reippaan karkelon merkeissä.

Päivä kilpailuineen ja päättäjäisi-
neen oli muuten onnistunut, mutta tässä
yhteydessä ei voi olla pahoittelematta
joidenkin päättäjäistansseista lähteneiden
henkilöiden käyttäytymistä. Heidän —
todennäköisesti alkoholin väärinkäyttöön
erehtyneitten — meluamista ja kovaään-
nistä huutoa, kuului maantieltä vielä
puolen yön jälkeenkin. Tällainen kylärau-

han häiritseminen, jonkalaista viime vuo-
sina on sattunut usein tanssiaisten jälkeen,
on ikävä ilmiö paikkakuntamme rauhal-
lisessa elämässä ja sitäpaitsi rangaistava
teko, josta olisi päästävä. Toivottavasti
ei ainakaan yhtiömme henkilökunta enää
erehdy tällaiseen menettelyyn.

LEVONNIEMESSÄ

vietimme tänä kesänä lomamme. Levon-
niemi on kaukana Tervakoskelta, aivan
Pekka Tiilikaisen Radiokylän toisella puo-
len, Kaartjärven ihanalla rannalla.

Meille oli ylistetty tämän paikan
ihanuutta, ei ainoastaan kauneuden kan-
nalta vaan — ja ennen kaikkea — sen
kalarikkautta vuoksi. Ensimmäiseen miel-
lipiteeseen yhdymme täydellisesti, sillä
tuskin maastamme kauniimpaa paikkaa
löytyy. Itse huvila sijaitsee korkealla
mäntyharjulla, josta näkee järven joka
puolelle. Alue on niemi, joka ainoastaan
kapealla kannaksella on yhteydessä man-
tereeseen. Se vaikuttaa siis enemmän
saarelta. Ympäröivä vesi on syvä ja kir-
kas ja rannat reheviä kasvillisuuden ulot-
tuessa vesirajaan asti, ja useasti puut
kaartuvat kauaksi veden yli. Rannat
nousevat jyrkästi ja kokonaisuus vaikut-
taa jylhältä mutta kauniilta.

Toisessa suhteessa on meidän pan-
tava vastalause. Olimme varustautuneet
kaikilla kalastusvälineillä, jotka vanha
kalamies tuntee paitsi kastemadoilla, joita
ei Josse meille monesta kehoituksesta
huolimatta hankkinut. Ensimmäisenä
iltana lähdimme järvelle — heittä-
mään uistinta. Huomasimme kuitenkin
alkuasukkaiden hymyilevän säällivästi ja
kun tiedustelimme syytä, ilmoitettiin
meille, ettei sisäveden hauki tuollaista
pyydystämistapaa tunne. Täällä vain
vedetään uistinta. Mekin rupesimme
vetämään. Soutelimme tunnin, soutelim-
me toisen, ja kun kolmannellakaan ei
mitään tullut, syytimme kaunista ilmaa ja
palasimme kotirannalle. Naapurilta saa-
duilta kastemadoilla varustimme pikän-
siimamme laskettavaan kuntoon ja alku-
asukkaiden neuvoja seuraten laskimme
siimamme kaikkein parhaille paikoille.
Lähtiessämme aamulla kokemaan kehoi-
timme eukkoamme panemaan veden tu-
lulle, jotta palatessamme saisimme aivan
tuoretta kalakeittoa. Aamiaiseksi oli kui-
tenkin turvauduttava palvattuun läskiin,
sillä pitkäsiimassa oli ainoastaan pari
räkäksiä. Koetimme onkia aamulla,
illalla ja keskellä päivääkin, mutta tulos
oli aina yhtä lohduton. Lopulta heitettiin

verkko järveen. Viikon tulos oli kaksi vaiwaista lahnaa ja kaksi ahventa. Miksi te, jotka talvella kävitte siellä keuhuen saaneenne sadottain lihavia ahvenia parissa tunnissa, veitte kaikki kalat, koska niitä ei enää ole nimeksikään. Ei sentään, on siellä. Eräänä päivänä satuimme heittämään laiturilta korpunmurusia veteen ja katso — heti vilisi pieniä päitä, jotka ahkerasti nyppivät murusia pinnalta. Tämä huvitti meitä niin, että säännöllisesti joka päivä kävimme ruokkimassa näitä pieniä särkiä ja ahvenia.

Lomamme on päättynyt, mutta Sep-po istuu nyt laiturilla ruokkimassa kalojamme.

AUTOLIIKENNE

Autoliikenteestä on tässäkin lehdessä monesti kirjoitettu, mutta siitä huolimatta huomaa päivittäin liikennekulttuurisääntöjä vastaan niin paljon rikottavan, että on syytä yhä uudelleen ja uudelleen toistaa niitä.

Hyvillä teillä on yleensä sallittu 70 km/t. nopeus ja aivan suorilla teillä vieläkin korkeampi nopeus, mutta niin pian kuin jotakin näköalaa estävää sattuu tielle, on ajonopeutta harkiten vähennettävä. Julkaisemme sen vuoksi autoasetuksen 31 §:n määräykset:

"1. Nopeus on autolla ajettaessa sovitettava liikenneturvallisuuden vaatimusten mukaan ja siten, että kuljettaja kaikissa tilanteissa varmasti hallitsee ajoneuvonsa.

3. Ajettaessa on erityisesti otettava huomioon, että suurta nopeutta saadaan käyttää vain silloin, kun ajorata on kyllin leveä, näköala selvä ja liikenne yleensä helposti arvioitavissa; että nopeutta on vähennettävä pimeässä ja sumussa ja sekä koulujen, sairaaloiden ja siltojen kohdalla ja muuten vaarallisilla paikoilla, niin myös siellä, missä liikennemerkkien mukaan nopeutta on rajoitettava tai erityistä varovaisuutta yleensä noudatettava; että kaupungin kadun kulmissa ja muissa liikenneväylien risteyksissä tai ajoradan ollessa seläläinen, että auto helposti liukuu, ei saa käyttää suurempaa nopeutta, kuin että auto tarpeen vaatiessa voidaan riittävän nopeasti saada pysähtymään; ja että maaseudulla tien kaarteissa ja harjanteille noudatettava sekä muoloin, milloin näköala ei ole selvä, on ajettava mahdollisimman lähellä tien oikeaa reunaa ja tällöin, samoin kuin liikenneväylien risteyksissä, muita ajajia kohdattaessa tai ohijajettaessa ja liukkaan kelin aikana nopeutta tarpeen mukaan vähennettävä".

Moottorilehti sanoo:

Edellä sanotun autoasetuksen määräyksen mukaan siis nopeutta on tarpeen mukaan vähennettävä, milloin näköala ei

ole selvä. Liikenneturvallisuuden vaatimusten mukaisesti on nopeus mielestäni rajoitettava tällöin siten, että auto voidaan pysäyttää matkalla, joka vastaa kolmannelle näkyvillä olevasta tiestä. Äkillisesti vastaantulevalle autolle asetetaan sama vaatimus, jolloin kohtaaville autoille jää varmuusalueeksi vielä kolmannes. Mäen nyppylöissä ja kaarteissa, jossa näkyvyys on esim. vain 20 m. eteenpäin, saa auton nopeus normaaliolosuhteissa olla siis enintään 25 km/t., koska keskimääräinen jarrutusmatka kauhomenteineen täällä nopeudella on n. 7 m.

Tien oikealla puolen ajamista täydentää vielä liikennejärjestyssäännön 5 §:n seuraava määräys:

"Ohjaajan on noudatettava erikoista varovaisuutta ohiajaessaan eikä hän saa kääntyä takaisin tien oikealle puolelle, ennenkin on varma siitä, että ei voi tapahtua vaarantamatta tai haittaamatta ohiajetun ajoneuvon kulkua. Ohiajo on kielletty kohtaavan ajoneuvon lähestyessä sekä teiden risteyksissä, kapeilla silloilla, tienkaarteissa, joissa puut, rakennukset tai muut sellaiset esteet peittävät näköalan, niin myös harjanteilla ja niiden rinteillä sekä jyrkässä myötämässä ja muualla, missä maaston laadun takia vaara saattaa uhata".

Tämän määräyksen rikkomisesta johtuneet onnettomuudet ja yhteenajot ovat niin lukuisia ja tyypillisiä, ettei niistä kannata poimia erillisiä esimerkkejä. Tässä suhteessa riittänee viittaus yleisiin kuoleisuustilastoihin. En kuitenkaan voi olla korostamatta, että myöskin polkupyörä on ajoneuvo, jonka ohittaminen huonojen näkyvyysolosuhteiden vallitessa on kielletty.

Oikean puoliseen liikenteeseen liittyy vielä liikennejärjestyssäännön 6 §:n seuraava määräys:

"Pysähdyttäessä yleiselle liikenneväylälle, on ajoneuvo sijoitettava mahdollisimman lähelle tien oikeanpuolista reunaa.

Ajoneuvon pysäyttäminen on kielletty, missä liikenneväylä on kapea, niin myös liikenneväylien kaarteissa ja risteyksissä, harjanteilla ja niiden rinteillä sekä muuallakin, missä näköala edessä tai takana ei ole selvä."

PADON harjoitussuunnistamiskilpailut miesten, naisten ja poikien sarjoissa elokuun 6 p:nä. Kokoonnutaan Ryttylän tiehaaraan aamulla klo 9.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Polttava aurinko

(Gregory Pech — Anne Baxter — Fichard Widmark)

Seikkailuelokuva suurilta suola-aroilta

Näytännöt:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Kiell. laps.

HAUSKAT TANSSIT

Vähikkälän Seuratalossa tänään
klo 20 — 24.

Tahdistu huolehtii Haitari-Masa

Liput 60:—.

Järj. Et. Janakkalan Erä-Toverit r.y.

NAPIALAN PYRKIVÄ

järjestää nuorten retken Valajärvelle t.k. 5 p:nä. Lähtö työv. talolta klo 15. Yö vietetään teltassa.

Kaikki 7 — 17 vuotiaat pyrkiväläiset viettämään kesä-yö järvelle. Eväät mukaan. Kaitsoijoina toimivat Kirsti Kyösti ja Kalevi Kalkkila.

Et. Janakkalan Erä-Toverit r.y. yleinen

K O K O U S

on Vähikkälän Seuratalossa t.k. 13 p:nä alkaen klo 15.

Esillä tärkeät asiat.

Johtokunta.

PALOKUNNAN harjoitus ensi maanantaina klo 16.

U I M A P R O M O T I O

ja

U I N T I K I L P A I L U T

pidetään Tervakosken uimalaitoksella sunnuntaina 6. 8. klo 13.

Ohjelma:ssa: alkuhyppy, promotiopusu, maisterien ja kandidaattien vihkiminen sekä kuviokelluntaa.

50 m vu pojille ja tytöille alle 11 v.

50 m vu pojille ja tytöille alle 15 v.

Miesten ja naisten 100 m vapaauinti

3 x 50 m sekaviesti

Erilaisia uintiesityksiä y.m.

JALKAPALLO-OTTELU

K i l o I. F. — T e P a

lauantaina 5. 8. klo 18,30. Liput 30.

T a n s s i t lavalla klo 20.

Liput 60:—.

Järj. Pato.

PELASTUSARMEIJAN

JUHLAKOKOUS

Tervakosken Seuratalossa keskiviikkona elok. 9 p:nä klo 19,30.

Kitarakuoro ja yksinlaulua. Tarjoiltaan jäätelöä ja virvokkeita. Myyntiä y.m. Tervetuloa.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 32

Lauantaina elokuun 12 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10.30—11.30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina on pastori
isolla kirkolla Janakkala-juhlan jumalan-
palveluksessa klo 10 (siis pikkukirkossa
ei ole silloin jumalanpalvelusta); klo 14
hartausseurat Piilon Pietilässä; klo 19
iltakirkko pikkukirkossa.

Sunnuntaina 20. 8. klo 14 hartaus-
seurat Kelhässä Tauno Jaakonsaarella.

Pyhän ehtoollisen vietto pikkukir-
kossa sunnuntaina 27. 8.

— AVIOLIITTOON vihitään tä-
nään hra Ingvar Karlsson Karlsham-
nista (Ruotsi) ja nti Ensi Oksanen
Tervakoskelta.

— TERVAKOSKEN KANSA-
KOULUN syyslukukausi alkaa elok. 28
p:nä. Tarkemmin Kaiun seuraavassa nu-
merossa.

— SYYSJUHLAANSA viettää
Tervakosken V. P. K. syyskuun 10 p:nä.

— UIMAKOULU, jonka päättä-
jäiset viime sunnuntaina pidettiin, alkoi
3.7.50. ja kesti siis hiukan toista kuu-
kautta. Uimaopetukseen osallistui kaik-
kiaan 84 oppilasta, joista tyttöjä 44 ja
poikia 40. Uimamaisteri- ja kandidaatti-
vaatimuksia suoritettiin yhteensä 16, ylei-
siä uintimerkkejä 41, lasten uintimerkkejä
28 sekä erikoisia kansakoululaisten uinti-
merkkejä 96. Vasta-alkajista 29 oppi ui-
maan. Uimakoulun opettajana toimi Pu-
naisen Ristin Hämeen piirin välittämä
uimaopettaja neiti Elsi Tynys.

UIMAPROMOTIO JA UINTI- KILPAILUT

Viime sunnuntaina, lämpimän elo-
kuun auringon kultaessa Alasjärven pin-
taa, pidettiin Mannerheimliiton Terva-
kosken osaston järjestämän uimakoulun
päättäjäiset uimalaitoksella, jonne ohjel-
maa seuraamaan oli kerääntynyt runsaasti
yleisöä. Kun alkuhyppy oli tehty piti
sos. pääll. L. Syrjänen promotiopuheen,
minkä jälkeen hän uimaopettaja Elsi
Tynyksen avustamana suoritti uimamaisterien
ja -kandidaattien vihkimisen. Tämän
jälkeen seurasi vuorotellen vaihtelevaa
uintiohjelmaa ja kilpailuja. Vastaviihityt
maisterit esittivät erilaisia uintitapoja
ja pituussukellusta. Nähtiin miten hukkuva
pelastetaan ja kuinka annetaan tekohengitystä,
ja erikoisen hyvää uimataittoa vaativat
numerot, riisuutumisen vedessä, kahleissa
uinnin sekä taituintia, esitti Punaisen
Ristin Hämeen uimaohjaaja rva Virtanen.
Humoristisina numeroina olivat esitys eri
kansallisuuksien veteenmenotavoista sekä
pullansyöntikilpailu.

Uimamaisteriksi vihittiin Pasi Aaltonen,
Maila Heinonen, Lea Koskinen, Pekka Kuossari,
Airi Mustonen, Oili Saario, Raili Saraikko,
Tuulikki Sillman ja Eva-Maija Tamminen,
joista ensiksi mainittu oli suorittanut
maisterivaatimukset 10 äänellä ja muut 9
äänellä.

Uimakandidaateiksi vihittiin Veli Aaltonen,
Reijo Hailla, Pentti Kuossari, Jorma
Lehmussaari, Veijo Salminen, Riitta
Sinivuori sekä promotiosta poissaolevana
Vilho Savolainen.

Tulokset uimakilpailuissa olivat:

Alle 12 v. poikien 50 m vapaauinti:
1. Veli Aaltonen, 2. Pekka Kuossari, 3.
Reijo Hailla.

Alle 12 v. tyttöjen 50 m vapaauinti:
1. Riitta Sinivuori, 2. Maila Heinonen,
3. Airi Mustonen.

Alle 15 v. poikien 50 m vapaauinti:
1. Pasi Aaltonen, 2. Olavi Tarkka, 3.
Veijo Salminen.

Alle 15 v. tyttöjen 100 m rintauinti:
1. Raili Saraikko, 2. Oili Saario, 3. Tuulikki
Sillman.

Naisten 100 m vapaauinti: 1. Elsi
Tynys, 2. Eija Parkkinen, 3. Ritva Heinonen.

HARVENNUSKILPAILUT

Kuluvana kesänä järjestettiin Tervakosken
Kartanon sokerijuurikasmailla harvennus-
kilpailu, jossa huomioitiin harvennuskauden
päätyttyä ainoastaan suoritettujen työn
laatu. Harventajat oli iän perusteella
jaettu kolmeen ryhmään. Arvostelun
suoritti sokeritehtaan viljelysneuvoja
M. Kalervo.

Yli 16 v: Harventanut:

1. Alma Saarela	2.5 pist.	10.450 mtr.
2. Pentti Aho	3.0 ”	12.410 ”
3. Emma Kekki	6.8 ”	14.680 ”

12 — 16 v:

1. Aira Jokinen	3.5 ”	6.435 ”
2. Raini Jokinen	3.5 ”	5.580 ”
3. Helmi Saarela	4.5 ”	6.100 ”
4. Raimo Pajunen	5.0 ”	6.900 ”
5. Irja Sillanpää	5.0 ”	5.720 ”
6. Lea Pajunen	7.0 ”	6.950 ”

alle 12 v:

1. Martti Juselius	1.5 ”	4.147 ”
2. B. Varjonen	2.1 ”	3.270 ”
3. Veijo Salminen	3.0 ”	3.400 ”
4. Kirsti Salonen	3.2 ”	4.700 ”
5. Tarmo Vesioja	3.2 ”	4.000 ”
6. Maija Rautelin	6.5 ”	3.600 ”

Yllämainituista tuloksista nähdään,
että lapset pystyvät harvennuksessa työn
laadussa täysin kilpailemaan aikaihmissen
kanssa, joskin työnopeus aikaihmissillä
saattaa olla suurempi.

Erilaisia juurikasveja harvennettiin
Kartanon mailla 265 kilometriä yhdeksi
riviksi laskettuna. Kun suurin osa harven-
nustyöstä oli lasten ja varhaisnuorison
harteilla ja kun harvennuspalkat teki-
vät yhteensä melkein 200.000 markkaa,
ansaitsi juurikasvityöhön osallistunut ter-
vakoskelainen nuoriso varsin sievoiset tas-
kurahat.

JANAKKALA-JUHLA

Janakkala Seura järjestää huomen-
na, sunnuntaina koko pitäjää käsittävät
juhlat, jotka alkavat jumalanpalveluksella
kirkossa. Klo 12,30 alkaa Turengin urheilukentällä
suuri ulkoilmajuhla, jonka ohjelmassa on
torvisoittoa, Tervakosken soittoa, agronomi
Yrjö P. Sipilän tervehdyspuhe, johtaja E. Hannuniemen
esittämä juhlaruno, jonka on kirjoittanut
Rauha Ylöstalo, kunnallisneuvos Otto

Marttilan juhlapuhe, kuorolaulua, runkona Tervakosken mieskuoro Reino Salmelan johdolla ja siihen liittyneet muut pitäjän mieskuorot, sekä lopuksi Hämläisten laulu, johon yleisö yhtyy ja torvisoittokunta ja kuoro tukee.

Tämän jälkeen alkavat kunnan yleisurheilumestaruuskilpailut useassa sarjassa sekä 50 km pyöräily. Samanaikaisesti voivat penkkiurheilijat suorittaa erilaisia kenttäpelejä ja vahvistaa itseänsä ravintolan hyvillä antimilla.

Siis sunnuntaina tapaamme koko Janakkalan kunnan Turengin urheilukentällä.

— KESÄLOMALTAAN ovat nyt useimmat toverimme palanneet ja odotimme heidän ensi töikseen levittävän käsiään osoittaakseen kuinka suuria kaloja ovat loma-aikanaan saaneet. Mutta he pysyivät kovin rauhallisina ja kun me samalla eleellä kysyimme, saimme vain pään pudistuksen vastaukseksi. Eräskin oli ollut koko kuukauden ja sinä aikana saanut yhden (1) hauen. Väitti että rutto oli vienyt koko haukikannan niiltä vesiltä. Mutta ahvenia on tullut riittämiin, ei kuitenkaan niin suuria, ettei niitä veneeseen saanut. Tapasimme toisenkin, joka hymyili meille säälivästi viime Kaikuun kirjoittamamme valituksemme johdosta ja lupasi kirjoittaa siihen vastalauseen. Toivottavasti hän tekee sen ennen mätäkuun loppua, sillä muuten voi lukija ottaa hänen kertomuksensa todeksi. Ymmärrämme nimittäin, että hän kirjoituksessaan kertoo selaisesta kalansaaliista, josta ei tällä paikkakunnalla ennen ole kuuttu.

— 60 VUOTTA täyttää tk. 17 p:nä Otto Suoranta Vähikkälässä.

Talonmies

saa paikan Tervakosken uudella kansakoululla. Hakijalta vaaditaan perehtyneisyys talonmiehen tehtävään ja eduksi katsotaan alan ammattisuoritukset. Valittu on noudatettava talonmiehen ohjesääntöä.

Toimi on vastaanotettava viimeistään koulutyön alkaessa johtokunnan kanssa tehdyn lähemmän sopimuksen mukaan.

Hakemukset palkkavaatimuksineen on jätettävä koulun johtajalle opettaja Y. Haltilalle 22. 8. 50 mennessä. Asuntoetuna koulurakennuksessa ajanmukainen kahden huoneen ja keittiön asunto.

J o h t o k u n t a.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Seikkailuelokuva

Kahleet murtuvat

Clark Gable — Joan Crawford

Näytännöt:

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19,30

Kiell. laps.

V U O K R A T

väenperunamaista ja laidunmaista kootaan Maatalouskonttorissa 14. 8. — 25. 8. välisenä aikana. Toivan ja Jurvin alueilla maksetaan vuokrat asianomaisille työjohtajille.

Tervakoski Osakeyhtiö.

SOKERIJUURIKKAAN

harvennustyöhön osallistuneet saavat nousta harvennussokerin Maatalouskonttorista.

Tervakoski Osakeyhtiö.

Maatalousnaisten

OMPELUILTA

pidetään Rauhalan Tuomolassa t. k. 17 p:nä klo 19.

MARTAT

Kuukauden kestävä ompelukurssi alkaa tiistaina 15. 8. Opettajana käsityöopettaja Aila Ahro Hämeen-Satakunnan Marttapiiriliitosta.

MYYMÄLÄMME

Tervakoskella suljettu tämän kuun 26 päivään.

Otamme vastaan tilauksia Ryttylässä puh. 111.

Huonekaluliike E. Perttula.

VEIKKAUS!

Liigakuponki 19. 8.

28. veikkauskierroksella nähdään jo liigaa kupongilla, 7 I divisioonan ja 5 II divisioonan ottelua. Yhteenotot pelataan lauantaina 19. 8., joka on liigan pelikauden avajaispäivä. Hienoja kamppailuja heti käärkeen. Oikea veikkaus ilmoitetaan radiossa lauantaisin klo 20,25 ja klo 22.

Veikkausterveisin

Veikkausasiamies
O. Tamminen.

TOSI TAPAUS

Eräs tšekäläinen vakavaluontoinen isäntä matkusti junassa. Häntä vastapäätä istui nuori, kaunis, avokaulainen neitonen, jonka kaulassa riippui soma kaulakoriste, lentokoneen muotoinen. Isäntä ei voinut ottaa silmiään työstä, vaan tuijotti pitkät ajat. Tyttö näytti korun ja sanoi: „Tätäkö te ihaillette”? Kyllä, sanoi isäntä mutta eniten sitä lentokenttää.

LEHTORI KALLE VÄÄNÄNEN LÄHTEE TERVAKOSKELTA

Kuten tunnettua onnistuimme saamaan Yhteiskouluunme etevän luonnonhistorian ja maantieteen opettajan sekä kirjailijan Kalle Väänänen, joka ei ainoastaan ole näyttänyt taitoaan koulussa, vaan useasti esiintynyt seurojemme iltahuveissa huvittaen meitä suuremmoisesti. Hänen tulonsa oli kuitenkin vain väliaikainen, sillä hänellä oli vakituinen toimi Lappeenrannan lyseossa. Hänen oli kuitenkin pakko hakeutua sieltä pois, kun ei saanut asuntoa kaupungista. Nyt on tämä pulma ratkaistu ja lehtori palaa entiseen kouluunsa. Koska hän kuitenkin on lähellä sitä ikärajaa, jolloin hänet siirretään eläkkeelle, aikoo hän vuoden kuluttua erota valtion palveluksesta ja palata Tervakoskelle.

Tapasimme lehtorin pakkauspuuhissa ja kysyimme miltä tuntuu lähtö Tervakoskelta.

Ei ollenkaan mielyttävältä. Tavaroiden pakkaus sellaisenaan on maailman ikävintä työtä. Ja erikoisesti on se ikävää siksi, että täytyy lähteä täältä Tervakoskelta. Olen ehtinyt kotiutua tähän miellyttävään yhdyskuntaan ja olen saanut näistä ”hitaista hämläisistä” useita hyviä ystäviä.

En ole aikaisemmin ollut Hämeessä muutoin kuin käymätieltä. Nyt olen asunut täällä puolitoista vuotta ja olen tosiaankin ihastunut niin hyvin luontoon kauniin Alasjärven ympärillä kuin myöskin ihmisiin, joiden seurassa olen viettänyt monta rattoisaa hetkeä. Ja erikoisesti on minun sanottava että olen rakastunut koulun kiltteihin tyttöihin ja poikiin, jotka toiselta puolen ovat erittäin kilttejä, mutta toiselta puolen eloisaa ja huumorintajuista väkeä.

On ollut puhetta, että tulisin vuoden kuluttua takaisin, ja uskon, että tavaroitten purkaminen pakkauksista on silloin oleva hauskeempaa kuin niiden pakkaaminen. Eihän siitä muuten olisi tullutkaan koko pakkauksesta mitään, ellei minulla olisi ollut apuna muuan mainio muuttomies, joka tuntee nimen Aimo ja jota voin suositella lämpimästi toisillekin, jotka pätevät muuttomiestä tarvitsevat.

— AVIOLIITTOON vihitään täällä tänään hra Toivo Saario ja nti Milja Salmiinen.

— LINJA-AUTO lähtee Janakkala Seura-juhliin sunnuntaina t. k. 13 p:nä Niemelän sillan luota klo 8,30 ja ottaa juhliavieraita matkan varrelta.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 33

Lauantaina elokuun 19 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
pöytä laut. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 10 jumalanpalvelus pikkukirkossa, klo 14 hartausseurat Kelhässä Tauno Jaakonsaarella.

Tiistaina 22. 8. klo 10 Japani-lähetysjuhlat Paistossa Sarviharjun talossa. Puhujina rovastit Niinivaara ja Pärnänen sekä pastori Jääskeläinen.

Sunnuntaina 27. 8. klo 10 Herran p. ehtoollisen vietto pikkukirkossa, klo 19 retkeilevät seurakunnan nuoret yli koko pitäjän Hakoisten Linnavuorella (pyörillä, autoilla, kävellen — kaikki mukaan.)

Tervakosken pastorin johtama radioiltahartaus perjantaina 25. 8.

— Avioliittoon on kuulutettu hra Erkki Pohjantähti ja nti Anja Siivonen molemm. Tervakoskelta.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet hra Pentti Nummela ja nti Helmi Vasanen molemm. Tervakoskelta sekä Ruotsissa hra Bengt Karlsson ja nti Saara Parkkinen.

— Janakkalan kunnalle maksuunpannun ennakkoveron III. erän kanto toimitetaan kuluvan elokuun 16-31 päivien välisenä aikana. Veron saa maksaa lähimpään postitoimistoon kunnan postisiirtotilille No 60996 tai Janakkalan Osuuskassan Turengin ja Tervakosken konttoreihin. Maksuajan päätyttyä siirretään maksamattomat erät heti ulosotomiehen perittäviksi.

U L O S E L Ä M Ä Ä N

Koulujen pian taas avatessa ovensa uusille oppilasparville haluamme palauttaa mieliin puheen, jonka kansakoulumme VIII lk:n oppilas Valma Valkama piti viimekeväisessä koulun kevätjuhlassa.

— — —
Nyt on koittanut hetki, jota vuosikausia olemme hartaasti odottaneet. Työ on valmis ja päämäärä saavutettu.

Kohta painamme koulun oven kiinni kesän heräämisen hetkenä. Mutta ennen on kesän jälkeen taas palattu vanhaan tuttuun kouluun, ehkäpä samaan luokkaan ja pulpettiinkin. Ja kesä on ollut niin huoleton ei ole tarvinnut välittää läksyistä eikä surra tulevia. Mutta nyt, me koulumme päättävät, lähdemme kesämaille toisin mielin kuin ennen. Nyt on meidän tarkoin harkittava mihin ryhtyä. Nytkin kyllä odottaa kesän ilot, mutta ei niin huolettomina kuin ennen. Aikuisuus on meitä lähestymässä, ja se tuntuu niin kovin edesvastuulliselta, joskin ihanahtakin.

Onhan tämä päivä kuin portti huolettomien lapsuusaikojen ja lähestyvien velvollisuuksien välillä. Tuo portti on hyvin tärkeä tekijä ihmiselämässä. Se tie, joka tämän rajaporttimme toiselta puolen kohta alkaa, on meille vaikea tie. Sen nimi on Elämän tie. Se on kaunis tie, joka voi tuoda vaeltajalleen paljon kunniaa, menestystä ja onnea. Mutta se voi tuottaa myöskin vaaroja — jopa sellaisiakin, että ne niihin sortujalta vievät kaiken onnen. Miten sitä tietä kulkisimme, siihen olemme saaneet neuvon vanhemmiltamme ja opettajiltamme. Onhan päästötodistuskin kuin ajokortti, joka oikeuttaa meidät liikennöimään elämän tiellä. Meidän tulisi aina kulkea sillä tiellä, mitä kulkien saavutamme täydellisen onnen, eikä sallia pahan päästä valtaamaan meitä.

Tämän oikean tien kulkemiseen olemme oppia saaneet teiltä, hyvät opettajamme, jotka aina olette joka päivä antaneet meille uusia neuvoja ja opettaneet meitä kaikkinaiseen hyvään. Me sitä harvoin huomasimme, mutta nyt silmämme aukenivat tällä viimeisellä luo-

kalla. Huomasimme, kuinka tärkeätä oli kaikki, mitä te opettitte meille. Ikävä nyt on erota koulusta, kun tulimme huomaamaan kuinka te, opettajat, aina annoitte uutta oppia joka päivä. Ja nyt sen vasta kunnolla käsitämme.

Mutta nyt meillä alkaa "elämän kiertokoulu", kuten sanotaan, ja siinä sitä on tehtävää yltä kyllin. Lähdemme kuitenkin luottavaisesti, sillä onhan meillä hyvät neuvot kotoa ja koulusta mukana.

Olemme kiitollisia erityisesti teille, opettajat, jotka olette meitä ohjanneet Elämän tielle. Kahdeksas luokka kiittäen muistaa teitä ja kouluaan.

JANAKKALA — JUHLA

Kauniin sään vallitessa vietettiin viime sunnuntaina ensi kerran Janakkala — juhlaa alkaen kirkonkäynnillä Janakkalan vanhassa kirkossa.

Klo 12,30 alkoivat Turengin urheilukentällä ulkojuhlat. Tervakosken soittokunnan soitettua selosti agr. Sipilä tervehdyspuheessaan Janakkala — seuran tarkoitusta, mainiten, että sen tarkoituksena on vaalia vanhoja muistoja, kerätä Janakkalaa koskevia museoesineitä, tehdä Janakkala tunnetuksi ja elvyttää sen henkistä elämää. Tarkoituksen toteuttamista varten kehoitti hän kuntalaisia runsaasti liittymään Seuraan ja kunkin paikkakunnallaan toimimaan sen hyväksi. Johtaja E. Hannuniemi lausui emäntä Rauha Ylöstalon tilaisuutta varten kirjoittaman juhlarunon.

Juhlapuheessaan kunnallisneuvos Marttiä käsitteli Janakkalan historiaa ja kertoi vanhoista tapahtumista pitäjässä sekä omista elämyksistään nuoruuden ajoilta.

Kun pitäjän yhdistetyt mieskuorot opettaja Salmelan johdolla olivat esittäneet muutamia lauluja ja yleisö kuoron ja soittokunnan avustamana oli laulanut Hämäläisten laulun, siirryttiin kunnan yleisurheilumestaruuskilpailuihin.

Kilpailuihin osallistui myöskin muutamia tervakoskelaisia, mutta he eivät kyenneet sijoittautumaan voittajapaikoille. Ainoat poikkeukset olivat Osmo Tamminen, joka ikämiesten 100 m juoksussa tuli ensimmäiseksi, P. Surakka,

joka alle 19 v. keihäessä tuli mestariksi ja E. Lindberg yl. sarjan 100 m ja kuulantyönnön mestariksi.

Tuloksia:

100 m. alle 19 v.: 1) ja kunnan mestari A. Knuutinen, Voima, 12,3, 3) M. Levänen, Pato 12,5

Keihäs alle 19 v.: 1) ja kunnan mestari P. Surakka, Pato 55,40, 3) E. Lietso, Nouseva 46,65.

800 m. alle 19 v.: 1) ja kunnan mestari E. Hyttinen, Voima, 2.01,9, 3) M. Oksanen, Sarastus, 2.10,8.

Pituus alle 19 v.: 1) ja kunnan mestari H. Ojala, Jana, 602, 3) L. Pihlajamäki, Pato, 557.

Kuula alle 19 v.: 1) ja kunnan mestari E. Lietsa, Nouseva, 12,21, 3) M. Levänen, Pato 11,51.

Seiväs yleinen sarja: 1) ja kunnan mestari V. Tuominen, Sarastus, 310, 3) E. Kiuru, Esa, 280.

100 m. yl.: 1) ja mestari E. Lindberg, Pyrkivä, 11,9, 3) L. Puistola, Vauhti, 12,0.

1500 m. yl.: 1) ja mestari A. Lönni, Vauhti, 4.16,8, 3) M. Väliaho, Jana, 4.28,8.

10.000 m. yl.: 1) ja mestari K. Kauranen, Sarastus, 34.30,6, 3) E. Sutinen, Jana, 35.55,8.

Korkeus, yl.: 1) ja mestari K. Suni, Jana, 155, 2) T. Levänen, Pato, 155, 3) T. Korpiranta, Pato, 150.

400 m. yl.: 1) ja mestari A. Lönni, Vauhti, 56,7.

100 m. ikämiehet: 1) ja mestari O. Tamminen, Pato, 13,0, 3) V. Hallikainen, Sarastus 13,1.

Kuula, ikäm.: 1) ja mestari M. Mäkinen, Sarastus 12,43, 3) E. Koskinen, 9,85.

50 km pyöräily: 1) ja mestari P. Halinen, Jana 1.22,10.

Kuula yl.: 1) ja mestari E. Lindberg, Pyrkivä 11,62, 3) T. Korpiranta, Pato, 11,31.

Pituus, ikäm.: 1) ja mestari V. Hallikainen, Sarastus, 524, 3) M. Mäkinen, Sarastus, 496.

Keihäs, yl.: 1) ja mestari V. Salo, Jana, 49.43, 2) T. Levänen, Pato, 49.18.

60 m, naiset: 1) ja mestari Vieno Kanervisto, Jana, 8.8, 3) Jenny Viherä, Nouseva 9.3.

Kiekko, yl: 1) ja mestari O. Ylöstalo, Jana, 32.83, 3) O. Helminen, Pato, 32.29.

Korkeus, alle 19 v.: 1) ja mestari H. Ojala, Jana, 155, 2) A. Pentikäinen, Esa, 150.

Kuula, naiset: 1) ja mestari Martta

ILMOITUKSIA

JANAKKALAN KUNNASSA

ensi lokakuun 1 ja 2 päivinä toimitettavia kunnallisvaaleja varten laaditut vaaliluettelot ovat tarkastettavina vielä huomenna ja maanantaina:

Tervakosken äänestysalueen vaaliluettelo Tervakosken Osuuskaupassa sen aukioloaikoina, paitsi sunnuntaina 20. 8. saman liikkeen konttorissa vain klo 12—15.

Vähikkälän äänestysalueella vaaliluettelo Vähikkälän Osuuskaupassa sen aukioloaikoina paitsi sunnuntaina 20. 8. rouva Aune Virtasen luona Vähikkälässä klo 12—15.

Vaaliluetteloihin voi oikaisua hakea siinä järjestyksessä kuin kunnallisen valilain 6 §:ssä säädetään.

KIELTO

Luvatun metsästys kielletään Janakkalassa, vuokraamillamme mailla.

Samalla ilmoitamme, että jänis on rauhoitettu syyskuun ajan koko seuran alueella.

Paiston peltoaukeilla on kaikki riista rauhoitettu elo-, syyskuun ajaksi.

Salametsästäjän ilmiintyjälle maksetaan 2000 mk palkkio.

Et. Janakkalan Erä-Toverit r.y.

PADON jäsentenvälinen 10-ottelu 23—24 8. klo 17. Sarjat: yleinen, alle 19 v. ja 17 v. 5-ottelu ikämiehille 23. 8. klo 17.

PADON

PAINIJAT JA PUNTIINOSTAJAT!

Voimailukämpälle ensi keskiviikkona klo 17.

Kämpän puhdistus ja kuntoonlaitto sesongin aloittamista varten.

"OSUUSKAUPAN MALJAN"

3-ottelu elokuun 30 p:nä klo 17.

KOTIAPULAINEN

saa heti paikan. Myös henkilö, joka käy vain muutama tunti päivällä voi tulla kysymyksen. Lähemmin

Rva E. Nymän puh. 261.

Ora, Jana, 7,63, 3) Raili Kinnula, Voima, 7.31.

Pituus, naiset: 1) ja mestari Jenny Viherä, Nouseva, 418, 3) Martta Ora, Jana, 400.

Lopuksi suoritettiin ruotsalaisviesti, johon otti osaa vain Janakkalan Janan ja Mallinkaisten Nousevan joukkueet, jonka Jana voitti tuloksella 2.14.8.

Mestaruusmitalit, jotka jaettiin voitaneille välittömästi tulosten selville saannin jälkeen, jakoi kunnallisneuvos Otto Marttila ja urheilulautakunnan puheenjohtaja, kilpailujen ylituomari, mv. Antti Koskinen.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Sekamelskahuvila

Gary Grant—Myrna Loy—Melvyn Douglas

Näytännöt:

Lauantaina klo 19.30.

Sunnuntaina klo 18.30

Lapsille pääsy sunnuntainäytäntöön.

TERVAKOSKEN YHTEISKOULUN

uusi lukuvuosi alkaa syyskuun 1 p:nä klo 12, jolloin kaikkien koulun oppilaiden on oltava läsnä. Uusilta oppilailta peritään samassa yhteydessä kirjoittautumismaksuna 200 mk.

Ne koulun entiset oppilaat, jotka aikovat erota koulusta, velvoitan ilmoittamaan asiasta minulle viimeistään elok. 31 p:nä ennen klo 15.

Uusien oppilaiden samoinkuin ehtoja saaneiden kuulustelu alkaa kouluilla elok. 31 p:nä klo 10. Koulun hyväksytyjen uusien oppilaiden nimiluettelo asetetaan koulun ilmoitustaululle yläaulaan elok. 31 p:nä klo 16.

S. Honkanen.

TERVAKOSKEN KANSAKOULUN

syyslukukausi alkaa maanantaina t.k. 28 p:nä klo 10 uudessa kansakoulussa. Oppivelvolliseksi tulevat tänä vuonna 1943 syntyneet lapset. Ennen koulua käyneet tuovat tullessaan viimeisen todistuksensa. Ehtolaisten kuulustelu samanaikaisesti.

Samassa tilaisuudessa on haluavien jätettävä kirjallinen jalkineavustusanomuksensa, missä tulee olla myös kengän (mono) numero.

UUSI KAUPPA HALLAKORVESSA

Tervetuloa avajaiskahville maanantaina t.k. 21 p:nä.

Saima Rosenlöf.

HUIPPUSUUNNISTAJAT SAAPUVAT

Tervakoskella pidetään Padon järjestäminä syyskuun 3 päivänä Suunnistamislitton Uudenmaanpiirin mestaruuskilpailut. Näihin osallistuvat kaikki piirimme parhaat metsäravurit, joiden joukossa on useita kansainvälisestikin tunnettuja huippusuunnistajia, joten paikkakuntalaisillamme on tällöin tilaisuus ensimmäisen kerran seurata tämän alan suurkilpailuja.

Palaamme asiaan lähempänä kilpailupäivää, ja tällöin annetaan yleisölle tarkempi selostus kilpailujen kulusta, huomattavimmista osanottajista, lähtö- ja maalipaikoista y. m. s.

KIITOS.

Kiitämme sydämellisesti kaikkia, jotka muistivat meitä häpäpäivänämme.

Milja ja Toivo Saario.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1950.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 34

Lauantaina elokuun 26 p:nä

1950

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 125:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Laäkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
pöytä laut. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10—12 ja 15—16,
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10—12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17 ja lauantaisin klo
9—12 ja 15—16.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna sunnuntaina klo 10 jumalanpalvelus ja Herran p. ehtoollisen vietto pikkukirkossa klo 19 seurakunnan nuorten retki Hakoisten Linnavuorelle. Perillä kuorolaulua, yhteislaulua ja puheita. Pyöriäilijät lähtevät pikkukirkon luota klo 18,15; sopisi käyttää myös klo 18,05 lähtevää linja-autoa.

Japani-lähetysjuhla Paistossa Sarviharjun talossa ensi tiistaina klo 10. Puhujina rovasit Niinivaara ja Pärnänen sekä past. Jääskeläinen.

Vähikkälän nuorisopiiri kokoontuu ensi perjantaina klo 20 koululla.

— Avioliittoon on vihitty Kaarlo Falck ja Kyllikki Saarela molemm. Tervakoskelta.

— Avioliittoon on kuulutettu Esko Rösssi ja Elsi Isoniemi molemm. Tervakoskelta.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet Reino Salminen ja Raili Pullinen sekä Eero Ahonen ja Kirsti Saarela kaikki Tervakoskelta.

— Konepajan konepyönteikijän nelivuotisen oppikurssin ammattikoulussa on erinomaisin arvosanoin suorittanut Paavo Tärkki ja yhtiömme johto on myöntänyt hänelle stipendin ehdolla, että hän jatkaa opintojaan teknillisessä koulussa.

— Lastentarhan syysostomintakausi alkaa syyskuun 1 p:nä sisäänkirjoituksella.

TAIVAANRANNAN MAALARINA

eli yksinäisen kulkijan havaintoja Lontoosta ja vähän muualtakin.

Mitä tekee mies, joka on saanut voittamattoman, melkein pakkomielleksi muuttuneen halun nähdä, "miten muut ihmiset elävät"? — Kaiken todennäköisyyden mukaan hän ensiksi ahmii kaikki ostetut ja lainatut matkakirjat, tekee sitten hurjia matkasuunnitelmia, yrittää säästää (sikäli mikäli kuin...) ja koota matkakassaa. Ja päästyään — toivottavasti — sitten todellisuuspohjaiselle, "tästä-tulee-tosi"-maaperälle hän kuluttaa yönsä karttoja tutkien, lukien senjälkeen maan ja kaupungin menneisyyttä ja nykyisyyttäkin, voidakseen sitten paremmin paikan päällä ymmärtää... jne. jne.

Omalta kohdaltani ylläoleva jäi kutakuinkin vähäiseksi. En lukenut ainoatakaan kirjaa. En myös tehnyt "hurjia" suunnitelmia; matkareittini vain yksinkertaisesti "syntyi". Ja varsinkin tehdaspäikkäkunnalla elävän opetustyöläisen kevät on hyvin verrattavissa SOTEVAN:n loppuvuotiseen valtavaan touhuun, ja silloin ei ehdi muuta ajatella. Niin että minäkin vasta havahduin viimeisenä iltana saadessani käteeni passin viisumeineen, matkavaluutat ja liput. Ainoana eväinäni oli kolme matkahojetta. Niistä ensimmäinen oli ins. Serlachiukselta: "Pidä sitten varasi, ettei rahojasi ja tavaroitasi varasteta" — minkä ohjeen kyllä visusti muistin. Toisena erään humoristisen ystäväni antama ohje siitä, mitä "oikean" turistin tulee matkallaan katsoa: "Kirkot juurelta, museot päältä ja kapakat sisältä". Kolmantena oli ohje, jonka jokainen äiti antaa pojalleen — olkoonpa tämä sitten 10- tai 30-vuotias: "Älä jää autojen äläkä junien alle..."

Lähdin matkaan myös täysin kulkijan mielellä. Minulla ei ollut mitään rajoittavia aikamääriä. Jätti juna tai laiva, ei väliä: voinhan mennä huomennakin. En tahtonut myöskään sitoa itseäni mihinkään seurueeseen, joka katsoo vain määrätty, turisteille kuuluvat paikat. Nyt sain jäädä, minne halusin. Ja jos joku paikka ei miellyttänyt, voin hurauttaa ohi. Halusin — kuin huomaamatta tai vain kuin osana — hetkeksi soluttautua uusiin paikkoihin, vieraisiin ihmisiin, toisiin olosuhteisiin. Halusin vain nähdä tavallista elämää, ilman lavastuksia, ilman ennakoitua määrättyjä mainoksia, joitten valonheittimissä kaikki näkyy juuri annettunvärisenä.

Matkani alkuosa sisältyy kuoromme Ruotsin-matkaan, josta jo on kerrottu

niillä palstoilla. Laulajatovereitteni vielä tutkiessa Tukholman hauskuuksia, astuin Varassa etelään päin menevään sähköjunaan. (Huokaus: milloin meidän rautateittemme 3. luokassa istutaan yhtämielystävään mukavasti kuin naapurimaan turistiluokan pehmeillä topningeilla — ?) Tuo kirkontornien satapäinen laaja tasanako, Ruotsin suurin, missä Varakin omistaa yhden torninhuipun, vaihtui jylhemmäksi maastoksi, tuli järviä, syviä laaksoja — ja niiden jälkeen Göteborg, Ruotsin toiseksi suurin kaupunki, joka on Kustaa Adolfin perustama. Ajoin raitiovaunulla, kartta polvillani, ristiin rastiin ympäri kaupunkia, kunnes minulta perittiin kaksinkertainen maksu siitä lystistä — ja näin tarpeeksi. Sitten ajoi matkaintoni minut Torslandan lentokentälle.

En malta vaikenematta sivuuttaa kaunista lentomatkaa Lontooseen yli Tanskan ja tavallisesti myrskyisen Pohjanmeren. Tuo muuten 2-päiväinen matka supistui nyt lähes neljään nautintorikkeen tuntiin. Paksumpien pilvien läpi puhkottaessa näytti akkunasta katsellen samanlaiselta kuin sumuisena harmaana talvipäivänä kotona. Lopulta nousiin viimeisenkin pilvikerroksen läpi. Yläpuolellamme oli ääretön, sininen taivas ja kirkas aurinko. Eikä lento-onnettomuus tuntunut ollenkaan kauhealta kuvitella, niinkuin se maasta ajatellen tuntuu. Allaoleva pilvikerros oli pehmeämmökykyinen kuin paksu pumpulipeite, ja välistä josakin hyvin syvällä näkyvä meri oli kuin hieno sininen silkkitäkki —

Lontoon alkuvaiheet, kuten kaikkien suurten kaupunkien, peittyvät legendojen salattuun vaippaan. Ehkä maailmauksellisin — ja samalla tietysti epätodellisin — on tarina, joka kertoo, että kaupungin perustivat tuhat vuotta ennen Kristuksen syntymää Troijan piirityksestä pelastuneet pakolaiset ja että kaupunkia kutsuttiin Uudeksi Troijaksi. Tosiasia kuitenkin on, että kuuluisa roomalainen historioitsija Tacitus aivan ajanlaskumme ensimmäisinä vuosikymmeninä jo kertoo Lontoosta. Ja sen jälkeen kuluneen 20 vuosisadan aikana on Lontoosta kehittynyt pinta-alaltaan maailman laajin kaupunki. On mahdotonta lyhyesti ja tyhjentävästi kuvata Lontoota. Se on aina vaihteleva, alati uusi. Tuo 9 miljoonan asukkaan valta-kaupunki pystyy tarjoamaan aina uutta. Siksi minun onkin tyydyttävä antamaan vain joitakin pieniä välähdyksiä siitä.

Yli kaiken ihastuin Lontoon maanalaisiin rautateihin eli "tuubeihin". Niillä hurauttaa muutamassa hetkessä jättiläis-

kaupungin eri osiin, ennenkuin ensikertalainen tuskin on ehtinyt isämeitänsä loppuun päästä. Junat kiitävät tunneleissa syvällä maan alla. Ensin kadotaan kadulta maanalaiseen rautatien halliin, tyrkätään raha automaattiin, saadaan kouraan lippu ja "rahaa takaisin" eli vaihtoraha, ja painutaan sitten liukuportaita seisten alas (muistui mieleeni Stockmannin raput) jopa kolmanteen kerrokseen. Toisella puolen nousevat ihmiset vieriviä portaita ylös. Aina ja jatkuvasti vierivät rappujen rivit ja yhtä jatkuvasti nousee tai laskee kansaa niillä. Vallan valtava oli kohina klo 17 tienoilla arkisin. Kun kertoo meidän "Hesamme" raitiovaunujen klo 16-tungoksen samojen kaupunkien suhdeluvulla ja vähentää sitten pois tuuppimiset ja varpailleastumiset, niin voi lopputuloksena saada oikean käsityksen maanalaisen rautateitten liikenteestä. — Teen itseni tekopyhäksi, ellen tunnusta, että ensikertalainen (=minä) tuntee sisuksissaan outoa jännitystä seistessään suurella, kiiltävällä kaakelilla, värikkäillä mainoksilla ja tuubien kaavamaisilla kartoilla peitetyllä maanalaisella asemalla ja katsellessaan mustaan tunneliin, johon pitää kadota. Samassa sitten syöksähtää vastakkaisen onkalon pimeydestä kohisten piiitkää sähköjuna. Ovet avautuvat ja sulkeutuvat automaattisesti, ja kohta kiittää itsekin huimaavaa vauhtia maan alla. Ensin tuijottaa karttoja seinillä, milloin on astuttava pois ja katselee "alkuasukkaita" ympärillään. Miten välinpitämättömästi he saattavatkaan istua lehtiensä takana! Eikö joskus satu "akki-pyssäys", vika johonkin johtoihin, ja silloin ajaisi jäljessä kiitävä juna päälle...? Kysyin asunnossani emännältäni samaa. Hän kertoi tapauksen, jolloin juna jostakin syystä kerran oli pysähtynyt keskelle käytävää ja jäänyt siihen. Aito englantilaiset olivat tuskin päättään kääntäneet, jatkoivat vain "timesinsä" lukua, ja häneltä ulkomaalaisena olivat hermot jännityksestä ratketa. Mutta tunnelit ovat kuulemma niin hyvin varmistetut automaattisin hälytyslaittein, ettei mitään onnettomuuksia voi sattua. — Otin kuulemani kertomuksen opikseni. Ja viikon päästä huomasin yhtä välinpitämättömästi ja "tunteettomana" vajoavani maanalaisen junien pehmustettuihin istuimiin, ei kuulunut enää korvissani vauhdin kohina eikä melu — en edes kysynyt, mitä se kolmas kisko siinä raitteitten välissä teki, vaikka en sitä vielä tänäkään päivänä tiedä... Loistava keksintö joka tapauksessa ovat nuo tuubit, ja halvat käyttää — miten suunnattoman kalliiksi niiden poraaminen syvällä maan alla onkaan sitten tullut. Maanalaisilla matkustaminen on hämmästyttävän yksinkertaista, sillä jokaisella linjalla on oma värinsä, karttakaavoja on kaikkialla ja linjat selvästi merkityt. Noina Lontoossa viettämieni kolmen viikon aikana en kertaakaan ajanut harhaan (— ei se muuten niin vaarallista olisi ollut, sillä voit ajaa hurautella noissa jättäjämyyrän käytävissä vaikka koko päivän, ei siitä

sakotettu, kunhan vain nousit ylös lippuusi merkityllä asemalla.)

Roomalla on Tiber-virtansa, Pariisilla Seinensä. Turku ja Aurajoki kuuluvat yhteen, ja Tervakoskellakin on jokensa, joka katoaa "siilinsillan" alle... Vähintään yhtä luonteenomainen, leimaa antava ja tärkeä on Lontoolle Thames, jonka molemmin puolin kaupunki levittäytyy. Seisoin sen kuuluisimmalla ja vanhimmallalla sillalla, London Bridgellä, katselin sumeina äänin puhaltavia laivoja, jotka kulkivat edestakaisin harmaanliejuista virtaa. Mieleeni nousi joskus näkemäni kuva Lontoosta roomalaisaikana, jolloin tuota jo silloin huomattavaa kauppakaupunkia ympäröi paksu muuri, ja virran yli johti vain yksi silta. Nyt kulkee Thamesin ylitse 18 siltaa. Cityn (keskus) ja 28 ympärillä olevan kaupungin yhtymisestä on kehittynyt maailmankaupunki. Lontoossa voidaan 19 km:n säteellä laskea lähes 700 paikallis- ja kaupunkiasemaa joilta vuorokausittain lähtee n. 6000 junaa.

Vaikkakin hyvin muistin tervakoskelaisen ystäväni neuvon kirkoista, poikkesin katsomaan myös Lontoon temppelait. Mutta täytyy sanoa, etten pitänyt niistä. Westminster Abbey, jossa kuninkaalliset on kruunattu ja mihin heidät myös haudataan, on seinäviereltään täyteen ahdettu hautapatsaita. Niitä oli jopa kasoittain. Samoin protestanttisessa St. Paul'sissa. Istuin noissa kirkoissa. Ihailin kyllä niiden arkkitehtoonista mahtavuutta, mutta hartaus — se puuttui. Sen voi löytää vain pienestä, melkein unohdetusta Bartholomew-kirkosta, jonne kadun melu ei kuulu, jossa turistit (!) eivät sankoin parvin työnnöy sille ja johon on koottu vuosisatoin kuluessa mahdollisimman vähän hautapatsaita.

Lontoo on maailman rahaliikkeen keskus. Sen huippuna on Englannin pankki. Sana "raha" onkin Englannissa kirjoitettava isolla ärrällä. Pankit ovat valttia — jopa niin, että vasta silloin varmasti tietää olevan pyhän, jos pankit ovat kiinni. Jos kysyy lontoolaiselta, mikä on Englannin kansallinen juhla, vastaa hän Bank holiday (pankkiloma, yl. vapaapäivä E:ssä). Mutta kysymyksestä, mikä kansallinen juhla se on, joutuu hän ymmälle; sehän on vain pankkien loma-aika. No, kukin taaplaa tyylillään, sanotaan. Mitä muuten E:n rahaan tulee, niin se oli vähällä tehdä minusta kokonaan kaljupäisen. Se ei perustu mihinkään 10-järjestelmään, vaan on ulkomaalaiselle mitä monimutkaisin sekoitus. Kaiken lisäksi olivat pennit niin isoja, että jos sattui saamaan niitä kasan vaihtorahana takaisin, niin kylki vääranä sitä kasaa piti kantaa.

Lontoon puistot ovat mieluisia elämys — ainakin väsyneelle kulkijalle. Niissä sai olla "kuin kotonaan". Mikä onkaan sen mukavampaa kuin saada mennä omaan rauhaansa nurmikolle, vetää kengät jalastaan, työntää varpaansa auringonpaisteseen ja ojentautua sitten ruohikkoon... Ah, eikö se ole onnea,

huudahtaa ystäväni kiinalainen Lin Jutang. Kauempana puun siimeksessä saattaa nukkua vielä väsyneempi kulkija laukku päällä. Ja tuolla ahmii maanalaisen rautatien valju virkailija auringon salaperäistä eliksiiriä maaten puutarhatuolissa, josta hän on maksanut puiston vahvimikolle pienen vuokran. — Jos kansaa on paljon kaupungissa, niin eivät puistotkaan ole turhan pieniä: Regent's Parkin pinta-ala on 191 ha, Hyde Park on 147 ha jne.

Kansa kadulla voi olla hyvin kirjavaa, eikä lontoolaisien tapoihin kuulu tuijotella. Muistan kerrankin maanalaisella kulkiessani lähimmät kansamatkustajani: vastapäätäni istui intialainen nainen loistavanväriseissä, taidokkaasti laskostetussa sarissaan ja kastinsa merkit otsassa. Vieressä oli aito neekeri — nähtävästi opiskelija — jonka valkeat kaulukset näyttivät vieläkin valkeammilla tummaa kaulaa vasten. Sivullani oli skotlantilaispoika hyvin vekatussa hameessaan ja tupsuineen. Ja kauempana seisoi kumma musta pitkäpartainen mies "lautanen" päässä.

Itse englantilaisista, joiden ystävällisyyttä ja avuliaisuutta en unohda, jäi ulkonäöstä mieleeni monien herrojen lyhyet viikset, sadetakki ja sateenvarjo. Nuo kaksi viimeainittua hymyilyttivät minua ensin, mutta pian sain sanattoman selityksen: Lontoossa ei ollenkaan voi aavistaa, koska nousee sade. Se yllätti minut kesken kauneinta auringonpaistetta. Ja minä opin huomaamaan, että sateenvarjo ja sadetakki olivat tarpeelliset aurinkoisenaikin päivänä.

Säästä muuten puheen ollen: sitä kuuluisaa Lontoon sumua, johon voi hävitä, en ollenkaan nähnyt — — —

Jatk. seur. numerossa.

KANTAKERHON ELOKUVAT Suomi-Filmiin

"... JOSSAIN ON RAILO"

Käsikirjoitus: Juhani Tervapää

Näytännöt:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30.
Kielletty lapsilta.

V. P. K:n harjoitus maanantaina klo 16.
Päälliikkö.

TERVAKOSKELAISET HUOMIO!
Löytyykö huonetta apteekkioppilaalle.
Vast. läh. Tervakosken Apteekkiin.

ASUINPARAKKI myydään uudelta kansakoululta.

Napialan Työväen Näyttämön
VUOSIKOKOUS
työv.talon ravintolassa 29. 8. 50 klo 19.
Johtokunta.

LIIKKEEMME
Tervakoskella avattu
Huonekaluliike E. Perttula
Mäyrä, E. Lappalaisen talo

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaine
Tervakoski 1950.